ΟΝΟΥΜΑΣ

ΕΦΗΜΕΡΙΔΑ
ΠΟΛΙΤΙΚΗ-ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ-ΦΙΛΟΛΟΓΙΚΗ

ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ
Δ. Π. ΤΑΓΚΟΠΟΥΛΟΣ

ΧΡΟΝΟΣ Β'. | ΑΘΗΝΑ, Κυριακὴ 14 Μαρτίου 1904 | ΓΡΑΦΕΙΑ : Ὁδὸς Οἰκονόμου ἀριθ. 4 | ΑΡΙΘ. 87

ΤΟΥ ΣΟΦΟΚΛΗ

Ο ΑΙΑΣ

ΜΕΤΑΦΡΑΣΜΕΝΟΣ ΣΤΗΝ ΕΘΝΙΚΗ ΜΑΣ ΓΛΩΣΣΑ

ΑΠΟ ΤΟΝ κ. ΖΗΣΙΜΟ ΣΙΔΕΡΗ (Ἐφέτη στὴ Σάμο)

ΣΤΟ ΜΕΤΑΦΡΑΣΤΗ ΤΗΣ ΙΛΙΑΔΑΣ κ. ΑΛ. ΠΑΛΛΗ

Ἀθηνᾶ

Γιὲ τοῦ Λαέρτη, σ' ἔπιασα πάντα νὰ θὲς ν' ἁρπάξῃς
τὸ κάθε τέχνασμα τοῦ ὀχτροῦ· σὲ βλέπω τώρα πάλε
κοντὰ στοῦ Αἴα τ' ἀκρινὰ τὰ θαλασσοκαλύβια
ἀπ' ὥρα νὰ τὸν κυνήγᾳς, καὶ τὰ πατήματά του
νὰ πέρνῃς τὰ νιρχάραχτα, νὰ ἰδῇς ἂν εἶναι μέσα.
Καλὰ τὰ πᾷς, λαγωνικοῦ σκυλιοῦ σὰ νᾶχες μύτη
Γιατὶ πολνώρα εἶν' ἐδῶ ἀτός του, ἀπ' τὸ κεφάλι
ποτάμι ἔτρεχ' ὁ ἵδρως του, τὰ χέρια του αἷμα στάζαν.
Τώρα τὴν πόρτ' αὐτὴ χρειὰ δὲν ἔχεις πλειὰ νὰ βλέ-
[πῃς
μὸν μίλα μου ποιός ὁ σκοπὸς κι' ἔχεις αὐτὴ τὴν ἔν-
[νοια,
νὰ μάθῃς ἀπὸ ἐμένανε ποῦ ξέρω τὸ τί τρέχει.

Ὀδυσσέας

Φωνὴ τῆς Ἀθηνᾶς ἐσύ, τῆς πιὸ ἀγαπημένης
ἀπ' τοὺς Θεούς, τὴ γνώρισα, ἂν καὶ δὲ σ' ἀντικρύζω,
τὴ θεϊκή σου τὴ λαλιὰ καὶ τὴν καταλαβαίνω
σὰ σάλπιγκα Τυρρηνικὴ πῶχει χαλκένιο στόμα.
Καλὰ καὶ τώρα τόννιωσες πῶς γιὰ ὀχτρό μου ἄντρα
σ' αὐτὰ τὰ μέρη τριγυρνῶ, γιὰ τὸν ἀσπιδοφόρο
τὸν Αἴα, κι' ὄχι γι' ἄλλονε, ἀπὸ πολνώρα
[ψάχνω.
Γιατὶ τὴ νύχτα ἀπάντεχο κακὸ μᾶς ἔχει κάμῃ,
ἂν κεῖνος τόκαμε· γιατὶ τὸ βάζει ὁ νοῦς μας μόνο,
μὰ δὲν τὸ ξέρομε σωστά· κ' ἐγὼ τὸν κόπο πῆρα
ἀπάνω μου αὐτοθέλητα· ποῦ λὲς, ξολοθρεμένα
τὰ βρήκαμε τὰ ζωντανὰ καὶ κατασκοτωμένα
ἀπὸ χέρι ἀνθρώπινο μὲ τοὺς βοσκοὺς ἀνταέμα.
Κι' αὐτὴ τὴν πράξη ὅλοι τους σὲ κεῖνο τήνε ρίχνουν.
Κι' ἕνας κατάσκοπος αὐτὸν τὸν εἶδε μέσ' στοὺς κάμ-
[πους
νὰ ροβολάῃ μονάχος του μ' αἱματωμένη σπάθα
καὶ ἐμένα τὸ μαρτύρησε· ξοπίσω του εὐτὺς τρέχω,
κι' ἄλλα σημάδια βρίσκω ἐδῶ, ἐκεῖ ἄλλα μὲ ξιππά-
[ζουν
καὶ πῶς νὰ μάθω δὲν μπορῶ. Σὲ καλὴ ὥρα ἦρθες·
Τὶ τώρα καὶ πρωτήτερα μὲ κυβερνᾷς ἀτή σου.

Ἀθηνᾶ

Δυσέκ, τὰ κατάλαβα κι' ἐδῶ πολνώρα ἦρθα
πρόθυμος φύλακας ἐγὼ σ' αὐτό σου τὸ κυνήγι.

Ὀδυσσέας

Καλὴ κυρά, λὲς ἄδικα τὸν κόπο μου νὰ χάνω ;

Ἀθηνᾶ

Ὄχι, γιατὶ τὰ ἔργατα αὐτοῦ τοῦ ἀνθρώπου εἶνε.

Ὀδυσσέας

Μὰ ἔτσι ἀστόχαστα, γιατὶ τὸ σήκωσε τὸ χέρι ;

Ἀθηνᾶ

Γιατὶ τὸν πλάκωσε ὁ θυμὸς γιὰ τ' Ἀχιλλέα τὰ ὅπλα.

Ὀδυσσέας

Καὶ τάχα πῶς στὰ ζωντανὰ χύθηκε ἀπάνω ἔτσι ;

Ἀθηνᾶ

Θαρροῦσε μὲ τὸ αἷμα σας τὰ χέρια του πῶς βάφει

Ὀδυσσέας

Καὶ ὁ στοχασμός του πήγαινεν ἐνάντια στοὺς Ἀρ-
[γεῖτες ;

Ἀθηνᾶ

Πέρα θὰ τῶβγαζε, ἂν ἐγὼ παραμελοῦσα λίγο.

Ὀδυσσέας

Πῶς τοῦ βαστοῦσεν ἡ καρδιά, κι' αὐτοῦ πῶς πῆε ὁ
[νοῦς του :

Ἀθηνᾶ

Τὴ νύχτα κατ' ἐπάνω σας, κλεφτά, μονάχος πέφτει.

Ὀδυσσέας

Τάχα μᾶς κοντοζύγωσε κι ἔφτασ' ἐδῶ στὴν ἄκρη ;

Ἀθηνᾶ

Τί λές ; στῶν δυὸ τῶν στρατηγῶν τὶς πόρτες εἶχε
[φτάσῃ.

Ὀδυσσέας

Καὶ πῶς τὸ χέρι ἐκράτησε τὸ φονοδιψασμένο ;

Ἀθηνᾶ

Ἐγὼ τὸν ἐσταμάτησα ἀπ' τὴν ἀποθυμιά του,
μὲ κάπιες πλάνες ψεύτικες ποῦ τοῦριζα στὰ μάτια,
κι' ἔσυρά τον στὰ πρόβατα ποῦ μὲ τὰ βόδια ἦταν
ἀνάκατα, ὅλα λάφυρα κι ἀμοίραγα ὡς τότες.
Κι' ἐκεῖ σὰν ἔπεσ' ἔκοβε, ἀσπλαχνα ὁλόγυρά του
χτυπῶντας τὰ κατάρραχα, καὶ πότε αὐτὸς θαρροῦσε
πῶς κόβει μὲ τὰ χέρια του τοὺς δυὸ μαζὶ Ἀτρεΐδες,
πότε ἀπ' τοὺς ἄλλους στρατηγοὺς χυμῶντας κάπιον
[πάλε·
Κι αὐτὸν ἐγώ, σὰ χύνονταν μὲ φοβερὴ μανία,
τὸν ἔσπρωχνα καὶ στὶς πυκνὲς τὸν ἔριχνα τὶς φρά-
[χτες.
Καὶ πλειὰ ὄντας ἐλούφαξε ἀπ' τὸν πολὺ τὸν κόπο,
μαζὶ τὰ δένει μὲ σκοινιὰ τὰ βόδια ποῦ γλυτῶσαν
καθὼς καὶ τ' ἄλλα ζωντανά, καὶ στὸ καλύβι σέρνει τα
σὰν ἄντρες, καὶ μὲ κέρατα κυνᾷγι ὡς νὰ μὴν ἦταν
κι' ἔτσι δεμένα ὅλα μαζὶ τἄδερνε στὸ καλύβι.
Τὴ φοβερή του ἀρρώστια αὐτὴ θὰ σοῦ τὴ φανερώσω,
γιὰ νὰ τὴν μάθουν ὅλοι τους οἱ Ἀργῖτες ἀπὸ σένα.
στέκα ἄφοβος, τὸν ἄνθρωπον αὐτὸν μὴ τὸν φο-
[βᾶσαι·
γιατὶ ἀπ' τὰ μάτια του τὸ φῶς ἀλλοῦ θὰ τὸ γυρίσω
νὰ μὴ σὲ ἰδῇ στὸ πρόσωπο. Αἴ, σύ, ποῦ σφιχτοδέ-
[νεις
τοὺς σκλάβους σου πιστάγκωνα, ἐδῶ σὲ κράζω νἄρθῃς·
τὸν Αἴα λέω· ἔβγα ἐδῶ ἀπ' τὸ καλύβι μέσα.

Ὀδυσσέας

Αὐτοῦ τί κάνεις, Ἀθηνᾶ ; μὴ τὸν φωνάζῃς ὄξω.

Ἀθηνᾶ

Δὲ θὰ σωπάσῃς; μὴ δειλὸς φανερωθῇς πῶς εἶσαι.

Ὀδυσσέας

Ὄχι γιὰ ὄνομα Θεοῦ, φτάνει ἀπὸ μέσα νἄνε.

Ἀθηνᾶ

Μὰ τί φοβᾶσαι ; ἄνθρωπος πρωτήτερα δὲν ἦταν ;

Ὀδυσσέας

Κι' ὀχτρός του πάντα εἴμουνα, κι ὡς τώρα ἀκόμα
[εἶμαι

Ἀθηνᾶ

Ὄμορφο πάντα νὰ γελᾷς μὲ τοὺς ὀχτροὺς δὲν εἶναι ;

Ὀδυσσέας

Ἐγὼ ποθοῦσα πλειότερο νὰ μένῃ στὸ καλύβι.

Ἀθηνᾶ

Φοβᾶσαι μὲ τ' ἀλήθεια σου τρελλὸ ἄνθρωπο νὰ βλέ-
[πῃς ;

Ὀδυσσέας

Μὰ δὲν θὰ τὸν φοβούμουνα ἂν ἦταν στὰ σωστά του·

Ἀθηνᾶ

Ὅμως δὲν θὰ σὲ στοχαστῇ, ἐδῶ κοντὰ κι ἂν εἶσαι.

Ὀδυσσέας

Γιατὶ ὄχι, ἢ μὲ τὰ μάτια του βλέπῃ καθὼς καὶ
[πρῶτα;

Ἀθηνᾶ

Θὰ τοῦ σκοτίσω ἐγὼ τὸ φῶς νὰ μὴ σὲ βλέπῃ διόλου

Ὀδυσσέας

Σὰν ὁ Θεὸς τ' ἀποθυμᾷ, ὅλα μπορεῖ νὰ γένουν

Ἀθηνᾶ

Μὴ βγάλῃς τώρα πλειὰ μιλιὰ καὶ στάσου αὐτοῦ ποῦ
[στέκεις

Ὀδυσσέας

Θὰ μείνω, ἂν καὶ νὰ βρίσκουμαι μακρυὰ ἀπ' ἐδῶ πο-
[θοῦσα

Ἀθηνᾶ

Ὦ σύ, Αἴα, δεύτερη φορά, σὲ κράζω τώρα πάλε
Γιατὶ τὸν παραστάτη σου κάνεις πῶς δὲν γνωρίζεις;

Αἴας

Καλῶς τηνε τὴν Ἀθηνᾶ, τοῦ Δία τὴ θυγατέρα,
πόσο μοῦ παραστάθηκες καλά· θὰ σὲ στολίσω
μὲ λάφυρα ὁλόχρυσα γιὰ τὸ κυνήγι τοῦτο

Ἀθηνᾶ

Χίλια σπολλάτια· μόν αὐτὸ πές μου νὰ μαθω τώρα,
μέσ' στὸν Ἀργίτικο στρατὸ καλὰ ἔβαψες τὴ σπάθα;

Αἴας

Τώχω καὶ περηφάνια μου καὶ δὲν τ' ἀρνιέμαι διό-
[λου.

Ἀθηνᾶ

Κάὶ στοὺς Ἀτρεΐδες ἔβαλες ὁλότελα τὸ χέρι;

Αἴας

Ποῦ πλειὰ νὰ μὴν τ' ἀξιωθοῦν τὸν Αἴα νὰ προσβά-
[λουν.

Ἀθηνᾶ

Σὰν πως νὰ σὲ καταλάβα, ξέκανες τοὺς ἀνθρώπους.

Αἴας

Σὰν πέθαναν, τὰ ὅπλα μου ἀς μοῦ τὰ πάρουν τώρα.

Ἀθηνᾶ

Καλά, μὰ τί ν' ἀπόγινε ὁ γιὸς τοῦ Λαέρτη τάχα;
Ἐκεῖνο τι τὸν ἔκαμες; ἢ ξέφυγε ἀπὸ σένα;

Αἴας

Γιὰ κείνη τὴ παμπόνηρη τὴν Ἀλεποῦ ξεταζεις;

Ἀθηνᾶ

Γιὰ τὸ Δυσσέα σ' ἀρωτῶ, γιὰ τὸν ἀντιδικό σου.

Αἴας

Πανέμορφος αἰχμάλωτος, κυρά, προσμένει μέσα.
γιατὶ δεν θέλω αὐτὸν ἐγὼ νὰ τον σκοτώσω ἀκόμα

Ἀθηνᾶ

Προτοῦ νὰ καμῆς τάχα τί; ἢ πλειὰ τί θ' ἀπολάψῃς;

Αἴας

Προτοῦ στὸ στύλο ποῦ βαστᾷ τὴ στέγη νὰ τὸν δέσω.

Ἀθηνᾶ

Κι' ὕστερα τὸν κακόμοιρο κακὸ ποιὸ θὰ τοῦ κάμῃς:

Αἴας

Θὰ τοῦ ματώσω τὰ πλευρὰ στὸ ξύλο ὡς νὰ πεθάνῃ.

Ἀθηνᾶ

Ὄχι δὰ τὸν κακόμοιρο, μὴ τὸν χτυπήσῃς ἔτσι.

Αἴας

Κάθε ἄλλο πρᾶμα ἐγώ, Ἀθηνᾶ, τὸ κάνω ὅπως τ'
[ὁρίζεις.
μόν ἔτσι αὐτὸς θὰ πλερωθῇ καὶ μ' ἄλλον τρόπον ὄχι.

Ἀθηνᾶ

Αὐτὸ νὰ κάμῃς ἂν ποθῇς, τόση χαρὰ ἂν σου φέρνῃ,
μὴ στέκῃς, κι' ὅσα μέσ' στὸ νοῦ κι' ἂν ἔχῃς μήν τ'
[ἀφήσῃς.

Αἴας

Πάω στὸ ἔργο μου· κι' αὐτὸ παρακαλῶ σε μόνο,
σ' ἐμένα παραστάτρια τέτοια νά μοῦ εἶσαι πάντα.

Ἀθηνᾶ

Βλέπεις, Δυσσέα, τῶν Θεῶν ἡ δύναμη πόση εἶναι.
Ποιὸς ἀπ' αὐτὸ τὸν ἄνθρωπο καλύτερός του βρέθη
στὰ ἔργατα καὶ στὸ μυαλό, νὰ κάνῃ ὅ,τι ἦταν
[πρέπο;

Ὀδυσσέας

Ἄλλο κι' ἐγὼ δὲ γνωρισα· τον κλαίω τὸν καημένο
γι' αὐτὴ τὴ μαύρη συφορὰ ὅπου τὸν ἔχει ἀδράξῃ
ἂν κι' εἶναι ὀχτρός μου· τί κι' ἐγώ, ποιὰ τύχη συλ-
[λογιοῦμαι
μπορεῖ μιὰ μέρα νὰ με βρῇ. Γιατὶ ὅλους τοὺς ἀνθρώ-
[πους
τοὺς πέρνω γιὰ φαντάσματα, ἥσκιους τοὺς πέρνω
[κούφιους

Ἀθηνᾶ

Αὐτὰ σὰν βλέπῃς, τίποτα περήφανο μὴ βγάλῃ
γιὰ τοὺς Θεοὺς τὸ στόμα σου, καὶ μητε ἀέρα νἄχῃς
πῶς εἶσαι δυνατωτερος ἢ πιο ἄρχοντας ἀπὸ ἄλλους.
Γιατὶ μιὰ μέρα μοναχὴ ρίχνει κι' ἀνασηκώνει
τ' ἀνθρωπινα τὰ πράματα· καὶ οἱ Θεοὶ ἀγαποῦνε
τοὺς φρόνιμους, μὰ τοὺς κακοὺς ὀχτρεύονται περίσσα.

Χορὸς

Παιδὶ τοῦ Τελαμῶνα ἐσύ, ποῦ μέσ'στὴ Σαλαμῖνα
κάθεσαι, τὴν ὁλόβρεχτη τὴ θαλασσοδαρμένη,
σὰν σε θωρῶ χαρούμενο κ' ἐγὼ χαρά μου τώχω·
μὰ ὄντας τοῦ Δία χτύπημα ἢ ἀπ' ὀχτρητα ἕνας λό-
[γος
κακόγλωσσος τῶν Δαναῶν ἀπάνω σου χτυπήσῃ,
μεγάλος φόβος μὲ κρατεῖ καὶ σὰν τὸ ψάρι τρέμω.
Ἔτσι καὶ τώρα ταραχὴ μᾶς πλάκωσε μεγάλη
τὴ νύχτ' αὐτὴ ποῦ πέρασε γιὰ μιὰ ντροπὴ δική σου,
πῶς μέσα στὸ πολύχωρτο ξεχύθηκες λιβάδι,
νὰ ξολοθρέψῃς τα σφαχτὰ τ' Ἀργίτικα καὶ τἄλλα
ὁλότελα τὰ λάφυρα τὰ κονταροπαρμένα
κόβοντας μὲ τ' ἀστραφτερὸ σπαθί σου. Αὐτὰ τὰ λόγια
κρυφὰ κρυφά, σ' ὅλων τ' αὐτιὰ τὰ φέρνει πλάθον-
[τάς τα
ὁ Δυσσέας, καὶ πιστεύουνε πολλοί· γιατὶ γιὰ σένα
τὰ λέει εὐκολοπίστευτα, κι' ὅποιος κι' ἂν τὸν ἀκούσῃ
τὶς συφορές σου πλειότερο χαίρεται νὰ τὶς βρίζῃ·
Ρίχνοντας πάνω στοὺς τρανοὺς δὲν ἀστοχᾷς ποτέ σου·
δὲ θὰ πιστέψουν ἂν κανεὶς γιὰ μένα τέτοια λέει·
γιατὶ στὸν πιὸ καλύτερο ἡ ζούλια πάντα τρέχει.
Ἂν κι' οἱ μικροὶ χωρὶς τρανοὺς γιερὰ δὲ σώζουν κά-
[στρο·
μὲ τοὺς μεγάλους κι' ὁ μικρὸς, μὲ τοὺς μικροὺς κ' ἐ-
[κεῖνοι
μπορεῖ ψηλὰ νὰ σηκωθοῦν. Ἀδύνατο εἶναι ὅμως
αὐτὰ τὰ λόγια οἱ ἄμυαλοι γιὰ νὰ τὰ καταλάβουν.
Ἀνθρῶποι σὲ κατηγοροῦν τέτοιοι καὶ δὲν μποροῦμε
διόλου νὰ τ' ἀντικρούσωμε, χωρὶς ἐσένα, ἀφέντη
Γιατὶ ὄντας ἀπ' τὰ μάτια τους ξεφύγῃς, κάνουν
[κρότους
σὰν τὰ κοπάδια τῶν πουλιῶν· κι' ἂν ἄγριο γεράκι
φανῇς ὁμπρός τους ξαφνικά, λουφάζουν καὶ ζαρώνουν.

Τάχα ἡ ταυροδαμάστρια ἡ Ἄρτεμη, τοῦ Δία
ἡ κόρη—ὦ κακογλωσσά, καὶ ὦ τῆς ντροπῆς μου
[μάννα—
πάνω στὰ βοϊδοκόπαδα σὲ σήκωσε, τί δῶρο
δὲν πῆρε γιὰ κάποια νίκη σου, ἢ λάφυρα πανώρια,
ἢ ποῦ δὲν εἶχε μερδικὸ ἀπ' τἀλαφοκυνήγι;
Γιὰ ὁ Ἄρης ὁ χαλκοθώρακος ἀμάχι σοῦ κρατοῦσε
ποῦ βγήκατε σε πόλεμο μαζὶ κι' αὐτὴ τὴ νύχτα
τὴν πῆρε τὴν ἐγδίκησή μὲ μηχανὲς κι' ἀπάτες;
Γιατὶ δὲ στάθῃς ἄμυκλος, παιδὶ τοῦ Τελαμώνα,
τόσο, ποῦ μέσ' στὰ ζωντανὰ ἀκόμα ἐσὺ νὰ πέσῃς·
θὰ νἄρθε θεϊκὴ ὀργή· μὰ ὁ Δίας κι' ὁ Ἀπόλλος
ἀπ' τοὺς Ἀργίτες τὴ φριχτὴ τὴ συφορὰ ἂς τὴ διώ-
[ξουν.
Κι' ἂν ὅλα αὐτὰ τὰ ψέματα ἐδῶ κι ἐκεῖ τὰ σπέρνουν
οἱ βασιλιάδες οἱ τρανοί, γιὰ αὐτὸς ποῦ ἀπ' τὸ γένος
τοῦ Σίσυφου τὸ ταπεινὸ βαστάει, ἐσὺ μὴ στέκῃς,
ἀφέντη, στ' ἀκροθάλασσα καλύβια ἔτσι βρισμένος.
Μὰ ἀπ'τὸ θρονί σου σήκω πλειά, τὸ καθισιὸ αὐτὸ ἄσε
ποῦ ἀπὸ καιρὸ σοῦ κόλλησε καὶ τὶς βρισιὲς ξανάβει.
Γιατὶ σὲ λάκκες ἀνοιχτὲς τρέχει τ' ὀχτροῦ ὁ λόγος
ὁρμητικά, κι' ὅλοι γελοῦν φαρμακωμένο γέλιο·
κι' ἐμένα ἡ λύπη κάθεται μέσ' στὴν καρδιὰ μου
[μαύρη.

Τέκμησσα

Ναῦτες, τοῦ Αἴα σύντροφοι, ποῦ ἀπ'τοὺς Ἐρεχθεΐδες
βαστᾶτε, λύπες ἔχουμε ἐμεῖς ποῦ τ' ἀγκαποῦμε
τὸ σπιτικὸ τοῦ μακρινοῦ τοῦ Τελαμώνα, ἀκόμα
Γιατὶ τὸν Αἴα τὸν τρανὸ καὶ τὸν ἀντριωμένο
τὸν ἔχει ἀρρώστια φοβερὴ σὲ μαύρη ἀνεμοζάλη.

Χορὸς

Κακὸ ἡ νύχτα ποιὸ ἔφερε στ'ς 'μέρας τὴ γαλήνη;
τοῦ Φρυγικοῦ Τελεύταντα, γιὰ πές μας, θυγατέρα,
ὅπου γυναικα σ' ἔκαμε κονταροκερδισμένη
καὶ τὴν καρδιά του σοῦδωκε ὁ ἀτρόμαχτος ὁ Αἴας·
κάτι θὰ ξέρῃς νὰ μᾶς πῇς κι' ἀνήξερη δὲ θᾶσαι.

Τέκμησσα

Τά λόγια τ' ἀνιστόρητα πῶς νά τα ξεστορίσω;
Γιατὶ θ'ἀκούσῃς συφορ ς πολλὲς ἴσες μὲ τό χάρο.
Τρέλα κακὴ τὸν πλάκωσε τὸν ξακουστό μας Αἴα,
κι' αὐτὴ τὴ νύχτα γίνηκε περίγελο ἀπ' ὅλους.
Ἔτσι, μέσ' στο καλύβι του μπορεῖς νὰ ἰδῆς κομμένα
σφαχτὰ ὁλομάτωτα, δουλιὲς φριχτὲς αὐτοῦ τοῦ ἀν-
[θρώπου.

Χορὸς

Μαντάτο ποιὸ μᾶς ἔφερες ἀβάσταχτο καὶ μαῦρο
γιὰ τὸ λαμπρὸ τὸν ἄθρωπο, ποῦ οἱ Δαναοὶ τὸ κρένουν
κι' ἐδῶ κι' ἐκεῖ ξαπλωνεται ἀπ'τὰ παχειὰ τὰ λόγια.
Φοβοῦμαι ἐκεῖνο πῶρχεται ξοπισω· ὠϊμέ· ὁ ἄντρας
θὰ σκοτωθῇ ὁλοφάνερα ποῦ τὸ τρελὸ του χέρι
ζᾷ καὶ βοσκοὺς κατάκοψε με τὸ σπαθὶ τὸ μαῦρο.

Τέκμησσα

Ἄχ! ἀπὸ κεῖ ἤρθε τὸ λοιπὸν φέρνοντας ζᾷ δεμένα·
ἄλλα ἀπὸ κεῖνα τἄπραζε πάνω στῆς γῆς τὸ χῶμα
κι'ἄλλα σὲ δυὸ τὰ χώριζε χτυπῶντας τὰ πλευρά τους.
Καὶ δυὸ κριάρια κάτασπρα πιάνει, καὶ τὸ κεφάλι
τοῦ ἑνοῦ ὡς καὶ τὴγλῶσσάτου τὰ κόβει καὶ στὴν ἄκρη
τὰ πέταξε, τἄλλο τόρθὸ στὸ στύλο ἀπάνω δένει
κι' ἀρπάχνει καπιστρόσκοινο, δυὸ διπλωσὲς τὸ κάνει
καὶ τὸ χτυποῦσε, βρίζοντας μὲ βλαστημιὲς ἀντάμα
ποῦ κάποιος θεὸς κι' ὄχι ἄνθρωπος τὸν ἔμαθε νὰ λέῃ.

Χορὸς

Ὥρα εἶνε τώρα ὁ καθεὶς τὸ πρόσωπο νὰ κρύψῃ
καὶ νὰ τραβάει κλεφτὰ κλεφτά, ἢ στὰ κουπια νὰ κάτσῃ
μὲ τὸ θαλασσοτάξειδο καράβι του νὰ φύγῃ.
Σὰν τὶ φοβέρες καὶ οἱ δυὸ Ἀτρεΐδες θὰ μᾶς κάμουν·
μέσα στὸ πετροβόλημα τρέμω κι' ἐγὼ μὴν πάθω,
μ' αὐτὸν μαζί, ποῦ φοβερὴ τόνε κατέχει μοῖρα.

Τέκμησσα

Δὲν τὸν κατέχει πλειά· γιατὶ σὰν τὴ νοτιὰ ἔχει πάψῃ
τὴν ἄγρια δίχως ἀστραπὲς λαμπρές, καὶ στὰ καλά του
εἶν' τώρα, μόνε στὴν καρδιὰ ἔχει καινούργιες λύπες.
Τὶ νὰ θωρῇς τὰ πάθια σου ποῦ τἄχεις καρωμένα
μονάχος, δίχως ἄλλονε, μεγάλους πόνους φέρνει.

Χορὸς

Ἂν εἶνε στὰ καλά του πλειά, χαρὰ περίσσα τώχω·
Τὶ σὰν περάσῃ τὸ κακὸ κι' ὁ λόγος του μικραίνει.

Τέκμησσα

Ποιό, ἂν σε βάζαν διαλεχτή, θε νἄθελες νὰ πάρῃς;
ἐσὺ νἆσαι χαρούμενος καὶ νὰ χολιᾷς τοὺς φίλους,
γιὰ με τοὺς φίλους σου μαζὶ νἄχῃς τὶς ἴδιες λύπες;

Χορὸς

Τὸ μεγαλύτερο κακὸ εἶν' τὸ διπλό, κυρά μου

Τέκμησσα

Ἐμεῖς κι' ἂν εἴμαστε καλά, ἡ συφορὰ μᾶς πῆρε.

Χορὸς

Πῶς τόπες; Δὲν καταλάβα ποιὸ εἶνε τὸ νόημά σου.

Τέκμησσα

Ὄντας αὐτὸ τὸν ἄθρωπο ἡ ἀρρώστια τὸν κρατοῦσε,
γιὰ ὅσες εἶχε συφορές, εἶχε χαρὰ περίσσα,
κι' ἐμεῖς ποῦ τἄχαμε σωστὰ μᾶς κάτεχει ἡ λύπη·
τώρα ποῦ σὰν ἀνάσανε καὶ τοῦπαψε ἡ ἀρρώστια,
κι' ἐκεῖνο λύπη τὸν κρατεῖ, κι' ἐμᾶς σὰν πρῶτα
[μαύρη.
Διπλὲς δὲν εἶνε οἱ συφορὲς μέσα ἀπὸ μιὰ βγαλμένες;

Χορὸς

Σωστά, καὶ τρέμω μὴ ἀπ' τό θεὸ κάποια κατάρα
[φτάνει·
Γιατί, μαθέ, σὰν ἔπαψε ἡ ἀρρώστια ποῦ εἶχε πρῶτα
δὲν εἶνε καὶ χαρούμενος πλειότερο ἐκεῖνος τώρα.

Τέκμησσα

Ἔτσι πῶς ἔγιναν αὐτὰ χρειάζεται νὰ ξέρῃς.

Χορὸς

Καὶ ποιὰ νὰ στάθηκε ἡ ἀρχὴ στὴ συφορὰ αὐτὴ πρῶτη;
φανέρωσέ μας πῶχομε ἴδιο κι' ἐμεῖς τὸν πόνο.

Τέκμησσα

Ὅμοια μ' ἐμᾶς σὰ συμπονᾷς, τὸ τί ἔγεινε ἄκουσέ το.
Λοιπὸν μέσ' στὰ μεσάνυχτα ποῦ ἦταν σβυστὰ τὰ
[φῶτα
τὰ βραδινά, ἕνα δίκοπο σπαθὶ στὰ χέρια πέρνει
καὶ δίχως λόγο ἔφευγε. Κι' ἐγὼ τόνε μαλώνω·
Τί κάνεις, Αἴα; ποῦ θὰ πᾷς; τοῦ λέω ποῦ μήτε
[κράχτης
σ' ἐφώναξε μήτ' ἄκουσες σάλπιγγα νὰ βαρέσῃ;
κοιμᾶται ὅλο τὸ στάτεμα, κ' ἐκεῖνος μ' ἀποκρίθη
μὲ λίγα κι' ὅμως ξακουστά· γυναῖκα, στὶς γυναῖκες
εἶνε στολίδι ἡ σιωπή. Κι' ἐγὼ σωπαίνω τότες
κι' αὐτὸς μονάχος ἔφυγε. Τί ἔκαμ' ἐκεῖ δὲν ξέρω.
Μὰ ἦρθε πίσω σέρνοντας ὅλα μαζὶ δεμένα
βοδιὰ καὶ τσοπανόσκυλα καὶ διαλεχτὰ κριάρια
Κι' ἄλλωνε κόβει τὸ λαιμό, κι' ἄλλα ἀπ' τὴ ράχη
[πάλε
σὰν τ'ἀναποδογύριζε τἄκοβε τὸ σπαθί του
καὶ τὰ δεμένα τἄδερνε, ἀθρῶποι ὡς νἆταν τάχα,
χυμῶντας κατ' ἀπάνω τους. Τέλος πηδᾷ ἀπ' τὴν
[πόρτα,
καὶ σ' ἕνα ἥσκιο ἐφώναζε, ἐνάντια στοὺς Ἀτρεΐδες
καὶ στὸ Δυσσέα, δυνατὰ μαζὶ χασκογελῶντας,
ὅπου τήνε ξεπλέρωσε τὴν προσβολὴ κεινῶνε

Κ' ὕστερα ξαναγύρισε μέσ' στὸ καλύβι πάλε,
καὶ μὲ τὴν ὥρα ἔρχεται στὰ συγκαλά του κάπως,
κι' ὅπως τὸ βλέπει ἀπ' τὴ ζημιὰ γεμᾶτο τὸ καλύβι,
χτυπῶντας τὸ κεφάλι του στέναζ' ἀπ' τὴν καρδιά του.
Μέσ' στὰ σφαγμένα πρόβατα κάθεται ἐκεῖνος τότες,
καὶ τὰ μαλλιά του ἔπιασε σφιχτὰ στὰ δυὸ του χέρια·
καὶ στάθη κάμποσο βουβός· κατόπι μὲ φοβέρες
φριχτὲς ἐμὲ φοβέριζε, ἂν δὲν τοῦ μαρτυροῦσα
'κεῖνο τὸ κακὸ ποῦ γίνηκε, καὶ ξέταζε νὰ μάθῃ,
σ' αὐτὸ τὸ πρᾶμα πῶς τασε, πῶς νἄχε καταντήσῃ.
'Αδέρφια, ὁ φόβος μ' ἔκαμε καὶ τἄπα ἕνα πρὸς ἕνα,
ὅ,τι ἔγιναν κι' ὡς τἄξερα. Κι' αὐτὸς θρηνολογοῦσε
μὲ μαύρους θρήνους, ποῦ ποτὲς δὲν ἄκουσα ἀπὸ κεῖνον
Γιατί, ἔλεγε, τὰ δάκρια τὰ τέτοια, στοὺς ἀθρώπους
πῶς πρέπουν μόνο τοὺς δειλοὺς καὶ ποῦ καρδιὰ δὲν [ἔχουν·
μόνο κρυφαναστέναζε δίχως φωνὲς μεγάλες,
καὶ σὰν βουβάλι μούγκριζε. Κι' ἀφ' οὗ τὸν βρῆκε [τώρα
μιὰ τέτοια μαύρη συφορά, μιὰ τέτοια μαύρη τύχη,
χωρὶς νερό, χωρὶς ψωμί, κάθεται ἡσυχασμένος
ἀνάμεσα στὰ ζωντανὰ τὰ σιδηροκομένα
καὶ μὲ τὸ νοῦ του μελετᾷ κάποιο κακὸ νὰ κάμῃ.
'Απάνου κάτου σὰν κι' αὐτὰ θρηνολογᾷ καὶ λέει.
Μὰ ἐλᾶτε μέσα, σύντροφοι, βοηθῆστε τον, γιὰ τοῦτο
ξεκίνησα νἀρθῶ σε σᾶς, ἂν θὰ μπορέστε κάπως.
Τοὺς τέτοιους πάντα τοὺς νικοῦν τὰ φιλικὰ τὰ λόγια

Χορός.

Τέκμησσα, τοῦ Τελεύταντα κόρη, μᾶς κρένεις,
τὸν Αἴα πῶς τον πλάκωσαν οἱ συφορὲς οἱ μαῦρες.

Αἴας.

Ὤ, ὤχ!

Τέκμησσα

'Ακόμα καθὼς φαίνεται κι' ἄλλες θἀρθοῦν· ἢ τάχα
τὸν Αἴα δὲν ἀκούσατε νὰ θἀρυαναστενάζῃ;

Αἴας.

Ὤχ, ὤχ!

Χορός.

Γιὰ πάσχει ἀκόμα ὁ ἄνθρωπος, γιὰ τὶς παλιὲς ἀρρώστιες
θυμᾶται, καὶ μέσ' στὴν καρδιὰ τόνε σπαράζει' ἡ λύπη.

Αἴας.

Παιδίμου, ὤχ παιδί μου!

Τέκμησσα.

'Αλλοίμονό μου τῆς φτωχῆς· Βρυσάκη, ἐσένα κράζει.
Τί νἄχῃ τάχα μέσ' στὸ νοῦ; Ποῦ νἄσαι; ὦ ἡ καημέ- [νη.

Αἴας.

Τὸν Τεῦκρο θέλω. Ποῦνέ τος ὁ Τεῦκρος; Θὰ κουρσέβῃ
ἐκεῖνος ὅλο τὸν καιρο, ἐγὼ σὰν πάω νὰ σβύσω;

Χορός.

Νὰ τἄχῃ φαίνεται σωστὰ ὁ ἄνθρωπος· ἀνοῖχτε.
Λίγο μπορεῖ νὰ ντροπιαστῇ ὄντας μὲ ἰδῇ στὰ μάτια.

Τέκμησσα.

Σ' ἀνοίγω, νά! Μπορεῖς νὰ ἰδῇς τὰ ἔργατά του τώρα
καὶ σὲ ποιὰ χάλια βρίσκεται κ' ἀτός του, κύταξέ τον.

Αἴας.

'Αδέρφια μου ναυτόπουλα, ποῦ μόνοι σεῖς ἐκόμα
φίλοι μου μένετε πιστοί, τὸ δίκιο μου γροικᾶτε,
δέτε ποιὰ μαῦρα κύματα ποῦ ἀπ' τὴν ἀνεμοζάλη
ὁλοῦθε τρέχουνε γοργά, μὲ ζώνουν τώρα ἐμένα.

Χορός.

Ὅλα σωστὰ μοῦ φαίνονται τὰ λόγια σου πῶς εἶνε.
τὰ ἔργατά του ὁλότελα πῶς τἄχασε τὸ δείχνουν.

Αἴας.

Θαλασσοπούλια, ποῦ ἤρθατε μὲ τὰ κουπιὰ ἐδῶ πέρα,
στὶς συφορές μου μόνο ἐσᾶς σωτῆρές μου ἀντικρύζω·
κι' ἐμένα τώρα σφάχτε με.

Χορός.

Μὴ βλαστημᾷς· καὶ τὸ κακὸ τῶνα ποτὲ μὴ βάζῃς
βοτάνι στἄλλο τὸ κακό, γιατὶ τῆς δυστυχίας
τὸ μεγαλώνεις πλειότερο τὸ χτύπημα τὸ μαῦρο.

Αἴας

Μὲ βλέπεις τὸν ἀτρόμαχτο,
καὶ τὸν ψυχωμένο,
μὲ βλέπεις τὸν ἀπλήγωτο
στὴ φωτιὰ τῆς μάχης,
ὁποῦ στ' ἀθῶα ζωντανὰ σήκωσα μαῦρο χέρι;
'Ωμέ, ὁ κόσμος θὰ γελᾷ καὶ θά με περιπαίζῃ.

Τέκμησσα.

'Αφέντη Αἴα, μὴν τὰ λὲς αὐτά, παρακαλῶ σε.

Αἴας.

Μέσα δὲν πᾷς; Τὶς πλάτες σου γλήγορα δὲ μᾶς δεί- [χνεις;
αἰαί, αἰαί.

Χορός.

Γιὰ τὸ θεό, ἄκου κι' ἔλα στὸ νοῦ σου.

Αἴας.

Ὤχ ὁ κακόμοιρος ἐγώ, ποῦ τοὺς ὀχτρούς μου ἀφῆκα
καὶ μέσ' στὰ στριφτοκέρατα χουμίζοντας τὰ βόδια
στὰ διαλεχτὰ τὰ πρόβατα, ἔχυσα μαῦρον αἷμα.

Χορός.

Τάχα τί τώρα νά τὰ κλαίς, τὰ ποῦνε καμωμένα;
ὅ,τι κι' ἂν κάμῃς δὲν μπορεῖς αὐτὰ γιὰ νὰ τ' ἀλλάξῃς.

Αἴας.

'Α πάντα τετραπόνηρε, πάντα κακοτεχνίτη,
γιὲ τοῦ Λαέρτη, βρωμερέ, μέσ' στὸ στρατό, πανοῦργο,
πόσα ἡ πολλή σου ἡ χαρὰ θὲ νά σου φέρνῃ γέλοια;

Χορός.

Μὲ τὴ βοήθεια τοῦ θεοῦ γελᾷ καὶ κλαίει ὁ καθένας.

Αἴας.

Μακάρι νά τον ἔβλεπα, κι' ἂς εἶμαι λυπημένος,
ὤχ, ὤχ!

Χορός.

Μὴ βλαστημήσῃς τίποτα. Δὲν βλέπεις τὰ δεινά σου;

Αἴας

Ὦ Δία, σὺ προπάτορα στὰ πατρογονικά μου,
πῶς τάχα τὸν γλυκόλογο, τὸν τιποτένιο ὀχτρό μου,
τοὺς βασιλιάδες καὶ τοὺς δυό, νὰ σφάξω κι' ἂς ποθάνω;

Τέκμησσα.

Αὐτὸ σὰν τὸ παρακαλᾷς κι' ἐγὼ ἂς ποθάνω τότες·
τί νά την κάμω τὴ ζωὴ ὄντας ἐσένα χάσω;

Αἴας.

Σκοτάδι σύ, δικό μου φῶς, λαμπρότατη θολοῦρα
γιὰ μένα, ἐλᾶτε, πάρτε με, πάρτε με εὐτὺς κοντά σας.
Γιατὶ καὶ μήτ' ἀπ' τοὺς θεούς, μήτε κι' ἀπ' τοὺς ἀν- [θρώπους
καμιὰ βοήθεια τώρα πλειὰ τ' ἀξιζω ν' ἀπαντέχω.
Μὰ ἡ Διογέννητη θεὰ
ἡ ἀντρειωμένη
ἀσπλαχνα ἐμένανε χτυπᾷ.
Καὶ ποῦ νὰ πάω νὰ κρυφτῶ ;
ποῦ νἄρθω νὰ καθήσω,
σὰν τἄλλα ἐδῶ τὰ πλέρωσα, μ' αὐτὰ μαζί, ἀδέρφια,
μὲ τὰ σφαχτὰ ποῦ ἄμυαλα κατακομένα τἄχω,
κι' ὅλο μαζὶ τὸ στράτεμα
μὲ τὰ διπλὰ κοντάρια
θὰ με κατασκοτώσῃ ;

Τέκμησσα

Ὦ συφορά μου ! ὁ ἄνθρωπος νὰ λέῃ ὁ ἀντρειωμένος
αὐτά, ποῦ πιὸ πρωτήτερα δὲν θἄλεγε ποτές του.

Αἴας

Ὦ θαλασσοπεράσματα, σπηλιὲς ἀκρογιαλίσες,
καὶ λόγγοι ἀκροθάλασσοι, πολὺν καιρὸ στὴν Τροία
ἐμένα μὲ κρατούσκτε· ὅμως πλειὰ φτάνει τώρα,
δὲ θά με ἰδῆτε ζωντανό. 'Οπώχει νοῦ ἄς κρίνῃ.
Τοῦ Σκάμαντρου γειτονικὰ ρέματα, στοὺς 'Αργῖτες
καλόβουλα, μὲ χάνετε πλειὰ τώρα ἐμένα,-λόγο
θὰ πῶ μεγάλο-ποῦ ἄλλονε πολεμιστὴ δὲν εἶδε
ἡ Τροία, ἀπ' τὴν 'Ελληνικὴ τὴ γῆς νἀρθῇ ἐδῶ πέρα·
καὶ τώρα ἐδῶ 'μαι ἄδοξος καὶ παρκπεταμένος.

Χορὸς

Νὰ σ' ἀντικόψω δὲ μπορῶ μήτε καὶ νὰ σ' ἀφήσω
ἔτσι νὰ κλαίς, ποῦ στὰ δεινὰ αὐτὰ 'χεις καταντήσῃ.

Αἴας

Αἰαῖ· καὶ ποιὸς νὰ τ' ὄλπιζε ποτὲ, πῶς τὄνομά μου
παρόμοια μὲ τὴ μοῖρά μου κι' αὐτὸ θὰ συφωνοῦσε;
Γιατὶ μοῦ πρέπει δυὸ καὶ τρεῖς αἰαῖ νὰ κράξω τώρα·
Σὲ τέτοια βρίσκομαι δεινά ποῦ ὁ γέρος ὁ γονιός μου
ἐδῶ στὴν Τροία, τοῦ στρατοῦ κέρδισε τὰ πρωτάτα,
καὶ στὴν πατρίδα γύρισε μὲ δόξες φορτωμένος·
κι' ὁ γιός του ἐγώ, στὴν Τροία ἐδῶ στὸν ἴδιο τόπο ποῦ [ἦρθα
ὄχι μὲ πιὸ λιγώτερη καρδιὰ καὶ μὲ τὰ χέρια
δὲν ἔκαμα μικρότερα ἔργατα, ἄτιμος ἔτσι
ἀπ' τοὺς 'Αργῖτες, χάνομαι. Ἂν καὶ καλὰ τὸ ξέρω
πῶς στὴ ζωὴ ἂν ἤτανε ὁ 'Αχιλλέας καὶ κρίση
γι' αὐτὰ τὰ ὅπλα ἔκανε νὰ δώσῃ στὸν ποιὸ κάλλιο,
κανένας δὲ θὰ τἄρπαζεν ὄξω ἀπὸ ἐμένανε ἄλλος·
Μὰ οἱ 'Ατρεῖδες σὲ ἄνθρωπο παμπόνηρο τὰ 'δῶσαν
καὶ τὴ δικὴ μου πρόσβαλαν τὴν παλικαρωσύνη.
Κι' ὁ νοῦς μου ἂν καὶ τὰ μάτια μου δὲν μὲ παραπλα- [νοῦσαν
δὲ θἄκαναν τὴν κρίση αὐτὴ ποτὲ γι' ἄλλον κανένα.
Μὰ τώρα ἡ ἀδάμαστη θεὰ, τοῦ Δία ἡ κόρη
ἡ γοργομάτα, ἀπάνω τους σὰν σήκωσα τὸ χέρι
τὸ σκούντησε, ἐμέ, ρίχνοντας σέ λυσσασμένη ἀρρώστια
ποῦ μεσ' στὸ αἷμα τῶν σφαχτῶν τὰ χέρια μου νὰ [βάψω :
καὶ τώρα ποῦ τὴ γλύτωσαν ἀθέλητά μου, ἐκεῖνοι
θὲ νὰ γελοῦν, γιατὶ ὁ θεός, σὰν εἶνε ἐμπόδιο τότες
καὶ τὸν καλύτερο ὁ κακὸς μπορεῖ νὰ τον ξεφύγῃ.
Καὶ τώρα τὶ χρειάζεται νὰ κάμω ; ποῦ ἐμένα
μ' ὀχτρεύονται ὁλοφάνερα οἱ θεοὶ καὶ τῶν Ἑλλήνων,
μὲ μάχεται τὸ στρατεμα, ἡ Τροία κι' οἱ κάμποι τοῦτοι.
Νὰ πάρω τὴν Ἄσπρη θάλασσα νά πάω γιὰ τὴν πα- [τρίδα
καραβοστάσια ἀφήνοντας καὶ τοὺς 'Ατρεῖδες μόνους ;
Καὶ μὲ τί μάτια θὰ τον δῶ τὸ γερο-Τελαμῶνα;
πῶς θὰ βαστάξῃ νὰ με ἰδῇ ἄδειον ἀπ' τὰ προτάτα,
ποῦ αὐτὸς στεφάνι δοξαστὸ εἶχε γι' αὐτὰ παρμένο;
Αὐτὸ 'νε πρᾶμα ἀβάσταχτο. Ἢ νὰ χυθῶ στῶν Τρώων
τὰ κάστρα ἀπάνου, νὰ πιαστῶ μόνος μ' αὐτοὺς μονά- [χους
καὶ κάνοντας τὸ χρέος μου ὕστερα νὰ πεθάνω ;
Μ' αὐτὸ θὲ νὰ το χαίρονταν περίσσα οἱ διὸ 'Ατρεῖδες.
Δὲν εἶν' κι' αὐτό. Πρέπει νὰ βρῶ ἄλλον κανένα τρόπο
ποῦ νὰ τὸ δειξω φανερὰ στὸ γέρο μου πατέρα
πῶς ἀναντρο ἐγὼ κορμὶ δὲ βγῆκα ἀπὸ ἐκεῖνον.
Εἶνε ντροπῆς ὁ ἄνθρωπος νὰ θέλῃ νὰ γεράσῃ
ποῦ τὰ πολλά του τὰ δεινὰ δὲν δύνεται ν' ἀλλάξῃ.
Τί ἡ κάθε 'μέρα ποῦ περνᾷ, ποιὰ χάρη τάχα νἄχῃ
ποῦ μιὰ στὸ χάρο τὸν σκουντᾷ μιὰ τον γλυτώνει πάλε;
τὸν ἄνθρωπο δὲν τὸν ψηφῶ κι' ἀράδα δὲν τὸν βάζω
ποῦ γλυκοναναριζεται μὲ ψεύτικες ἐλπίδες
Μὸν πρέπει γιὰ ὄμορφα νὰ ζῇ ὁ ἀρχοντογεννημένος
γιὰ νὰ πεθαίνῃ ὄμορφα. Σοῦ τὰ εἶπα ὅσα κι' ἂν εἶχα.

Χορὸς

Κανένας, Αἴα, δὲν θὰ πῇ ἀτέριαστα πῶς εἶπες,
μόν' ὅλα αὐτὰ τὰ λόγια σου πρέπουνε τῆς καρδιᾶς σου
Μὸν πάψε πλειὰ καὶ διῶξε τες αὐτὲς τὶς ἔνιες πῶχεις
καὶ τῶν ἀγαπημένω σου τὶς γνώμες ἄκουσέ τες.

Τέκμησσα

'Αφέντη Αἴα, ἀπ' τὴ σκλαβιὰ δὲν εἶνε τίποτ' ἄλλο
χειρότερο στὸν ἄνθρωπο κακό. 'Από πατέρα
λεύτερο ἐγὼ γεννήθηκα ποῦ στὴ Φρυγιὰ ἦταν πρῶτος
στὰ πλούτη καὶ στὴν ἀρχοντιά. Μὰ τώρα σκλάβα [εἶμαι.
Ἔτσι οἱ θεοὶ τὸ θέλησαν καὶ τὸ δικό σου χέρι.
Μὰ σὰν ἐπλάγιασα μὲ σὲ γλυκὰ ἀγαπῶ σε τώρα.
Καὶ σὲ θερμοπαρακαλῶ, γιὰ τὄνομα τοῦ Δία,
σ' ὁρκίζω στὴν ἀγάπη μας ὅπου μᾶς ἔχει σμίξῃ,
μὴ θέλεις λόγονε πικρὸ ν'ἀκούσω ἀπ' τοὺς ὀχτρούς σου,
καὶ σὲ κανένανε ἀπ' αὐτοὺς μὲ παρατήσῃς δοῦλα
Γιατὶ ἂν ἐσένα χάσωμε, κι' ἂν μᾶς πεθάνῃς, τότες
τὴν ἴδια μέρα, ξέρε το, κι' ἐμένα θὰ μ' ἀρπάξουν
μὲ δόρι οἱ 'Αργῖτες, ἄθελα μαζὶ μὲ τὸ παιδί σου
καὶ θά μᾶς ριξουν στὴ σκλάβιά. Κι' ἀπ' τοὺς ἀφέντες [κάποιος
φαρμακωμένο θὰ μοῦ πῇ προσβάλοντάς με λόγο:
τοῦ Αἴα καμαρώστε το τὸ τρυφερὸ τὸ τέρι,
ποῦ εἶχε δύναμη τρανὴ μεσ' στὸ στρατό, μὰ τώρα
σέ χάλια ποιὰ καταντησε ποῦ ἀρχόντισσα ἦταν πρῶ- [τα.
Τέτοια κανένας θὰ μοῦ πῇ. Κι' ἡ δυστυχία ἐμένα
θὲ νὰ μὲ διώχνῃ καὶ πικρὰ θὲ νἄνε αὐτὰ τὰ λόγια
σὲ σένα καὶ στὸ γένος σου. Μὰ τὸ γερογονιό σου
λυπήσου ποῦ στὰ γηρατειὰ τὰ μαῦρα τὸν ἀφήνεις.
λυπήσου καὶ τὴ μάννα σου ποῦχει ἄμετρα τὰ χρόνια
ποῦ τοὺς θεοὺς μερόνυχτα παρακαλεῖ γιὰ σένα
νὰ τῆς γυρίσῃς ζωντανὸς στὸ πατρογονικό σου.
Αἴα, καὶ τὸ παιδάκι σου λυπήσου τὸ καημένο,
ἂν στερηθῇ τὰ χάδια σου καὶ μόνο μεγαλώσῃ
στὰ ξένα χέρια, τί κακὸ θὰ κάμῃς καὶ στοὺς δυό [μας,
σὲ ἐκεῖνο καὶ σὲ μένανε, ἀνίσως μᾶς πεθάνῃς.
Δὲν ἔχω ἄλλον ἀπὸ σὲ στὸν κόσμο αὐτὸ νὰ βλέπω.
Γιατὶ ἀπ' τὸ κοντάρι σου ἡ πατρίδα μου πλειὰ ἐχάθη,

καὶ ἄλλη μοῖρα ἔρριξε στὸν Ἅδη τοὺς γονιούς μου.
Ποιὰ τώρα ἔχω ἄλλη ἀπὸ σὲ πατρίδα, καὶ ποιὰ πλούτη;
Ἐσύ 'σαι τὸ καμάρι μου, θυμήσου με λιγάκι·
Δὲν πρέπει ὁ ἄντρας νὰ ξεχνᾷ τὶς χάρες ποῦ περάσαν.
Γιατὶ ἡ χάρη πάντοτες μιὰν ἄλλη χάρη φέρνει·
κι' ὅποιος στὸν κόσμο ἀλησμονᾷ ὅ,τι καλὸ τοῦ κάμαν,
ἄνθρωπος νἆνε δὲ μπορεῖ ἀρχοντογεννημένος.

Χορὸς

Τῶθελα, Αἴα, σὰν κι' ἐμὲ καὶ σὺ σπλαχνιὰ νὰ δειξῃς,
καὶ τῆς γυναῖκας σου αὐτὰ τὰ λόγια παίνεψέ τα

Αἴας

Θά την παινέψω πλειότερο, ἂν κάμῃ αὐτὸ π' ὁρίζω.

Τέκμησσα

Μὰ Αἴα, ἀγαπημένε μου, τὸ θελημά σου κάνω.

Αἴας

Φέρ'το λοιπὸν γιὰ νά το ἰδῶ γλήγορα τὸ παιδί μου.

Τέκμησσα

Τὸ πῆρα ἀπὸ τὸ φόβο μου γιὰ νά το ξεγλυτώσω.

Αἴας

Σὰν μ' εὗρε ἐκεῖνο τὸ κακό, ἢ ἄλλο ἔχεις στὸ νοῦ σου;

Τέκμησσα

Μήπως μπροστὰ τὸ δύστυχο τὸ 'δῇς καὶ τὸ χαλάσῃς.

Αἴας

Θἄταν γραφτὸ τῆς μοῖρας μου κι' αὐτὸ γιὰ νὰ τὸ κάμω.

Τέκμησσα

Γι' αὐτὸ κι' ἐγὼ τὸ φύλαξα αὐτοῦ μὴ καταντήσῃς.

Αἴας

Παινέβω σου τὴ πρόβλεψη ποῦ εἶχες καὶ τὸ ἔργος.

Τέκμησσα

Καὶ τώρα τάχα πῶς μπορῶ ἐσένα νὰ ὠφελήσω;

Αἴας.

Φέρ'το μου ἐδῶ γιὰ νά το ἰδῶ νὰ τὸ γλυκοφιλήσω.

Τέκμησσα.

Ἐδῶ, νά! οἱ παρακόρες μας κοντά μας τὸ προσέχουν.

Αἴας.

Γιατὶ λοιπὸν δὲν ἔρχεται καὶ πῶς ἀργεῖ νὰ φτάσῃ;

Τέκμησσα.

Παιδάκι μου ὁ πατέρας σου σὲ κράζει, σὺ κορίτσι
ποῦ ἀπ' τὸ χεράκι τὸ βαστᾷς φέρε το ἐδῶ κοντά μας.

Αἴας

Ἔρχεται, ἢ δὲν ἄκουσε αὐτὰ τὰ λόγια ποῦ εἶπες;

Τέκμησσα

Τὸ φέρνει ἡ παρακόρη, νά! εἶναι κοντά μας τώρα.

Αἴας

Φέρτονε ἀπάνω, φέρτονε, δὲ θά τον πάρῃ ὁ φοβος
αὐτὸ σὰν 'δῇ τὸ μακελιό, ἂν εἶν σωστὰ δικός μου.
Μόν ἀπὸ τώρα στοὺς σκληροὺς τοὺς τρόπους τοῦ γονιοῦ του
πρέπει καὶ νὰ ἀναθρέφεται καὶ νά του μοιάσῃ πρέπει.
Παιδί μου πιὸ καλότυχος νἄθε ἀπὸ ἐμὲ νὰ γένῃς,
κι' στἄλλα μου ἀπαράλλαχτος κι' ἔτσι θὲ νἄχῃς δόξες.
Ἂν καὶ ζηλεύω τώρα ἐγὼ ποῦ τίποτα δὲ νιώθεις
ἀπὸ τὶς συφορὲς αὐτές. Γιατὶ ἡ ζωὴ γλυκειά 'νε,
ὅταν δὲ νιωθῇς τίποτα, ὡς ποῦ νὰ καταλάβῃς
χαρὰ καὶ λύπη τὶ θὰ πῇ Κι' ὄντας αὐτὸ τὸ μάθῃς
νὰ δειξῃς στοὺς ὀχτρούς μους σύ, βλαστάρι τίνος εἶσαι.
Κι' ὡς τότε, μὲ τὸν ἄνεμο τὸν μαλακὸ νὰ θρέφῃς
τὴν ἀθῶα τὴ ψυχούλα σου καὶ νά μου μεγαλώνῃς
κρυφὴ χαρὰ τῆς μάννας σου. Τὸ ξέρω πῶς κανένας
δὲ θὰ σοῦ πῇ ἀπ' τοὺς Ἕλληνες ποτὲ πικρόνε λόγο
νά σε προσβάλῃ, ὀρφανὸς κ' ἂν εἶσαι ἀπ' τὸ γονιό σου.
Καὶ φύλακά σου ἄγρυπνο γιὰ νά σε μεγαλώσῃ,
τὸν Τεῦκρο ὁρίζω, ποῦ μακριὰ σ' ὀχτρῶν κυνήγι βγῆκε.
Μὸν ἀσπιστάδες ἄντρες μου, θαλασσογεννημένοι,
σ' ὅλους ἐσᾶς τὴ χάρη αὐτὴ ὁρίζω κάμετέ μου,
αὐτὴ τὴν πικρακάλεση σ' ἐκεῖνον νά την πῆτε
νὰ πάῃ τὸ παιδάκι μου στὸ πατρογονικό μου,
ὁ Τελαμώνας νά το ἰδῇ κι' ἡ μάννα μου ἡ Ἐρίβοια
νὰ τῶχουν γιὰ παρηγοριὰ στὰ γηρατειά τους πάντα.
καὶ τὰ ὅπλα μου στοὺς Ἕλληνες μὴ βάλουν οἱ κριτάδες,
γιὰ αὐτὸς ποῦ με κατάστρεψε βρκβείο· μόν αὐτή μου
ἀσπίδα τὴν ἑφτάβοϊδη, ποῦ δὲν περνᾷ ἡ σαΐτα,
πάρ την Βρυσάκη κ' ἔχε την, παιδί μου νά την στέφῃς.
μέσα ἀπὸ τὸ πολύστρεφτο τὸ στέριο βασταχτήρι·
καὶ τἄλλα ὅπλα βάλτε τα ἀντάμα μου στὸν τάφο.
Μὰ πάρε τώρα τὸ παιδὶ καὶ σῆρε στὸ καλύβι
καὶ πάψε πλειὰ τοὺς θρήνους σου, τὰ πικροκλάματά σου,
γιατὶ οἱ γυναίκες τἄχουνε πλήθια τὰ δάκρια πάντα.
Τραβήξου γλήγορα. Γιατρὸς σοφὸς δὲν εἶνε 'κεῖνος,
ποῦ τὶς γητεύει τὶς πληγὲς ὄντας νυστέρι θέλουν.

Χορὸς

Φοβοῦμαι αὐτὴ τὴ προθυμιὰ κι' ἡ ὀργή σου δὲ μ' ἀρέσει.

Τέκμησσα

Ἀφέντη Αἴα, μέσ' στὸ νοῦ τὶ μελετᾷς νὰ κάμῃς;

Αἴας

Σῶπα καὶ μὴν ψιλορωτᾷς. Κύταζε τὴ δουλειά σου.

Τέκμησσα

Μὲ πιάνει λύπη στὴν καρδιὰ στὸ Θεὸ καὶ στό παιδί σου
σ' ὁρκίζω μὴ μᾶς ἀρνηστῇς.

Αἴας

Μή με παρασκοτίζῃς.
Στοὺς θεοὺς δὲν ξέρεις τίποτα πῶς δὲ χρωστῶ πλειὰ τώρα;

Τέκμησσα

Μὴ βλαστημᾷς.

Αἴας

Τὰ λόγια σου ἀλλοῦ νὰ πᾷς νὰ κρένῃς.

Τέκμησσα

Δὲ θὰ μ' ἀκούσῃς τὸ λοιπόν;

Αἴας

Ὥρου, σκοτούρα ποῦσαι.

Τέκμησσα

Γιατὶ φοβοῦμαι, ἀφέντη μου.

Αἴας

Γλήγορα ἂς πάῃ νὰ φύγῃ.

Τέκμησσα

Γιὰ τὸ θεὸ μὴ ἀρπάχνεσαι.

Αἴας

Κακὰ θαρρῶ πῶς εἶσαι,
τώρα στὰ γεροντάματα νὰ θέλῃς γιὰ ν' ἀλλάξω.

Χορὸς

Ὦ Σαλαμίνα δοξαστή, ποῦ οἱ θάλασσες σὲ βρέχουν
καὶ εἶσαι' εὐτυχισμένη σὺ κι' ἀπ' ὅλους ξακουσμένη.
Κ' ἐγὼ ὁ μαῦρος τριγυρνῶ, χρόνια ἕνα πλῆθος τώρα,
στὴν Τροία, πᾶχει τὰ πολλὰ τὰ πλούσια τὰ λιβάδια
τὰ πολυβόσκητα, ἀψήφιστος καὶ πάντα χολιασμένος
μέσα στοὺς μῆνες ποῦ περνοῦν, καὶ μ' ἕνα τρόμο πάντα,
μὴν πάρω τὸ στρατὶ-στρατὶ καὶ βγῶ στὸν μαῦρο Ἅδη.
Καὶ δυσκολοθεράπευτος ἦρθε μαζί μου ὁ Αἴας,
ὠϊμέ, ἀπὸ μιὰ θεόσταλτη μανία χτυπημένος,
ποῦ ἔστειλές τον στὴ φωτιὰ τῆς μάχης πρῶτος νἆνε.
μὰ τώρα ὁ νοῦς του χάθηκε κι' οἱ φίλοι του τὸν κλαίνε.
Καὶ τῶν χεριῶν του τὰ ἔργατα τ' ἀσύγκριτα, οἱ ὀχτροί του
οἱ Ἀτρείδες πλειὰ δὲν τὰ τιμοῦν καὶ τὰ παραπετάξαν.
Ἀλήθεια ἡ γερόντισσα, ἡ μάννα του ἡ ἀσπρομάλλα
σὰν μάθῃ τὴν ἀρώστια αὐτὴ τοῦ νοῦ του, δὲ θὰ κλάψῃ
καθὼς τ' ἀηδόνι ἡ ἄμοιρη, μὸν μαῦρα μοιρολόγια
θὰ ξεφωνίσῃ, θὰ χτυπᾷ τὰ στήθια μὲ τοὺς γρόθους
καὶ τὰ μαλλιά της θὰ τρκβᾷ γιὰ νά τα ξεριζώσῃ.
Κάλλιο του τοῦ βκριάρωστου νὰ πέσῃ νὰ πεθάνῃ,
ποῦ ἦταν ὁ ποιὸ καλλίτερος στὸ πατρικὸ τὸ γένος
ἀπ' τοὺς λεβέντες Ἕλληνες, κι' ἔσβυσ' ὁ νοῦς του τώρα
καὶ λέει ἄλλα τῶν ἀλλῶν Κακόμηρε γονιέ του,
ποιὰ μένει ἀσήκωτη ζημιὰ νὰ μάθῃς τοῦ παιδιοῦ σου,
ποῦ ἄλλος δὲν τὴν τράβηξε ποτὲ ἀπ' τοὺς Αἰακίδες.

Αἴας

Ὅλα τὰ πάντα ὁ καιρὸς ποῦ ἀσάλευτος διαβαίνει
τὰ φανερώνει τὰ κρυφά, τὰ φανερὰ σκεπάζει·
δὲν εἶνε πρᾶμα ἀνόλπιστο, μὸν κι' ὁ φριχτὸς ὁ ὅρκος
πατιέται κι' ἡ σκληρὴ καρδιὰ κι' ἐκείνη μαλακώνει.
Κι' ἐγὼ ποῦ τὴν ἀπόφαση τὴ μαύρη ἐπῆρα τότε,
σὰν σίδερο μαλάχτηκα μέσ' στὴ φωτιά, ἀπ' τὰ λόγια
τῆς ἄμοιρης γυναίκας μου· καὶ τὸ λυποῦμαι χάρα
νὰ τὴν ἀφίσω στοὺς ὀχτρούς, τὸ γιό μου στὴν ἀρφάνια.
Τώρα πάω γιὰ λούσιμο στ' ἀκρόγιαλα λιβάδια
νὰ παστρεφτῶ ἀπ' τὰ αἵματα κι' ἀπ' τὸ θυμὸ τὸ μαῦρο
νὰ ξεγλυτώσω τῆς θεᾶς· καὶ σ' ὅποιον εὕρω τόπο
ἐρημικό, θὰ κρύψω αὐτὸ τὸ φοβερὸ σπαθί μου,
τῆς γῆς τὸ χῶμα σκάφτοντας, νὰ μή το ἰδῇ κανένας·
κι' ἡ νύχτα ἂς τὸ κρατήσῃ ἐκεῖ κι' ὁ μαῦρος Ἅδης κάτου.
Γιατὶ ἐγὼ ἀπὸ τὸν καιρὸ ποῦ τό' πιασα στὰ χέρια,
δῶρο τοῦ ὀχτροῦ μου Ἕχτορα, καλὸ δὲν εἶδα ἀκόμα
ἀπ' τοὺς Ἀργίτες καὶ σωστὴ ἡ παροιμία βγαίνει,
πάντα τὸ δῶρο τοῦ ὀχτροῦ ἀνώφελο εἶνε δῶρο.
Κι' ἄλλη φορὰ θὰ μάθουμε στὸ Θεὸ νὰ ὑπακοῦμε,
καὶ στοὺς Ἀτρίδες νἄχουμε τὸ σέβας ποῦ τοὺς πρέπει·
Ἄρχοντες εἶνε, πάντα ναί πρέπει σ' αὐτοὺς νὰ λέμε.
Τὰ δυνατὰ καὶ τὰ φριχτὰ ξοπίσω στέκουν πάντα
σ' ἐκεῖνα πῶχουν τί τιμὲς· ὁ χιονερὸς χειμῶνας
μεριάζει ὀμπρὸς στὸ καρπερὸ τὄμορφο καλοκαίρι·
καὶ τὸ σκοτάδι τὸ βαθύ παραμερᾷ τῆς νύχτας
στὴν ἄσπρη μέρα, ἡ λάμψη της γιὰ νὰ φεγγοβολήσῃ·
τὴ μανιασμένη θαλασσα οἱ ἀνεμοφορτοῦνες
τὴν ἀποκοίμισαν γλυκὰ· κι' ὁ ὕπνος, ἀπ' τὰ μάτια
πετᾷ ὁ παντοδύναμος καὶ λευτερώνονται ὅλοι.
Κ' ἐμεῖς πῶς δὲ θὰ μάθωμε ν' ἀφήσωμε τὶς τρέλες;
Γιατὶ πολὺ ὡρα τόμαθα, πῶς τὸν ὀχτρό σου πρέπει
τόσο νὰ τὸν ὀχτρεύεσαι, σὰν ν' ἀγαπᾶστε πάλι,
καὶ τόσο θέλω ν' ἀγαπῶ τὸ φίλο, ὡς νὰ τὸν χάσω
μιὰ μέρα. Γιατὶ ἄπιστο λιμάνι τὴ φιλία
τὸ πέρνουν ἄνθρωποι πολλοί. Ὅλα καλὰ θὲ νἄρθουν·
μέσα, γυναίκα πήγαινε καὶ στοὺς θεοὺς εὐχήσου
ὅλα νὰ γένουν ὡς ποθῶ καὶ ὡς τὰ ζητᾷ ἡ καρδιά μου.
Καὶ σεῖς, ἀδέρφια, κάμετε γιὰ χάρη μου, τὰ ἴδια
μ' αὐτὴν ἐδῶ, κι' ὄντας ἐρθῇ ὁ Τεῦκρος νὰ τοῦ πῆτε,
νὰ τὰ φροντίσῃ ὅλα γιὰ μέ, γιὰ σᾶς τὸ νοῦ του νἄχῃ.
Ἐγὼ θὰ πάω τώρα ἐκεῖ ποῦ πρέπο εἶνε νὰ πάω·
κι' ὅσα σᾶς λέω κάμ'τε τα καὶ γλήγορα θ' ἀκούστε,
κι' ἂν εἶμαι τώρα δύστυχος, πῶς γλύτωσα γιὰ πάντα.

Χορὸς

Ἀπ' τὴν Ἀγάπην ἔλυωσα, καὶ ἡ χαρὰ μὲ πῆρε.
Ὦ Πάνα, θαλασσόδαρτος κατέβα ἀπ' τῆς Κυλλήνης
τὰ κορφοβούνια τ' ἀψηλά, τὰ χιονοσκεπασμένα,
ἀφέντη, πρῶτε στὸ χορὸ μέσ' στοὺς θεούς, νὰ στήσῃς
χορό μαζί μου Κρητικό, ἢ ἂν θέλῃς τῆς Ἠγείπου
τί θὰ χορεύω τώρα ἐγω. Κι' ὁ βασιλιᾶς Ἀπόλλος
ἀπ' τὸ Ἰκάριο πέλαγο ὁ Δηλιακὸς ἂς ἔρθῃ
νὰ μένῃ πάντα πρόσχαρος, καλὸς κοντά μου φίλος.
Ὁ Ἄρης ἀπ' τὰ μάτια μου τὴ μαύρη λύπη πᾶρε.
Καὶ τώρα, ὦ Δία, ὁλόλαμπρη κι' ἄσπρη μᾶς ἦρθε μέρα
νὰ πάω στὰ γοργοκίνητα καράβια, ποῦ ὁ Αἴας
τοὺς πόνους πάλε ξέχασε κι' ὅλες τὶς ἔχει κάμῃ
τὶς πολυσέβαστες βουλὲς τῶν θεῶν, μὲ τάξη ὅλες.
Ὅλα τὰ πάντα ὁ καιρὸς μαρκαίνει καὶ δὲν ξέρω
νἆνε κανένα ἀνόλπιστο, κι' ὁ Αἴας σὰν ἀφῆκε
τὸ μάλλωμα καὶ το θυμὸ, ποῦ εἶχε μὲ τοὺς Ἀτρείδες.

Ἀποσταλμένος

Ἀδέρφια, θέλω νὰ σᾶς πῶ πρῶτα πῶς ἦρθε ὁ Τεῦκρος
ἀπ' τὴ Μυσία· κι' ὅλοι τους οἱ Ἀργῖτες τόνε βριζουν
σὰν ἦρθε μέσ' στὸ στράτεμα. Ὄντας τὸν στοχαστῆκαν
νὰ φτάνῃ ἀπὸ μακριὰ τριγύρω τόνε ζώνουν,
καὶ μὲ βρισιὲς τὸν πρόσβελναν ὅλοι μὲ τὴν ἀράδα,
τὸν λένε τοῦ τρελοῦ ἀδερφὸ πῶβκαλε μέσ' στὸ νοῦ του
κακὸ νὰ κάμῃ στὸ στρατό, καὶ πῶς θὲ νὰ τὸν λυώσουν
μὲ πέτρες· καὶ κατάντησαν ὡς καὶ σπαθιὰ νὰ βγάλουν
ἀπ' τὰ φηκάρια· τὸ κακὸ ἔπαψε κι' ἡσυχάσαν
μονάχα ἀπὸ τὶς συβουλὲς τῶν γέρων. Μὰ ποῦνε ὁ Αἴας,
νὰ τοῦ τὰ πῶ; στοὺς ἄρχοντες πρέπει ὅλα νά τα λέμε.

Χορὸς

Δὲν εἶνε μέσα, ἔφυγε πολὺ ὡρα, μὲ καινούργιες
βουλὲς καὶ μὲ φρονήματα ἀλλιώτικα ἀπ' τὰ πρῶτα.

Ἀποσταλμένος

Ὠϊ μένα! ὠϊμένα! μ' ἔστειλε ξώρας 'ποῦ μ' ἔχει στείλῃ,
γιὰ ἐγὼ δὲν ἦρθα γλήγορα ὅσο ἔπρεπε νὰ φτάσω.

Χορὸς

Τί ἦταν ἀνάγκη νὰ γενῇ καὶ δὲ θὰ γένῃ τώρα;

Ἀποσταλμένος

Ὁριζε ὁ Τεῦκρος νὰ μὴ βγῇ ἀπ' τὸ καλοῦβι ὁ Αἴας
ὁλότελα ὄξω, πρὶν ἐρθῇ ὁ ἴδιος ἐδῶ πέρα.

Χορὸς

Ἔφυγε, μὰ ὁλότελα τὴν ἄλλαξε τὴ γνώμη,
κι' ἀπ' τῶν θεῶνε τὸ θυμὸ πάει νὰ ξεγλυτώσῃ.

Ἀποσταλμένος

Αὐτὰ τὰ λόγια ὁλόγιομα ἀπὸ μωρία εἶνε,
ἂν εἶνε ὁ Κάρχαντας σοφὸς, νὰ προφητεύῃ ἂν ξερῃ

Χορὸς

Σὰν πιό, τὶ ξέρεις νὰ μᾶς πῇς, γι' αὐτὸ ποῦ λὲς τὸ πρᾶμα

Ἀποσταλμένος

Κεῖνα ποῦ ξέρω εἶν' αὐτά, γιατὶ ἔτυχα ἐκεῖ νἆμαι.
Ἀπ' τὴν πλατέα ποῦ σύναξη οἱ βασιλιάδες εἶχαν,
ὁ Κάρχας χώρια τράβηξε τὸν Τεῦκρο ἀπ' τοὺς Ἀ-
[τρείδες,
καὶ πιάνοντάς τον φιλικὰ ἀπ' τὸ δεξὶ τὸ χέρι
τοῦ εἶπε καὶ τοῦ πρόσταξε, ὅσω μπορεῖ τὸν Αἴα
νὰ τὸν κρατήσῃ σήμερα μὴν ἔβγῃ ἀπ' τὸ καλύβι
ἂν θέλῃ ἀκόμα ζωντανὸν νὰ τὸν ξαναναμώσῃ.
Γιατὶ ἡ ὀργὴ τῆς Ἀθηνᾶς θὲ νὰ τὸν καταδιώξῃ
αὐτὴ τὴ μέρα μοναχά· αὐτὰ τὰ λόγια τοῦ εἶπε.
Γιατὶ οἱ χοντροὶ κι' ἀνώφελοι, ἔλεγε ἀκόμα ὁ μάντης,
πέφτουν σὲ συφορὲς βαριές, ἀπ' τοὺς θεούς, ἂν τύχῃ
νὰ μὴ φρονοῦν σὰν ἄνθρωποι, ἐν ᾧ ἄνθρωποι βρεθῆ-
[καν.
ὡς ἔφυγε ἀπ' τὸ σπίτι του ἄμυαλος στάθει ἐκεῖνος,
ἂν καὶ σωστὰ ὁ πατέρας του τὸν εἶχε συμβουλέψῃ.
Γιατὶ σ' ἐκεῖνον ἔλεγε· παιδί μου, στὸ κοντάρι
νὰ θέλῃς νᾶσαι ὁ πιὸ καλός, μὰ μὲ τοῦ θεοῦ τὸ βό-
]ηθιο.
κι' ἐκεῖνος τ' ἀποκρίθηκε περήφανα περίσσα·
κι' ὁ τιποτένιος, γέρο μου, πρῶτος μπορεῖ νὰ γένῃ
μὲ τὴ βοήθεια τῶν θεῶν· μὰ ἐγὼ καὶ δίχως τούτους
τὸ ἐλπίζω πῶς τὴ δόξα αὐτὴ θὲ νὰ τὴν ἀποχτήσω.
Τόσο τὸ πῆρε ἀπάνωτου του· κι' ὕστερα δευτερώνει
στὴ θεϊκὴ τὴν Ἀθηνᾶ, ποῦ τὸν παρακινοῦσε
νὰ ξολοθρεύῃ τοὺς ἐχτρούς, κι' ἄπρεπα λέει τῆς λό-
]για.
τοὺς ἄλλους σῆρε, ἀφέντισσα, Ἀργῖτες νὰ βοηθήσῃς,
δὲ θὰ μᾶς σπάσουν οἱ ἐχτροὶ ἐγὼ σὰν μένω ἐδῶθε.
Μὲ τέτοια λόγια ἀπόχτησε τὴν ἔχτρητα τὴ μαύρη
τῆς Ἀθηνᾶς, γιατὶ ψηλὰ τοῦ στάθηκεν ἡ μύτη.
Μὰ ἂν ζῇ ἀκόμα σήμερα, σωτῆρες του μποροῦ-
[με,
μὲ τὴ βοήθεια τοῦ θεοῦ νὰ τοῦ φανοῦμε ἐμεῖς·
Ὁ μάντης τέτοια ἔκρινε κι' εὐτὺς ἀπ' τὴν πλα-
]τέα
μ' ἔστειλε ὁ Τεῦκρος νὰ σᾶς πῶ, πῶς πρέπει νὰ φυ-
[λᾶτε
αὐτές του τὶς παραγγελιές. Κι' ἂν χασαμε τὴν ὥρα,
δὲ ζῇ πλειὰ τώρα ὁ ἄνθρωπος, σοφὸς ἂν εἶνε ὁ Κάρχας.

Χορὸς

Δυστυχισμένη Τέκμησσα, καὶ κακομοιριασμένη
ἔλα νἀκούσῃς τί φρικτὰ μᾶς φέρνει αὐτὸς μαντάτα,
ποῦ ἀνατριχιάζουν τὸ κορμὶ καὶ μοῦχεται νὰ κλαίω.

Τέκμησσα

Τί πάλι μὲ σηκώνετε τὴν κακομοίρα ὄξω,
ποῦ μόλις ξεκουράστηκα ἀπ' τάμετρα δεινά μου;

Χορὸς

Ἄκουσ' αὐτὸ τὸν ἄνθρωπο, ποῦ φέρνει γιὰ τὸν Αἴα
μιὰ τύχη, ποῦ τὴ μάτωσε κι' ἐμένα τὴ καρδιά μου

Τέκμησσα

Ὠϊμὲ τί λές, κακόμουτρε; Ποιὰ συμφορὰ μᾶς βρῆκε;

Ἀποσταλμένος

Δὲν ξέρω ποιά 'νε ἡ τύχη σου, φοβοῦμαι γιὰ τὸν Αἴα
αὐτὸς ἀνίσως ἔτυχε νὰ ξεπορτίσῃ διόλου.

Τέκμησσα

Μὰ βγῆκε· μὲ τὰ λόγια σου μοῦ σκίζεις τὴν καρδιά
[μου.

Ἀποσταλμένος

Ὁ Τεῦκρος τὸ παράγγειλε πάντα μεσ' στὸ καλῦβι
νὰ μένῃ καὶ μοναχό του μὴν τὸν ἀφῆστε διόλου

Τέκμησσα

Καὶ ποῦν' ὁ Τεῦκρος καὶ γιατὶ αὐτὰ μᾶς παραγγέλνει;

Ἀποσταλμένος

Πολὺ ὡρα ἐκεῖνος ἔφτασε· κι' ἂν ἔβγῃ ἀπ' τὸ κα-
[λῦβι
ὁ Αἴας, φοβᾶται πῶς αὐτό, καταστροφή του θἆνε.

Τέκμησσα

Ὄχ ἡ καϋμένη! κι' ἀπὸ ποιὸν ἄνθρωπο τό 'χει μάθῃ;

Ἀποσταλμένος

Ἀπὸ τοῦ Θέστορα τὸ γιὸ τὸ μάντη, πῶς θὰ φέρῃ
σ' αὐτὸν ζωὴ γιὰ θάνατο ἡ σημερνή του μέρα.

Τέκμησσα

Ὠϊμὲ βοηθᾶτε ἀδερφια μου, στὴ συφορά, τρεχᾶτε
στὸν Τεῦκρο νἄρθῃ γρήγορα δῶ πέρα νὰ τοῦ πῆτε.
κι' ἂς πάρουν ἄλλοι ἀνατολὴ καὶ δύση νὰ τὸν βροῦνε
τὸν Αἴα, γιατὶ τὸ 'νιωσα μᾶς ἔχει ξεγελάσῃ
καὶ τὴν παλιὰν ἀγάπη του τὴν ἔχασε πλειὰ τώρα
Ὄχ, τί νὰ κάμω ἡ ἄμοιρη, παιδίμου; ἂς σηκω-
[θοῦμε,
κι' ἐγὼ θὰ πάω ἀντάμα τους ὅπου μπορῶ νὰ τρέξω·
ἐμπρὸς ἂς πᾶμε, ἂς τρέξωμε, δὲν κάθονται πλειὰ τώρα,
νὰ σώσωμε τὸν ἄνθρωπο ποῦ πάει γιὰ τὸ χαμό του

Χορὸς

Νἄρθω μαζί σου εἶμαι ἕτοιμος, ὄχι μὲ λόγια μόνο·
γιατὶ ἡ δουλιὰ δὲν καρτερεῖ, γληγορωσύνη θέλει.

Αἴας

Ἀκονισμένο τὸ σπαθὶ σὰν τὸ ξουράφι στέκει,
ἂν εἶνε ὥρες τώρα αὐτὲς ποῦ νὰ τὸ συλλογιοῦμαι·
ἀνθρώπου δῶρο, τοῦ Ἕχτορα, ποῦ ἀπ' τοὺς ἐχθρούς μου
[ὅλους
πλειότερο τὸν ἐχρεύτηκα, τὸν ἔβλεπα σὰ χάρο·
κι' ἐδῶ στὴν Τροία ἐμπήχτηκε τὴν ὀχτρικὴ τὴ χώρα,
τώρα ἀπ' ἀκόνη περαστὸ σιδεροκαταλύτρα·
καὶ τὸ 'μπηξα ἐγὼ καλὰ καὶ στερεωμένο τὸ 'χω,
ὡς θἀπρέπεν ἐμένανε γρήγορα νὰ μὲ φάῃ.
Ἔτσι ὅλα τὰ βολέψαμε· καὶ τώρα σύ, ὦ Δία,
γιατὶ εἶν' καὶ πρέπο, βόηθα με πρῶτος· δὲ θὰ γυ-
[ρέψω
κάνα μεγάλο χάρισμα ἀπὸ σένα ν' ἀπολάψω.
Στεῖλε κανένα κράχτη σου τὸ μαῦρο αὐτὸ μαντάτο
νὰ πάῃ στὸν Τεῦκρο νὰ τοῦ πῇ, νὰ με σηκωσῃ πρῶτος
στὸ νεοβρεγμένο μου σπαθὶ σὰν πέσω ἐδῶ τριγύρω,
καὶ μὴ μὲ στοχαστῇ κανεὶς ὀχτρὸς πρωτήτερά του
καὶ μὲ πεταξῇ γιὰ θροφὴ στὰ ὄρνια καὶ στοὺς σκύλους.
Ὦ Δία, τόσα σοῦ ζητῶ, καὶ τὸν Ἑρμῆ ἀντάμα
κράζω ἀπ' τὰ τρίσβαθα τῆς γῆς τὸν ψυχοπαραδότη
νὰ μὲ κοιμήσῃ γιὰ καλὰ σὰν μ' ἕνα πήδημά μου
γοργὸ καὶ στέρεο τὸ πλευρὸ μὲ τὸ σπαθὶ αὐτὸ σκίσω.
Κράζω καὶ τὶς παρθενικές, τὶς ἅγιες Καταδιῶχτρες
τὶς γοργοπόδες, ποῦ θωροῦν τἀνθρώπινα τὰ πάθια,
νὰ μάθουν πῶς ὁ δύστυχος χάνομαι ἀπ' τοὺς Ἀτρεῖδες.
Ὦ Καταδιῶχτρες γλήγορες ἐλᾶτε κ' ἐγδικήτρες
καὶ φᾶτε ὅλο τὸ στράτεμα δίχως σπλαχνιὰ νὰ δεῖξτε.
Καὶ σὺ ποῦ μὲ τ' ἁμαξι σου στὰ οὐράνια πλάτια
[τρέχεις
Ἥλιε, τὴν πατρική μου γῆς σὰν δῇς, νά τα κρατήσῃς
τὰ χαλινάρια τὰ χρυσᾶ καὶ πὲς τὸ θανατό μου,
τὰ πάθια μου στὸ γέρο μου πατερα καὶ στὴ μάννα
τὴ δύστυχη. Ἔ ἡ ἄμοιρη, αὐτὸ σὰν θά το μάθῃ
θὰ βάλῃ ἄγριες φωνὲς σόλη τὴν πόλη μέσα·
Μὰ καὶ δὲν βγαίνει τίποτε τοῦ κάκου αὐτὰ νὰ κλαίω,
κι' ἂς πιάσω κάπως γλήγορα νὰ κάμω τὸ σκοπό μου
Ὦ χάρε, ἔλα κόπιασε γιὰ νά με πάρῃς τῶρα,
ἂν καὶ στὸν Ἅδην θὰ σὲ ἐδῶ καὶ θὰ σὲ χαιρετίσω.
Καὶ σένα τῆς ὁλολαμπρῆς μέρας αὐτὴ τὴ φλόγα,
καὶ σένα, Ἥλιε, ποῦ ὁδηγᾶς ἁμάξι, σᾶς κυτταζω
τώρα γιὰ ὑστερνὴ φορὰ καὶ πλειὰ δὲ θά με ἰδῆτε.
Ὦ λάμψη, ὦ τῆς πατρίδας μου χῶμα τῆς Σαλαμίνας
ἱερό, καὶ σκέπη τοῦ σπιτιοῦ τοῦ πατριγονικοῦ μας
κι' Ἀθῆνες δοξασμένες μου καὶ συναναθροφοί μου,
πηγὲς καὶ τὰ ποτάμια αὐτὰ καὶ κάμποι τῆς Τρωάδας
σᾶς χαιρετῶ, ἔχετε γειά, καλοί μου τροφοδότες.
Αὐτὰ τὰ λογια τὰ στερνὰ σὲ σᾶς τὰ λέει ὁ Αἴας,
καὶ τἄλλα κάτω θὰ τὰ πῶ σ' αὐτοὺς ποῦνε στὸν
[Ἅδη

Μισὸς χορὸς

Στὸν κόπο ὁ κόπος κόπο φέρνει.
Πώ, πώ, καὶ ποῦ δὲν πῆγα ;
Μὰ πουθενὰ σημάδια του δὲ βρῆκα νὰ γνωρίσω.
Νά, νά, ἀκούω κάποιονε χτύπο καὶ πάλι.

Μισὸς χορὸς

Τ' αὐτιά σου κάνουν, θἄκουσες τὰ λόγια ἀπ' τὸ κα-
[ράβι.

Μισὸς χορὸς

Λοιπὸν τί τρέχει ;

Μισὸς χορὸς

Ὅλα ἡλιοβασίλεμα πέρασα τὰ καράβια.

Μισὸς χορὸς

Λοιπὸν τὶ φέρνεις ;

Μισὸς χορὸς

Κούραση πλήθια, τίποτα δὲν εἶδα μὲ τὰ μάτια.

Μισὸς χορὸς

Παρόμοια αὐτὸς κι' ἡλιόβγαλμα δὲ φάνηκε καθόλου.

Χορὸς

Μὰ ποιὸς ἀπ' τοὺς ἀκούραστους τάχα ψαράδες
ποῦ πάντα μένουν ἄγρυπνοι μὲ τὸ πυροφάνι,
ἢ ποιὰ θεὰ ἀπ' τὸν Ὄλυμπο ἢ ποιὸ ποτάμι
γοργότατο τοῦ Βόσπορου, θὲ νὰ μου δείξῃ
ὁ ἄντρας ὁ σκληρόκαρδος ποῦ νὰ γυριζῇ;
Κρῖμα ἤτανε σὰν τράβηξα μεγάλον κόπο
νὰ μὴν πιτύχω τὸ στρατί, τὸ μονοπάτι,
τὸν ἄτυχο τὸν ἄνθρωπο νὰ βρῶ ποῦ νἆνε.

Τέκμησσα

Ὠϊμέ, ὠϊμέ !

Χορὸς

Τίνος φωνὴ ἀπ' τὸ λαγκάδι βγῆκε ;

Τέκμησσα

Ὠϊμὲ ἡ δύστυχη!

Χορὸς

Τὴν ἄμοιρη τὴ Τέκμησσα τὴ κονταροπαρμένη
τὴ βλέπω μέσ' στὰ κλάματα νἆν' βουτημένη πάλε.

Τέκμησσα

Χάθηκα, καταστράφηκα, κάηκα, σύντροφοί μου.

Χορὸς

Τὶ τρέχει ;

Τέκμησσα

Νά τον ὁ Αἴας μας ἐδῶ βρίσκεται σκοτωμένος
μὲ τὸ σπαθί στὰ σπλάχνα του χωμένο πέρα πέρα.

Χορὸς

Ὦ τῆς πατρίδας γυρισμέ ;
κι' ἐμένα ἀφέντη, σκότωσες τὸν ἰδικό σου ναύτη.
Ὠϊμὲ ὁ δύστυχος ὠϊμέ, γυναῖκά του καημένη.

Τέκμησσα

Ἔτσι σὰ χάθηκεν αὐτός, νὰ κλαῖμε πρέπει τώρα.

Χορὸς

Καὶ ποιὸς νὰ τον ἐσκότωσε τὸν τρισδυστυχισμένο ;

Τέκμησσα

Μοναχός του, εἶνε φανερό : γιατὶ στὸ μέρος τοῦτο
εἶνε μπηγμένο τὸ σπαθὶ καὶ μᾶς τὸ φανερώνει.

Χορὸς

Ἀλοίμονο στὴ μοῖρά μου
πῶς πῆγες κι' ἐσκοτώθης
ἀπ' τοὺς δικοὺς σου ἀφύλακτος.
Κι' ἐγὼ ὁ κουτός, ὁ ἄπραγος
δὲν τὄχα καταλαβῆ.
Πῶ, πῶ, ἐδῶ 'νε ἀναίσθητος
ὁ ἀγύριστος ὁ Αἴας.

Τέκμησσα

Δὲν εἶνε γιὰ νὰ τον θωρῇς· θὰ τοῦ σκεπάσω τώρα
μὲ τοῦτο τὸ πολύδιπλο πουκάμησο τὸ σῶμα,
γιατὶ κανεὶς καὶ φίλος του ἂν εἶνε, δὲν ἀντέχει
νὰ βλέπῃ ἀπ' τὰ ρουθούνια του τὸ μαῦρό του τὸ αἷμα
νὰ τὸ φυσᾷ, ποῦ ἀπ' τὴ πληγὴ τῶν σωθικῶ του βγαίνει.
Ἄχ ! τί νὰ κάμω ; φίλος σου ποιός θὲ νὰ σὲ σηκώσῃ;
Ποῦ εἶνε ὁ Τεῦκρος ; νάτανε σύγκαιρα ἐδῶ νὰ φτάσῃ,
ἀνίσως ἔρθῃ, τὸ νεκρὸ νὰ θάψῃ τοῦ ἀδερφοῦ του.
Δυστυχισμένε Αἴα μου, ποιὸς εἴσουν καὶ πῶς εἶσαι,
ἀξίζεις νὰ σὲ κλάψουνε ἀκόμα κι' οἱ ὀχτροί σου.

Χορὸς

Τὄμελλες, σὺ κακόμοιρε, τὄμελλες νὰ τελέψῃς
σκληρόκαρδα τῆς μοίρας σου τῆς μαύρης τοὺς περίσσους
τοὺς πόνους κκὶ νυχτόημερα ἔβραζεν ἡ καρδιά σου
γιὰ τοὺς Ἀτρεῖδες ὀχτρικὰ μὲ κάποιο μαῦρο πάθος.
Τῆς συφορᾶς ἡ ἀφορμὴ ἦταν ἡ μέρα ἐκεινη,
ποῦ ἡ κρίση ἐκείνη γίνηκε γιά τ' Ἀχιλλέα τὰ ὅπλα
ποιὸς θἆταν ὁ καλίτερος αὐτὰ νὰ τὰ κερδίσῃ.

Τέκμησσα

Ἄχ, ἄχ !

Χορὸς

Τὸ ξέρω, μέσα στὴν καρδιὰ σὲ τρώει μαῦρος πόνος.

Τέκμησσα

Ἄχ, ἄχ !

Χορὸς

Ναί, δίκιο τῶχεις καὶ διπλά καὶ τρίδιπλα νὰ κλάψῃς
ποῦ τέτοιον ἄντρα ἔχασες σήμερα σὺ καημένη.

Τέκμησσα

Σὺ μόνο τὸ φανταζεσαι, μὰ ἐγὼ βαθιὰ τὸ νιώθω.

Χορὸς

Σωστά, τὸ παραδέχομαι.

Τέκμησσα

Ὠϊμέ,παιδί μου, ποιὸς ζυγὸς σκλαβιᾶς μᾶς ἀπαντέχει
καὶ τάχα ποιοὶ ἀπάνου μας νὰ στέκονται ἀφενταδες.

Χορὸς

Μαὐτὴ τὴ λύπη θύμησες τὸ ἄδικο τὸ ἔργος
ποὺ οἱ δυὸ Ἀτρειδες τὸ 'καμαν, ὅπου καρδιὰ δὲν ἔχουν.
νἄθε μᾶς σώση ὁ Θεός.

Τέκμησσα

Μὰ οἱ θεοὶ ὡς τὰ ὅρισαν ἔτσι κι' αὐτὰ γενήκαν.

Χορὸς

Κάμαν ἀβάσταχτο κακό.

Τέκμησσα

Ἡ φοβερὴ ἡ Ἀθηνᾶ τοῦ Δία ἡ θυγατερα
τέτοιο κακὸ μᾶς τὄκαμε γιὰ χάρη τοῦ Δυσσέα.

Χορὸς

Μέσα στὴ μαύρη του ψυχὴ
ὁ τετραπερασμένος
ὁ ἄνθρωπος θὰ χαίρεται
κι' ἀπ' τὴ καρδιά του θὰ γελᾷ
ὠϊμὲ γι' αὐτὲς τὶς συφορὲς
καὶ σὰν τὶς μάθουν θὰ γελοῦν μαζί κι'δυὸ οἱ Ἀτρεῖδες,
οἱ βασιλιάδες.

Τέκμησσα

Μποροῦν, γι' αὐτὲς τὶς συφορὲς νἄχουν χαρὲς καὶ γέλοια.
Μὰ ὄντας ζοῦσε ἐκεῖνονε ἂν δεν τον λογαριάζαν,
θὰ κλάψουν σὰν ἀπόθανε στῆς μάχης τὴ λαχταρα.
οἱ ἄμυαλοι, σὰν τὸ καλὸ μέσα στὰ χέρια τὄχουν
δὲν τὸ καταλαβαίνουν, πρὶν κανεὶς νὰ τοὺς τ' ἀρπάξη.
Ὁ θάνατός του ἤτανε πικρὸς γιὰ μέ, γιὰ κείνους
ἤταν γλυκὸς καὶ πρόσχαρος καὶ γιὰ τὸν ἴδιο ἤταν
γιατὶ κεῖνα ποὺ θέλησε στὸ θάνατό του βρῆκε.
Πῶς θὰ μπορέσουν τώρ' αὐτὸν νὰ τον περιγελάσουν;
'Απ' τοὺς θεοὺς ἀπόθανε,ὄχι ἀπὸ δαύτους, ὄχι.
Καὶ τώρα γιὰ τὸ τίποτις ἂς βρίζῃ ὁ Δυσσέας.
Αἴας γι' αὐτοὺς δὲν εἶνε πλειὰ μὸν πάει καὶ πάει, σὲ [μένα
λύπες πικρὲς ἀφίνοντας καὶ κλάματα καὶ θρήνους.

Τεῦκρος

Ὠϊμέ, ὠϊμέ !

Χορὸς

Σωπᾶτε σὰν καὶ νἄκουσα ξεφωνητὰ τοῦ Τεύκρου
ὅπου γι' αὐτὴ τὴ συφορὰ μοιρολογᾷ καὶ κλαίει.

Τεῦκρος

Ὦ Αἴα ἀδερφούλη μου, ἀγαπημένε μου Αἴα,
τάχα κατάντησες σ' αὐτὸ καθὼς τὸ κρένουν ὅλοι ;

Χορὸς

Χάθηκε, Τεῦκρο, μάθε το ὁ ἄνθρωπος καὶ πάει.

Τεῦκρος

Ὠϊμέ στὴ μοῖρά μου, κακὸ ἀβάσταχτο μὲ βρῆκε.

Χορὸς

Αὐτὰ σὰ μᾶς συνέβηκαν

Τεῦκρος

Ἄχ ὁ τρισδυστυχισμένος.

Χορὸς

Δίκιο ἔχεις τόρα γιὰ νὰ κλαίς.

Τεῦκρος

Ὦ συφορὰ πολύπικρη.

Χορὸς

Ναί, Τεῦκρό μου, περίσσα.

Τεῦκρος

Ἄχ δύστυχος· μὰ τὸ φτωχὸ ποὺ νἄνε τὸ παιδί του;
Σὲ ποιὰ μεριὰ νὰ βρίσκεται τῆς Τροίας τὸ καημένο;

Χορὸς

Μέσ' στὸ καλύβι μοναχό.

Τεῦκρος

Δὲν πᾶς νὰ μοῦ τὸ φέρῃς
ἐδῶ κοντά μου γλήγορα, μὴν τύχῃ ὀχτρὸς κανένας
σὰ λειονταράκι ποὺ ἔχασε τὴ μάννα του τ' ἀρπάξῃ;
Τρέχα, ρυβόλα, πέταξε. Ὅλοι τ' ἀποθυμοῦνε
νὰ περιπαιξουν τοὺς ὀχτροὺς σὰν ἔγυραν στὸ χῶμα.

Χορὸς

Ἔτσι κι' ἐκεῖνος τὄθελε σὰν ζοῦσε Τεῦκρο, ἀκόμα
νἄχῃς τὸ νοῦ σου στὸ παιδί, ὡς κύταξες καὶ τώρα.

Τεῦκρος

Ὦ σύ, τὸ πιὸ πικρότερο ἀπ' ὅλα ὅσα κι' ἂν εἶδα
θέαμα μὲ τὰ μάτια μου κι' ἀπ' ὅσους δρόμους πῆρα
αὐτὸς μοῦ τήνε πίκρανε πλειότερο τὴν καρδιά μου,
Αἴα ἀγαπημένε μου, ποὺ ὅταν τὸ θάνατό σου
τὸν ἔμαθα κι' ἔτρεχα ἐδῶ εὐτὺς γυρεύοντάς σε
Γιατὶ τρανὴ βγῆκε φωνὴ γιὰ σένα στοὺς Ἀργῖτες
σὰ νἄταν ἀπὸ κάπιον θεό, πῶς πᾶς νὰ πεθάνῃς.
Κι' ὁ δύστυχος σὰν τ'ἄκουσα στέναξα μακριά σου,
μὰ τώρα ἐδῶ ποὺ σὲ θωρῶ. ὠϊμὲ σαλεύει ὁ νοῦς μου.
Ἐλᾶτε ξεσκεπάστε τον νὰ ἰδῶ τὸ σκέλεθρό του.
Δυσκολοθώρητο κορμί, καρδιά του πῶς βαστοῦσες,
φαρμάκια ποὺ μὲ πότισες καὶ πᾷς στὸν Ἅδη τώρα.
Καὶ ποῦ νὰ πάω δύνομαι,σὲ ποιοὺς θνητοὺς ἀνθρώπους,
ποὺ διόλου δὲν ἐβάνθησαν τοὺς πόνους τοὺς δικούς σου;
Ἀλήθεια, ὁ πατέρας μας ὁ γέρο-Τελαμώνας
θὰ μὲ δεχτῇ χαρούμενος καὶ γελαστὸς ἐμένα
ὄντας μὲ ἰδῇ χωρὶς ἐσὲ νὰ πάω. Γιατὶ ὄχι;
ποῦ κι' ἂν ἀκόμα χαίρεται τἀχείλι του δὲ σκάζει.
Τὶ δὲ θὰ πῇ σ' ἐμένανε; πῶς δὲ θὰ μὲ στολίσῃ
ποὺ ἀπ' ὀχτρὸ αἰχμάλωτο βαστάω νοθοπαιδι
καὶ ποῦ σὲ πρόδωσα δειλά, Αἴα καλέ, ἀπὸ φόβο
ἢ καὶ μὲ δόλο, σὰν χαθῇς τὸ θρόνο σου νὰ πάρω
καὶ νἄμαι μέσ' στὰ σπίτια σου μονάχος νοικοκύρης.
Τέτοια σ' ἐμένανε θὰ πῇ ὁ γέρος ὁ θυμώτης
ὅπου καὶ δίχως ἀφορμὴ πάντα θυμώνει ἐκεῖνος.
Κι' ὕστερα ἐξόριστο ἀπ' τὴ γῆς ἐμένα θά με διώξουν
καὶ μὲ βρισιὰ ἀπὸ ἐλεύτερος θὰ βγῶ πῶς εἶμαι δοῦλος.
Μέσ' στὴν πατρίδα θὰ γενοῦν αὐτὰ· μὰ ἐδῶ στὴν Τροία
πλήθιους θὲ νἄχω τοὺς ὀχτροὺς καὶ φίλο μου κανένα.
Καὶ ὅλα αὐτὰ γιὰ σένανε ποῦ χάθηκες θὰ πάθω.
Ὤχ! τὶ νὰ κάμω; ἀπ' τὸ πικρὸ τ' ἀστραφτερὸ σπαθί [σου
πῶς νά σου βγάλω τὸ κορμὶ ποῦ σ'ἔφαε, καημένε;
Τόνιωσες πῶς μὲ τὸν καιρὸ ὁ Ἕκτορας ἐσένα
ἀκόμα κι' ἂν ἀπόθανε μιὰ μέρα θὰ χαλοῦσε;
Ἐλᾶτε, λογιαράστη τη αὐτῶν τῶν δύο τὴ μοῖρα.
Μὲ τὸ ζουναρι ὁ Ἕκτορας ποῦ εἶχε ἀπὸ δαῦτον δῶρο
ἀπόνα ἀμάξι δέθηκε καὶ τόνε σέρναν χάμου
ὡς ὅτου ποῦ ξεψύχησε. Κι' αὐτὸς πάλι ἀπὸ κεῖνον
ποῦ πῆρε δῶρο τὸ σπαθί, νά! τὴ ζωή του χάνει.
Καὶ τὸ σπαθὶ δὲν τόφκιασε καμιὰ ἀπ'τὶς Καταδιῶχτρες,
καὶ τὸ ζουναρι ὁ ἄγριος δὲν τὸ εἶχε κάμῃ Ἅδης.
Ἐγὼ θὲ νάλεγα κι' αὐτὰ καθὼς κι' ὅλα τὰ πάντα
πῶς οἱ θεοὶ τὰ βρίσκουνε γιὰ τοὺς ἀνθρώπους ὅλους.
Κι' ἀλλιῶς πῶς εἶνε ἂν το θαρρῇ κανένας, ἂς τὸ κρίνει
καθὼς ἐκεῖνος τὸ ποθεῖ κι' ἐγὼ καθὼς τὸ θέλω.

Χορὸς

Φτάνει σου πλειὰ τὰ κλάματα, καὶ κύταξε νὰ θάψῃς
τὸν ἀδερφό σου, κύταξε καὶ τὶ θὰ πῇ σὲ λίγο.
Γιατὶ θωρῶ ἕναν ὀχτρὸ νἄρχεται ἐδῶ καὶ θἄνε
χαρούμενος στὶς συφορὲς γιατὶ κακοῦργος εἶναι.

Τεῦκρος

Καὶ ποιόνε βλέπεις ἄνθρωπο ἀπ' τὸ στρατὸ νὰ φτάνῃ;

Χορὸς

Νά, τὸ Μενέλα ποῦ γι' αὐτὸν ἤρθαμε ἐδῶ στὴν Τροία.

Τεῦκρος

Βλέπω· δὲν εἶνε μακρυὰ ποῦ νὰ μή τον γνωρίζω.

Μενέλας

Ἐ σύ, σένα προστάζω ἐγώ, αὐτὸν τὸν πεθαμένο
στὰ χέρια μὴν τὸν πέρνετε κι' ἀφήστε τον ὡς εἶνε.

Τεῦκρος

Γιὰ ποιὸ σκοπὸ τὰ λόγια σου καταξοδιάζεις ἔτσι;

Μενέλας

Καὶ τοῦ στρατοῦ ὁ ἀρχηγὸς κι' ἐγὼ τὸ θέλομ' ἔτσι.

Τεῦκρος

Δὲ θὰ μᾶς πῇς τὴν ἀφορμὴ ποῦ σεῖς τὸ θέλετ' ἔτσι;

Μενέλας

Γιατὶ αὐτὸς θαρρούσαμε πῶς ἦρθε ἀπ' τὴν πατρίδα
στοὺς Ἀχαιοὺς γιὰ σύμμαχος καὶ φίλος, μὸν ἐκεῖνος
στάθηκε ἀκόμα πλειότερο ὀχτρὸς κι' ἀπὸ τοὺς Φρύγες,
ποῦ τὸ στρατὸ μελέτησε νὰ τόνε ξολοθρέψῃ
κι' ἔπεσε κατ' ἀπάνω του τὴ νύχτα μὲ κοντάρι.
Κι' ἂν οἱ θεοὶ δὲν ἔσβυναν ἐκείνη τὴν ὁρμή του
αὐτὴ τὴ τύχη θἄχαμε,ποῦ ἔχει ἐκεῖνος τώρα
καὶ ἀπὸ σκληρόνε θάνατο θάμασταν σκοτωμένοι,
κι' αὐτὸς θὰ ζοῦσε.Γύρισεν ὅμως ὁ θεὸς τὴν πράξη
αὐτοῦ πάνω στὰ πρόβατα καὶ στὰ σφαχτὰ νὰ πέσῃ.
Κανένας τώρα δὲν μπορεῖ τὸ σῶμά του νὰ θάψῃ.
Μόνο στὴν ἄμμο τοῦ γιαλοῦ θὲ νὰ ριχτῇ ἀπάνω
θαλασσοπούλια νά τον φᾶν. Καὶ μὴ θυμώνεις διόλου.
Γιατὶ ἂν δὲ μπορέσαμε, σὰν ζοῦσε ἀνώτεροί του
νάμαστε, σὰν ἀπέθανε ἐμεῖς θὰ κυβερνοῦμε
κι' ἂς μὴ τὸ θὲς τοῦ λογου σου. Γιατὶ σὰν ζοῦσε κεῖνος
ποτέ του δέν το στρέχτηκε τὰ λόγια μου ν' ἀκούσῃ.
Τόχει ὁ κακότροπος αὐτό, κι' ἂν εἶνε ἁπλὸς πολίτης
νὰ μὴ τιμᾷ τοὺς προεστούς. Ποτὲ στὴν πολιτεία
οἱ νόμοι δὲν προκόβουνε ἅμα περάσῃ ὁ φόβος.
Δὲν πάει ἐμπρὸς καὶ στράτεμα δίχως ντροπὴ καὶ φόβο.
Μὸν πρέπει πάντα ὁ ἄνθρωπος κορμὶ ψηλὸ κι' ἂν ἔχῃ
νὰ νοιώθῃ πῶς κι' ἀπὸ μικρὸ κακὸ μπορεῖ νὰ πέσῃ.
Γλυτώνει ἐκεῖνος, ξέρε το, πῶχει ντροπὴ καὶ φόβο.
Κι' ὅπου ὁ καθένας δύνεται νὰ βρίζῃ καὶ νὰ κάνῃ
ὅ,τι τοῦ κατεβῇ στὸ νοῦ, ἡ πόλη αὐτὴ μιὰ μέρα
θὰ πέσῃ ὁλόϊσα στὸ χαμὸ μὲ δυνατὸ ἀγέρι.
Μὸν πάντα φόβο ἂς ἔχομε κι' ἂς μὴν το βάζει ὁ νοῦς [μας
πῶς, ὅσα καὶ νὰ κάμαμε ὡς θέλε ἡ καρδιά μας
δὲ θὲ νά τα πληρώσουμε μ' ὅσα μᾶς φέρνουν λύπες.
Τὄνα μὲ τἄλλο ἔρχεται. Πρωτήτερα αὐτὸς ἦτκν
ἕνας ψωροπερήφανος· τόρα κι' ἐγὼ τὸ πῆρα
ἀπάνω μου κι' ὁρίζω σου αὐτὸν νὰ μή τον θάψῃς

Χορὸς

Μενέλα, ἀφ' οὗ τὸ στόμα σου σοφὰ μᾶς εἶπε λόγια
τοὺς πεθαμένους μὴ φανῇς καὶ σὺ πῶς βριζεις τώρα.

Τεῦκρος

Δὲ θὲ νά τὸ θαμάζω πιὰ ποτέ μου, παλικάρια,
ἂν δῶ νὰ σφάλῃ ἄνθρωπος, ποὺ ἀπὸ μικρὸ εἶνε γένος
ἀφ' οὗ κι' αὐτοὶ ποὺ φαίνονται ἀρχοντογεννημένοι
ἄπρεπα τέτοια ἕνα σωρὸ ἐδῶ μᾶς εἶπαν λόγια.
Ἔλα, γιὰ πές μου ξαναρχῆς, τὸν ἔφερες ἀλήθεια
γιὰ σύμμαχο στοὺς Ἀχαιοὺς τὸν ἄντρα αὐτὸ ἐδῶ πέρα;
Σὰν ποὺ ἤταν ἀνεξάρτητος δὲν ἦρθε μοναχός του;
Πῶς εἶσκι στρατηγός του ἐσύ ; πῶς εἶσαι σὺ ἀφέντης
στοὺς ἄντρες, ποὺ ὁδήγησε ἀπ'τὴν πατρίδα ἐκεῖνος;
Τῆς Σπάρτης ἦρθες Βασιλιᾶς, ὄχι σὲ μᾶς ἀφέντης
κι' οὔτε εἶχες δύναμη καμιὰ αὐτόνε νὰ πρ στάξῃς
καθὼς καὶ κεῖνος γιὰ τὰ σέ. Κι' ὅσους ἐξουσιαζεις
κυβέρνα τους, μόνο σ' αὐτοὺς τὶς προσταγές σου δίνε.
Ὅμως αὐτόν,κι' ἂν σὺ τὸ λὲς κι' ὁ στρατηγὸς ὁ ἄλλος
θὲ νά τον θάψω ὡς πρέπει του δίχως νὰ σ' ἀρωτήσω.
Γιὰ χάρη τῆς γυναίκας σου μὲ τὸ στρατὸ δὲν ἦρθε
ὡς ἦρθαν οἱ πολύπαθοι οἱ ἄλλοι, μόνο ἦρθε
γιατὶ ὁρκίστη, ὄχι γιὰ σέ. Γιατὶ τοὺς τιποτένιους
αὐτὸς δέν τους λογάριαζε. Κι' αὐτὰ σὰ δὲ σ' ἀρέσουν
σῆρε νὰ φέρῃς πλειότερους κράχτες κι' ἂς ἔρθῃ ἀνταμα
κι' ὁ στρατηγός. Δὲν θὰ σκιαχτῶ στὸν ἔρχομό σου διόλου.

Χορὸς

Μέσα σ' αὐτὲς τὶς συφορὲς δὲ θέλω αὐτὴ τὴ γλώσσα.
Καὶ δίκια ἂν εἶνε τὰ πικρὰ τὰ λόγια, φέρνουν λύπες.

Μενέλας

Φαίνεται ὁ δοξαριστὴς πολλὴ περφάνια νἄχῃ.

Τεῦκρος

Γιατὶ δὲν εἶνε πρόστυχη ἡ τέχνη αὐτὴ ποῦ ξέρω.

Μενέλας

Θἄχεις ἀέρα πιὸ πολὺ ὄντας ἀσπίδα πάρῃς.

Τεῦκρος

Κι' ἂν ἔχεις ὅπλα περισσὰ δὲ σὲ φοβοῦμαι διόλου.

Μενέλας

Βλεπω μαζὶ κι' ἡ γλώσσα σου μεγάλο θάρρος ἔχει.

Τεῦκρος

Σὰν ἔχω δίκιο πρέπει μου γιὰ νἄχω καὶ περφάνια.

Μενέλας

Δίκιο εἶνε νὰ μὴν παιδευτῇ αὐτὸς ποῦ σκότωσέ με ;

Τεῦκρος

Σκότωσε ; τὸ παράκαμες ἂν ζῇς καὶ πεθαμένος.

Μενέλας

Κάπιος θεὸς μὲ γλύτωσε, αὐτὸς μ' εἶχε ξεγράψῃ.

Τεῦκρος

Μὰ τοὺς θεοὺς δὲν τοὺς τιμᾷς καὶ γλυτωμένο ἂς σ'ἐ- [χουν.

Μενέλας

Ἐγὼ τοὺς νόμους τῶν θεῶν θὲ νὰ καταφρονοῦσα;

Τεῦκρος

Σὰ δὲν ἀφίνεις νὰ θαφτοῦν τώρα οἱ πεθαμένοι.

Μενέλας

Μὰ τοὺς ὀχτροὺς μου μοναχὰ· γιατὶ δὲν εἶνε πρέπο

Τεῦκρος

Ἀλήθεια, ὁ Αἴας στάθηκε ὀχτρὸς ποτὲ σὲ σένα;

Μενέλας

Ὁ ἕνας τοῦ ἄλλου ἦταν ὀχτρός, αὐτὸ καλὰ τὸ ξέρεις.

Τεῦκρος

Γιατὶ στὸ ψηφομέτρημα θέλησες νὰ τον κλέψῃς.

Μενέλας

Ἀπ' τοὺς κριτάδες ἔχασε, ὀχὶ ἀπὸ μένα ὅμως.

Τεῦκρος

Χίλια κακὰ κρυφὰ κρυφὰ μπορεῖς καὶ σὺ νὰ κάμῃς.

Μενέλας

Αὐτὰ τὰ λόγια θὲ νὰ βγοῦν ξυνά, θαρρῶ, γιὰ κάποιον.

Τεῦκρος

Ὄχι ὡς τὸ πέρνεις· πλειότερο ξυνὰ θὰ βγοῦνε γιὰ [ἄλλον.

Μενέλας

Αὐτὸ νὰ κούσῃς· δὲ μπορεῖς αὐτόνε νὰ τὸν θάψῃς.

Τεῦκρος

Μὰ θὰ τὰ κούσῃς σύντομα πῶς θὲ νὰ μπῇ στὸν τάφο.

Μενέλας

Εἶδα στὴ ζήση μου ἄθρωπο νἄχῃ μιὰ πήχη γλῶσσα
τοὺς ναῦτες νὰ παρακινᾷ μέσ' στὸν βαρὺ χειμῶνα
νὰ ταξιδέψουν· μὰ μιλιὰ σὰν πλάκωσε ἡ φορτοῦνα
δὲν τῶπερνες μὸν κρύφτηκε σὲ φόρεμα ἀποκάτω
κι' οἱ ναῦτες τὸν πατήσανε ἀπάνω του περνῶντας.
Ἔτσι τὰ φυσμανητὰ ποῦ χύνεις ἀπ' τὸ στόμα
ἂν βγῇ ἀέρας δυνατὸς ἀπὸ 'να συννεφάκι
θὰ στὸ μπουλώσῃ μιὰ χαρά, τὸ βογγητὸ θὰ σβύσῃ.

Τεῦκρος

Εἶδα κι' ἐγὼ ἕναν ἄνθρωπο γεμάτο ἀπὸ μωρία
ποῦ ἤθελε τὶς συφορὲς τοῦ ἄλλου νὰ τὶς βρίζῃ.
Κι' ἕνας ποῦ εἶχε μιὰ καρδιὰ ἴδια σὰν τὴ δική μου
τὸν εἶδε καὶ τ' ἀπάντησε στερνὰ μὲ τέτοια λόγια:
Τοὺς πεθαμένους, ἄνθρωπε, μὴ θέλῃς νὰ τους βλάψῃς
γιατὶ ἂν τοὺς βλάψῃς θὰ βλαφτῇς παρόμοια, νὰ [τόξέρῃς.
Ἔτσι τονὲ συβούλεψε τὸν ξεκουτιάρη ἐκεῖνο.
Ἐσὺ θαρρῶ πῶς ἤσουνα. Καταλαβες τὶ λέω;

Μενέλας

Φεύγω· γιατὶ εἶνε καὶ ντροπὴ τὰ λόγια μου νὰ χάνω
ἀφοῦ νὰ κάμω σε μπορῶ, ἀκούσῃς μὲ τὸ ζόρι.

Τεῦκρος

Ὥρα καλὴ σου· πιὸ ντροπὴ μοῦ φαίνεται πῶς εἶνε
νἀκούω ἀπ' ἄνθρωπο μωρὸ αὐτὲς τὶς φλυαρίες.

Χορὸς

Θὰ χτυπηθῆτε δυνατά. Μὸν κύτα τώρα, Τεῦκρο,
ὅσο μπορεῖς πιὸ γλήγορα ναῦρῃς κανένα μέρος
βαθουλωτὸ γιὰ τάφο του, αὐτόνε νὰ τὸν θάψῃς.

Τεῦκρος

Στὴν ὥρα ἀπάνω ἔρχονται ἡ γυναῖκά του κι' ὁ γιός του
τοῦ δύστυχου αὐτοῦ νεκροῦ τὸν τάφο νὰ στολίσουν.
Ἔλα, παιδί μου, ἐδῶ κοντὰ καὶ λυπημένα στάσου
καὶ πιάσε τὸν πατέρα σου ποῦ σ'ἔχει καμωμένο.
Κάθισε παρακαλετά, στὰ δυὸ σου χέρια κράτα
καὶ τὰ δικά μου τὰ μαλλιὰ κι' αὐτῆς καὶ τὰ δικά σου
σὰν θησαρὸ παράκλησης. Κι' ἀπ' τὸ στρατὸ κα- [νένας
μὲ ζόρι ἂν ἔρθῃ ἀπ' τὸ νεκρὸ αὐτὸ νὰ σε τραβήξῃ,
πάντα ἡ γῆς νὰ τὸν ξερνᾷ καὶ ὅλο του τὸ γένος
σύρριζα νὰ ξεκληριστῇ ἔτσι σὰν τὰ μαλλιά μου
αὐτὰ ποῦ ξεριζώνω τα. Αὐτόν, παιδί μου, κράτα
καλὰ καὶ φύλα τον, κανεὶς ἐσένα ἂς μὴ κοτήσῃ
μὸν ἀπ' αὐτὸν νὰ κρατηθῇς πέφτοντας πανωθέ του.
Καὶ σεῖς ἐδῶ μὴ στέκεστε οἱ ἄντρες σὰ γυναῖκες,
βοηθᾶτε, χέρι δόσετε ὡς ὅτου πάω γιὰ τάφο
νὰ τὸν φροντίσω κι' ἂν κανεὶς δὲ θέλει νὰ τὸν [θάψω

Χορὸς

Πότε θὲ νἄρθῃ ὁ στερνὸς ὁ χρόνος ποῦ θὰ πάψουν
τἀβάσταχτά μου τὰ δεινὰ μέσ' τὴν πλατειὰ τὴν [Τροία
πῶγινε πιὰ στοὺς Ἕλληνες ἡ πιὸ τρανὴ ντρο- [πή τους;
Νἄθε μεσ' στὸν πλατὺ οὐρανὸ πρωτήτερα νὰ πέσῃ
γιὰ μέσ' στὸν Ἅδην τὸν βαθὺ ἐκεῖνος ποὔχει μάθῃ
στοὺς Ἕλληνες στὸν πόλεμο καὶ τὰ φρικτὰ τὰ ὅ- [πλα.
Ὦ πόνοι σεῖς ποῦ φερνετε καινιούργιους πόνους πάλε,
ἐκεῖνος τοὺς ἀφάνισε κι' ἔκαψε τοὺς ἀνθρώπους·
Ἐκεῖνος ποῦ δὲ μ' ἄφησε οὔτε μὲ τὰ στεφάνια,
οὔτε καὶ μὲ τὰ ὁλόγιομα νὰ χαίρομαι ποτήρια,
οὔτε ν' ἀκούω τὸν γλυκὸ τὸν ἦχο τῆς φλογέρας,
οὔτε στῆς νύχτας τὶς χαρὲς γιὰ νὰ καλοκαρδίσω.
Καὶ τὴν ἀγάπην ἔχασα, ὠϊμὲ καὶ τώρα εἶμαι
ἀδιάφορος καὶ ἡ δροσιὰ μουσκεύει τὰ μαλλιά μου
τῆς Τροίας ποῦ γιὰ ἀνάμνηση πικρὴ μᾶς ἔχει μείνῃ.
Εἶχα στοὺς φόβους τῆς νυχτιᾶς πρῶτα καὶ στὶς [σαΐτες
τὸν Αἴα τὸν ἀτρόμητο προστάτη μου, μὰ τώρα
ἐκεῖνος ξεκουράστηκε ἀπὸ τὸ σκληρὸ τὸ χάρο·
Ποιὰ τώρα μένει μου χαρά; Νἄθε στὸ Σούνιο νἀ- [μουν,
κοντὰ στὸ θαλασσόδαρτο τὸ φουντωτὸ ἀπ' τὰ δάση
νὰ χαιρετήσω ἀπὸ μακριὰ τὴν ἱερὴ Ἀθήνα.

Τεῦκρος

Γύρισα γλήγορα γιατὶ τὸ στρατηγὸ Ἀγαμέμνο
εἶδα ἐδῶ πέρα νἔρχεται. Μοῦ φαίνεται πῶς τόρα
θαρχίσῃ μὲ τὸ στόμα του χοντρὰ νὰ λέῃ λόγια.

Ἀγαμέμνος

Σὺ 'σαι ποῦ λόγια φοβερᾷ μαθαίνω, ἐναντιά μας
πῶς εἶχες θάρρος νὰ τὰ πῇς δίχως κακὸ νὰ πάθῃς;
Ἐσένα λέω ποῦ βαστᾷς ἀπὸ τὴ σκλάβα, πόσο
θὰ τὄπερνες ἀπάνω σου ἀρχοντογεννημένη
ἂν ἤτανε ἡ μάννα σου, στὴ γῆς δὲ θὰ πατοῦσες
ἀφοῦ ἐνῷ εἶσαι τίποτα, γιὰ τὸ νεκρὸ ἀντιστάθης
καὶ λες πῶς μήτε στρατηγοὶ καὶ μήτε καὶ ναυάρχοι
δ ν ἤρθαμε στοὺς Ἀχαιοὺς μήτε σὲ σένα ἀκόμα.
Κι' ὡς λες ὁ Αἴας ἀρχηγὸς τοῦ κεφαλιοῦ του ἤρθε.
Δὲν εἶνε αὐτὰ φριχτὰ κακὰ νἀκοῦμε ἀπὸ τοὺς δού- [λους
Γιὰ ποιόνε ἄνδρα λὲς αὐτὰ τὰ φουσκωμένα λόγια;
Ποῦ πῆγε καὶ ποῦ στάθηκε ποὺ ἐγὼ ἐκεῖ δὲν ἤμουν;
Μονάχα αὐτὸς στοὺς Ἀχαιοὺς βρέθηκε παλικάρι;
Πικροὺς ἀγῶνες φαίνεται γιὰ τ' Ἀχιλλέα τὰ ὅπλα
μεσ' στοὺς Ἀργῖτες κάμαμε τότε, ποῦ ἀπ' τὸν Τεῦ- [κρο
νἄμαστε πάντα πρόστυχοι, καὶ μήτε νικημένοι
νὰ τὴ δεχτῆτε θέλετε τὴ γνώμη τῶν κριτάδων
μὸν πάντα μᾶς προσβέλνετε καὶ γιὰ κακοὺς μᾶς λέτε
γιὰ θὲ νὰ μᾶς χτυπήσετε κλεφτὰ σεῖς οἱ χαμένοι.
Ἔτσι ὅμως δὲ θὲ νὰ σταθῇ ποτὲ κανένας νόμος
ἂν τοὺς παραπεταξόμε ἐκείνους ποῦ στὴ κρίση
νικήσανε καὶ τοὺς στερνοὺς τοὺς βάλομε γιὰ πρώτους.
Ὄχι δὲ γίνονται αὐτά. Γιατὶ ἀσφαλισμένοι
δὲν εἶνε μόνο οἱ παχοὶ καὶ οἱ πλατάτοι ἄντρες
μόν ὅσοι κρίση ἔχουνε αὐτοὶ νικοῦνε πάντα.
Ἴσα στὸ δρόμο του τραβᾷ τὸ τραχηλάτο βόδι
ἀπὸ μικρούτσικο λουρί. Καὶ τοῦτο τὸ βοτάνι
γιὰ σένα βρίσκω ταιριαστὸ στὸ νοῦ σου ἄ δὲν ἔρθῃς.
Ποῦ σὰν αὐτὸς ἀπέθανε κι' εἶνε πλιὰ ἥσκιος τώρα
βρίζεις ἀκόμα ἀδιάντροπα καὶ εἶσαι αὐθάδης ἔτσι
στὸ νοῦ σου τάχα δὲ θἀρθῇς; Δὲ θέλεις νὰ τὸ νιώσῃς
ποιὸς εἶσαι, ἄλλον ἄνθρωπο ἐλεύθερο νὰ βάλῃς
αὐτὸς γιὰ σένα νὰ μιλᾷ; γιατὶ ἐσὺ σὰ κρένῃς
ἐγὼ ν' ἀκούω δε μπορῶ, τὴ γλῶσσα σου δὲ ξέρω
τὴ βάρβαρη.

Χορὸς

Μακάρι νἄρθετε κι οἱ δυὸ μαζὶ στὸ λογικὸ σας
δὲν ἔχω ἄλλο καλύτερο γιὰ νὰ σας συβουλέψω.

Τεῦκρος

Τοῦ πεθαμένου γλήγορα πόσο ξεχνιέται ἡ χάρη
ἀπ τοὺς θνητοὺς καὶ πιάνεται πῶς τὸν προδίνει κιό- [λας,
Αἴα μου, αὐτὸς ὁ ἄνθρωπος δὲν τὸ θυμᾶται διόλου
πῶς πῆες γι' αὐτὸν χίλιες φορὲς νὰ χάσῃς τὴ ζωή [σου·
Μὸν ὅλα πλιὰ χαθήκανε καὶ ξεχαστήκανε ὅλα,
σὺ μὲ τὰ λόγια τὰ πολλὰ καὶ μὲ τὴ λίγη γνώση,
πλιὰ δὲ θυμᾶσαι τίποτα ποῦ εἴστανε κλεισμένοι
κι' ἀπελπισμένοι κι' ἔτρεξε μονάχος νά σᾶς σώσῃ
αὐτὸς ἀπὸ τὸν πόλεμο, ὅταν φωτιὰ εἶχε πιάσῃ
στὶς κουπαστὲς τῶν καραβιῶν καὶ μέσα στὰ καράβια
γοργοπηδοῦσε ὁ Ἕχτορας ἀπάνω ἀπ' τὰ χαντάκια.
Αὐτὰ ποιὸς τὰ προφύλαξε; Αὐτὸς δὲν τἄχε κάμῃ
ποῦ λὲς πῶς δὲν ἐπατησε πούπετα τὸ ποδάρι;
Γιὰ δὲν τὰ βρίσκετε σωστὰ πῶς ἦταν νὰ τὰ κάμῃ;
Καὶ πάλε μὲ τὸν Ἕχτορα δὲν πιάστηκε μονάχος
ἐκεῖνος αὐτοθέλητα, ὄχι ἀπο λᾶσπης σβῶλο
βάζοντας ψεύτικο λαχνό, μὸν τέτιο ποῦ νὰ ἔβγῃ
πρῶτος ἀπ' τὴν καλόκορφη τὴν περικεφαλαία.
Ἐκεῖνος τἄκαμεν αὐτὰ κι' ἐγὼ μ' αὐτὸν ἀντάμα
ὁ δοῦλος, ποῦ ἀπὸ τὴ βάρβαρη γεννήθηκα τὴ μάννα.
Κακόμοιρε τί σκέφτεσαι καὶ τέτοια σαλιαρίζεις;
Δὲν ξέρεις τοῦ πατέρα σου πῶς ἤτανε πατέρας
ὁ Πέλοπας κεῖος ὁ παλιός, ὁ βάρβαρος ὁ Φρύγας,
κι' ὁ Ἀτρέας ὅπου σ' ἔσπειρε πῶς ἄνομο τραπέζι
στὸν ἀδερφό του ἔβαλε νὰ φάῃ τὰ παιδιά του
Καὶ σὺ ἀπὸ μάννα Κρητικιὰ γεννήθηκες ὁ ἴδιος
ποῦ μ' ἄλλονε ὁ πατέρας σου τὴν ἔπιασε μιὰ μέρα
καὶ στὸ γιαλὸ τὴν ἔρριξε νὰ τήνε φᾶν τὰ ψάρια;
Τέτοιος σὰν εἶσαι ἐμένανε τὸ γένος μου τί βρίζεις;
ποῦ ἔχω γιὰ πατέρα μοο τὸ γέρο Τελαμῶνα,
ποῦ ὄντας μέσ' στὸ στράτεμα κέρδισε τὰ πρωτᾶτα
τὴν πῆρε γιὰ γυναῖκα του τὴν ἰδική μου μάννα
κόρη τοῦ Λαομέδοντα, ποῦ ἀπὸ γένος ἦταν
βασιλικό. Καὶ διαλεχτό, τὸ τέκνο τῆς Ἀλκμήνης
δῶρο σ' αὐτὸν τὴν ἔδωκε. Τέτοιος ἐγὼ σὰν εἶμαι
καὶ ἀπ' ἀρχόντους σὰ βαστῶ κα' μάννα καὶ πατέρα
θά τὶς ντροπιάσω τὶς γενιὲς ποῦ σὺ δὲ θὲς νὰ θάψω
ἂν καὶ σε τέτοια βρίσκονται δεινὰ κκὶ δέν τὸ ντρά- [πης
καὶ νὰ τὸ πῇς; Μὸν ξέρε το καλά, πῶς ἂν ἐκεῖνον
τὸν ρίξτε κάπου καὶ τοὺς τρεῖς ἐμᾶς θὰ ρίξτε ἀντάμα.
Γιατὶ γιὰ μὲ καλύτερο θὲ νἄναι νὰ πεθάνω
αὐτόνε διαφεντεύοντας μὲ παλικαρωσύνη
παρὰ γιὰ τὴ γυναῖκά σου ἢ γιὰ τὸν ἀδερφό σου.
Σ' αὐτὰ καὶ τὸ συφέρο σου θὰ ἰδῇς καὶ τὸ δικό μου,
ποῦ σὰν μὲ βλάψῃς τίποτα θὲ νὰ το μετανοιώσῃς.

Χορὸς

Δυσσέα ἀφέντη, ἔρτασες στὴν ὥρα ἐδῶ, ἂν ἤρθες
γιὰ νὰ τὴ σβύσῃς τὴ φωτιὰ κι' ὄχι νὰ τὰ ξανάψῃς.

Ὀδυσσέις

Τί τρέχει, ἄντρες; τὴ βουὴ τὴν ἄκουσα ἀπ' ἀλάργα
τῶν Ἀτρειδῶν γιὰ τοῦτο ἐδῶ τὸ ἄμοιρο τὸ πτῶμα.

Ἀγαμέμνος

Βρισιές, Δυσσέα, ἀκούσαμε ἀπ' τὸν καλό σου τόρα.

Ὀδυσσέας

Σὰν τί; γιατὶ τὸ συχωρῶ ἂν ξεβριστῇ κανένας
κι' αὐτὸς ξοπίσω τὶ βρισιὲς νὰ τὶς ξαναγυρίσῃ.

Ἀγαμέμνος

Τὸν πρόσβαλα γιατὶ ἤθελε κι' ἐμένα νὰ μὲ βλάψῃ.

Ὀδυσσέας

Τὶ σ' ἔκαμε ποῦ νὰ βλαφτῇς;

Ἀγαμέμνος

Εἶπε τὸν πεθαμένο αὐτὸ πῶς δὲ θὰ τὸν ἀφήσῃ
ἔτσι ἄθαφτο, μὸν ἄθελα ἀπὸ μένα θὰ τὸν θάψῃ.

Ὀδυσσέας

Τὸ συμπαθᾷς ὄντας σοῦ πῇ ὁ φίλος τὴν ἀλήθεια
νἄνε καὶ πάλι φίλος σου ὡς ἤτανε καὶ ἀπὸ πρῶτα;

Ἀγαμέμνος

Λέγε μου, θἄμουν ἄμυαλος ἀφοῦ σὲ πέρνω ἐσένα
ἀπ' τοὺς Ἀργῖτες πιὸ καλὸ πάντα σὲ μένα φίλο.

Ὀδυσσέας

Ἄκου λοιπόν! Τὸν ἄνθρωπο, γιὰ τοὺς θεούς, αὐτόνε
ἄθαφτον ἔτσι ἄσπλαχνα μὴ θὲς νὰ τὸν ἀφήσῃς.
Κι' ἡ ἐξουσία ποῦ κρατᾷς μὴ σὲ νικήσῃ διόλου
τόσο νὰ τὸν ὀχτρεύεσαι ποῦ νὰ πατᾷς τοὺς νόμους.
Κι' ἐμένα, ἀπ' ὅλους στὸ στρατὸ ὁ πιὸ ὀχτρός μου [ἦταν
ἀπ' τὸν καιρὸ ποῦ κέρδισα τοῦ Ἀχιλλέα τὰ ὅπλα.
Μὰ κι' ἂν ὀχτρός μου ἤτανε δὲ θὲ νὰ τον προσβάλω
τόσο ποῦ καὶ νὰ τ' ἀρνηστῶ πῶς μέσα στοὺς Ἀργῖτες
αὐτόνε πιὸ καλύτερο μονάχα εἶδα ἀπ' ὅσους
ἐδῶ στὴν Τροία ἤρθαμε, ὄξω ἀπ' τὸν Ἀχιλλέα.
Δὲν εἶνε δίκιο τὸ λοιπὸν αὐτόνε νὰ προσβάλῃς.
Γιατὶ ὄχι αὐτὸν μὸν τῶν θεῶν τοὺς νόμους θὰ προσ- [βάλῃς.
Στὸ παλικάρι, εἶνε ἄπρεπο τὸν πεθαμένον ἄντρα
νὰ τον προσβέλνῃ κι' ἂν αὐτὸν ὀχτρεύεσαι περίσσα.

Ἀγαμέμνος

Δυσσέα αὐτὸ τὸν ἄνθρωπο τὸν διαφεντεύεις ἔτσι;

Ὀδυσσέας

Ναΐσκε· τὸν ὀχτρευόμουνα μόνο σὰν ἦταν πρέπο.

Ἀγαμέμνος

Δὲν πρέπει κι' ἂν ἀπόθανε αὐτόνε νὰ προσβάλῃς ;

Ὀδυσσέας

Τοῦ Ατρέα γιὲ, μὴ χαίρεσαι στὸ πρόστυχο τὸ κέρδος.

Ἀγαμέμνος

Δύσκολο εἶνε βασιλιὰ ναΰρῃς ποῦ νάχῃ σέβας.

Ὀδυσσέας

Ὅμως ν' ἀκούῃ εἶν' εὔκολο τις συβουλὲς τῶν φίλων.

Ἀγαμέμνος

Πρέπει ὁ καλὸς ὁ ἄνθρωπος ν' ἀκούῃ τοὺς ἄρχοντές του.

Ὀδυσσέας

Σώπασε· τότε κυβερνᾷς, ὄντας ἀκοὺς τοὺς φίλους

Ἀγαμέμνος

Θυμήσου σὲ ποιὸν ἄνθρωπο αὐτὴ τὴ χάρη κάνεις.

Ὀδυσσέας

Ἦταν ὀχτρός μου αὐτὸς ἐδῶ μὰ ἦταν καὶ παλικάρι.

Ἀγαμέμνος

Τὶ θὲς νὰ κάμῃς ; θὰ ντραπῇς τὸν πεθαμένο ὀχτρό [σου;

Ὀδυσσέας

Τὸ πρέπο πάντα μὲ νικᾷ πλειότερο κι' ἀπ' τὴν ἔχτρα.

Ἀγαμέμνος

Ὅμως οἱ τέτοιοι ἄνθρωποι δὲν ἔχουνε μιὰ στάση.

Ὀδυσσέας

Πολλοὶ ποῦ εἶνε φίλοι μας ὀχτροὶ μποροῦν νὰ γένουν

Ἀγαμέμνος

Τέτοιους λοιπὸν ἀποθυμᾷς γιὰ ν' ἀποχτήσῃς φίλους;

Ὀδυσσέας

Δὲ θέλω τὴ σκληρὴ καρδιὰ νὰ τη παινέψω διόλου

Ἀγαμέμνος

Σήμερα τάχα καὶ δειλοὺς θὲ νὰ μας καταντήσῃς;

Ὀδυσσέας

Ὄχι ! σ' ὅλους τοὺς Ἕλληνες πῶς θέλετε τὸ δίκιο.

Ἀγαμέμνος

Λοιπὸν αὐτόνε τὸ νεκρὸ ν' ἀφήσω λές, νὰ θάψουν;

Ὀδυσσέας

Ναΐσκε· γιατὶ κι' ἐγὼ αὐτοῦ νὰ καταντήσω μέλλω

Ἀγαμέμνος

Ὅλα εἶνε ὅμοια· κάθε ἄνθρωπος τραβᾷ γιὰ τὸν ἀτό [του.

Ὀδυσσέας

Γιὰ ποιόνε πρέπει νὰ τραβῶ παρὰ γιὰ τὸν ἀτό μου;

Ἀγαμέμνος

Ὅμως δικό σου θὰ το ποῦν ὄχι δικό μου τὸ ἔργο.

Ὀδυσσέας

Ὅπως κι' ἂν κάμῃς, θὰ φανῇς μόνο καλὸς πῶς εἶσαι

Ἀγαμέμνος

Σὲ σένα θάκανα ἀπ' αὐτὴ καὶ πιὸ μεγάλη χάρη,
Μὰ αὐτὸς γιὰ 'ἀπάνω βρίσκεται, γιὰ κάτω εἶνε στὸν [Ἅδη,
ὀχτρός μου θάνε πάντοτε, σὺ κάμε ὅπως θέλεις.

Χορὸς

Ὅποιος, Δυσσέα, ἡ γνώμη σου τἀρνιέται πῶς δὲν [εἶνε
σοφή, αὐτὸς ὁ ἄνθρωπος εἶνε μικρὸς ἀλήθεια.

Ὀδυσσέας

Καὶ τώρα ἀπ' ἐδῶ κι' ὁμπρὸς τὸ ὑπόσχομαι στὸν [Τεῦκρο
πῶς θᾶμαι τόσο φίλος του, ὅσο ἤμουν πρῶτα ὀχτρός [του.
κι' αὐτὸ τὸν πεθαμένονε μὲ σᾶς μαζὶ θὰ θάψω
καὶ δὲ θ' ἀφήσω τίποτις ἀπ' ὅσα πρέπο εἶνε
νὰ κάνουν οἱ θνητοὶ γι' αὐτοὺς ποῦνε ἄξια παληκάρια

Τεῦκρος

Δυσσέα, ἀπ' ὅλους πιὸ καλέ, ὅλα σοῦ τὰ παινέβω
καὶ βγῆκα ἀπ' τὶς ἐλπίδες μου πολὺ ξεγελασμένος.
Σ' αὐτὸν ὁ πρῶτος ἤσουνα ὀχτρὸς ἀπ' τοὺς Ἀργῖτες,
καὶ μόνος ἦρθες βοηθὸς καὶ δὲν τὸ καταδέχθης
τὸν πεθαμένο αὐτόνε σὺ ὁ ζωντανὸς νὰ βρίσῃς
ὡσὰν κι' αὐτὸ τὸ στρατηγὸ τὸν παραφουσκωμένο
ὅπου θελήσανε κι' οἱ δυὸ κι' αὐτὸς κι' ἀδερφός του
νὰ τον ἀφήσουν ἄθαφτο γιὰ νὰ τόνε προσβάλουν.
Νἄθε τοῦ Γέρου Ἐλυμπου αὐτοῦ ὁ πρωταφέντης
κι' ἡ Καταδιώχτρα ἡ ἄξεχαστη κι' ἡ Δίκη ἡ κακο- [δότρα
νὰ τοὺς χαλάσουν ἄσπλαχνα κι' αὐτοὺς τοὺς διαστρε- [μενους
καθὼς τὸ θέλησαν κι' αὐτὸν ἄπρεπα νὰ τὸν βλάψουν.
Καὶ σὺ βλαστάρι ξακουστὸ τοῦ Γέρου τοῦ Λαέρτη
αὐτὸν νὰ 'γγίξῃς τὸ νεκρὸ δὲ θελω νὰ σ' ἀφήσω
μὴν τύχῃ καὶ δὲν τὸ ποθεῖ αὐτὸ κι' ὁ πεθαμένος.
Μὰ σόλα τ' ἄλλα βόηθα μας κι' ἂν θέλῃς γιὰ νὰ φέρῃς
κανένανε ἀπ' τὸ στράτεμα γιὰ νὰ τόνε σηκώσῃ
δὲ θὲ νὰ μᾶς κακοφανῇ· ἐγὼ ἑτοιμάζω τἄλλα.
καὶ σὺ πῶς εἶσαι ὁ πιὸ καλὸς γιὰ μᾶς μήν το [ξεχάσῃς.

Ὀδυσσέας

Τὄθελα ὅμως· κι' ἂν αὐτὸ δὲ θέλεις νὰ το κάμω
φεύγω, γιατὶ σ' ὅλα σωστὴ τὴ γνώμη σου τὴ βρῆκα.

Τεῦκρος

Φτάνει· γιατὶ πέρασε πιὰ πολὺς καιρός.
Μὸν ἄλλοι τώρα γλήγορα κάφτε βαθὺ τὸ μνῆμα
κι' ἄλλοι ἀπάνω στὴ φωτιὰ ψηλὸ τριπόδι ἂς βαλουν
γιὰ τὸ ἁρμόδιο νεκρικὸ λουτρό.
Κι' ἂς πὰν καμπόσοι ἄντρες γιὰ νὰ φέρουν
τὰ ὅπλα του ἀπ' τὴν καλύβα
Καὶ σὺ παιδί μου, ὅσο μπορεῖς τὸ σῶμα τοῦ γονιοῦ [σου
μαζὶ με μένα σήκωσε ἀγάλια πιάνοντὰς το
γιατὶ ἀκόμα ἀπ' τὶς ζεστὲς τὶς φλέβες
μαῦρο ἀναβρύζει αἷμα.
Κι' ὅλοι ὁμπρὸς ποῦ λὲν πῶς φίλοι του εἶνε
ἂς κουνηθοῦνε, ἂς τρέξουνε γι' αὐτόνε ἂς κάμουν κόπο
τὸν Αἴα, ποῦ ἤτανε σ' ὅλα του καλός, κι' ἀπ' κανένα
δὲν ἤτανε κατώτερος θνητὸς

Χορὸς

Πολλὰ μποροῦνε ἀφοῦ τὰ ἰδοῦν νὰ μάθουνε οἱ ἀνθρῶ- [ποι.
Ὅμως προτοῦ νὰ ἰδῇ κανεὶς ποῦ θὲ νὰ καταντήσῃ
δὲ δύνεται τὰ μέλλοντα ποτὲ νὰ προφητέψῃ.

Ο ΑΣΤΡΟΛΟΓΟΣ

Περάσαν τὰ μεσάνυχτα καὶ τὸ ἀχνὸ φεγγάρι
ἀγάλι γόλι κρύφτηκε εἰς τὸ βουνὸ ἀπὸ πίσω
καὶ τὰ διαμάντια λάμπανε τώρα μὲ φῶς περίσιο
π' ἀμέτρητα πλουμίζανε τὸ φόρεμα τῆς νύχτας.
Κί' ὁ Μιστριώτης ἄγρυπνος
ἀπάνω στὴν ταράτσα
ὑμνῶντας τὴ φιλήσυχη
τῶν μαθητῶν του ράτσα
ἀναζητάει τοῦ κάκου
ἀπάνω εἰς τὸν οὐρανὸ
ἕνα κομμάτι ἀδειανὸ
νέο νὰ βάλῃ ἀστερισμό:
τὴν κόμη τοῦ Σαμψάκου.

ΒΛΑΜΗΣ

Τέλη τοῦ Μαρτίου θὰ ἐκδοθῇ Κ. Α. ΣΤΑΣΙΝΟΠΟΥΛΟΥ

«ΤΟ ΚΡΑΣΙ»

Βιβλίο ποῦ γράφει γιὰ τὴν τέχνη τῆς κατασκευῆς τοῦ κρασιοῦ καὶ θὰ πουλιέται δραχ. 4.

Ἀλλ' ὅσοι στείλουν τὸν μῆνα αὐτὸν τρεῖς δραχμὲς (κι' ἀπ' τὸ ἐξωτερικὸ φρ. 3).

Στὸν κύριον Κ. Ἐλευθεροῦδάκη, Διεθνὲς καὶ Γαλλικὸ βιβλιοπωλεῖον (Πλατεῖα Συντάγματος).

Ἢ στὸν κύριον Ι. Κολλᾶρο, βιβλιοπωλεῖον Ἑστίας ὁδὸς Σταδίου.

Θὰ λάβουν τὸ βιβλίο στὴν τιμὴ αὐτὴ καὶ χωρὶς νὰ πληρώσουν ταχυδρομικά.

Ο „ΝΟΥΜΑΣ"
ΒΓΑΙΝΕΙ ΚΑΘΕ ΚΥΡΙΑΚΗ

Η ΣΥΝΔΡΟΜΗ ΤΟΥ ΕΙΝΑΙ:
Γιὰ τὴν Ἑλλάδα δρ. 10.—Γιὰ τὸ Ἐξωτερικὸ φρ χρ. 10
10 λεπτὰ τὸ κάθε φύλλο λεπτὰ 10

ΠΟΥΛΙΕΤΑΙ: Στὰ κιόσκια τῆς Πλατείας Συντάγματος, Ὁμονοίας, Ὑπουργείου Οἰκονομικῶν, Σταθμοῦ Τροχιοδρόμου (Ὀφθαλμιατρεῖο) Σταθμοῦ ὑπογείου Σιδηροδρόμου (Ὁμόνοια) στὸ καπνοπωλεῖο Σαρρῆ (Πλατεία Στουρνάρα, Ἐξάρχεια) καὶ στὸ βιβλιοπωλεῖο «Ἑστίας» Γ. Κολάρου.

Ἡ συνδρομή του πληρόνεται μπροστὰ κ' εἶναι γιὰ ἕνα χρόνο πάντοτε.

ΦΑΙΝΟΜΕΝΑ

ΚΑΙ

ΠΡΑΓΜΑΤΑ

ΠΕΡΑΣΑΝ

κάμποσες μέρες ἀπὸ τότε, μὰ δὲν πειράζει. Τὸ ζήτημα δὲν μπαγιατεύει, φρέσκο θᾶναι πάντοτε θὰ μπορῇ νὰ πῇ κανένα δυὸ λόγια γιὰ κάτι ποῦ ἔπρεπε νὰ γίνῃ, μὰ δὲν γίνεται καὶ φαίνεται δυστυχῶς πῶς δὲν θὰ γίνῃ ποτέ.

Εἴχαμε γράψει δῶ καὶ εἴκοσι μέρες, στὸ 84 φύλλο τοῦ «Νουμᾶ» πῶς καλὸ θᾶτανε ἕνα ἀπὸ τὰ Βασιλόπουλά μας νὰ πάῃ στὸν πόλεμο—καλὸ καὶ γιὰ τὴ Βασιλική μας Οἰκογένεια καὶ γιὰ τὸ Ἔθνος. Πῶς θἀκουγότανε ὁ λόγος μας, καμμιὰ ἐλπίδα δὲν εἴχαμε. Βλέπετε, καὶ τὸ Παλάτι καὶ τὸ Ὑπουργεῖο καὶ κάθε Ἀρχή μας συγκινοῦνται μονάχα ἀπὸ τὴ μεγάλη κυκλοφορία. Φτάνει μιὰ πατσαβούρα νἄχῃ μεγάλη κυκλοφορία, κ' ἡ δουλειά της ἔγινε. Ὅ,τι πῇ, κι' ἂς εἶναι αὐτὸ ἡ μεγαλύτερη ἀνοησία κι' ἂς γράφεται κι' ἀπὸ τὸ ἀνηθικώτερο πρόσωπο, ἀμέσως θὰ συγκινήσῃ. Μεγάλη κυκλοφορία, μαθές ! Τὸ μαθαίνουν πολλοὶ καὶ δὲν συμφέρει.

Ἔτσι ἔγινε καὶ μ' αὐτὸ τὸ ζήτημα. Ἔγραψε ὁ «Νουμᾶς». Δὲν πάει νὰ γράφῃ ! Ποιὸς τὸν ἀκούει ; Ἔγραψε ὅμως καὶ τὸ «Ἐμπρὸς» ὕστερ' ἀπὸ δυὸ μέρες καὶ εἶπε πῶς στὴ Βιέννη λένε ὅτι «ὁ πρίγκηψ Νικόλαος τῆς Ἑλλάδος ἐζήτησε παρὰ τοῦ Τσάρου τὴν ἄδεια ὅπως μεταβῇ στὴν Ἄπω Ἀνατολὴν (γιὰ τὴν Γιαπωνία θὰ πρόκειται δίχως ἄλλο ἐδῶ!) καὶ μετάσχῃ τοῦ πολέμου κατατασσόμενος εἷς τι τῶν Ρωσσικῶν συνταγμάτων».

Τὰ πράγματα γίνονται σοβαρά ! Τὸ γράφει καὶ τὸ «Ἐμπρὸς» ποὖχει καὶ κυκλοφορία μεγάλη καὶ ταχυπιεστήριο ! Διαψευσθῆτω λοιπόν ! Καὶ διαψεύδεται τὴν ἄλλη μέρα τὸ «Ἐμπρὸς» ἀπὸ τὴν «Ἑστία» καὶ χοραχτηρί

ζεται ἡ εἴδησή του «προφανῶς ἀνακριβὴς καὶ μὴ χρήζουσα διαψεύσεως».

Δυὸ λόγια καὶ τελειώνουμε. Θέλαμε σ' αὐτὴν τὴν περίσταση νἄλειπε ἀπὸ τὴ μέση ἡ διάψευση τῆς «Ἑστίας» ποῦ τὸ ξέρουμε πολὺ καλὰ πῶς ἤτανε ἐπίσημη διάψευση. Θέλαμε νἄ μᾶς ἀφήσουν νὰ πιστεύουμε πῶς κάτι τέτοιο μποροῦσε νὰ γίνῃ καμμιὰ μέρα γιὰ νἀποδειχτῇ κεῖνο ποῦ γράψαμε, πῶς ἡ Ἑλλάδα δηλ. δὲν λησμονεῖ ὅ,τι χρωστάει στὴν Ρωσσία καὶ πῶς τῆς στέλνει ἕνα ἀπὸ τὰ ἐκλεχτὰ παιδιά της, ἕνα ἀπὸ τὰ Βασιλόπουλα, γιὰ νὰ ἐξοφλήσῃ ἐκεῖνο ποῦ τῆς χρωστᾶμε καὶ γιὰ νὰ προπληρώσῃ ἐκεῖνο ποῦ μιὰ μέρα μὲ τὴ συνδρομή της θὰ πάρουμε.

Τὴν ἐλπίδ' αὐτὴ ἔπρεπε νὰ μὴ μᾶς τὴ σβύσουν μὲ τὴν ἐπίσημη διάψευση. Δὲν ἦταν καμμιὰ ἀνάγκη νὰ χαραχτηρίσουν τὴν εἴδηση «προφανῶς ἀνακριβῆ» καὶ νὰ μᾶς κάνουν νὰ πιστέψουμε πῶς εἶναι δύσκολο νὰ πάῃ κανένας στὴν Ἄπω καὶ στὴν Γιάπω, ἀφοῦ κεῖ πέρα πολεμᾶνε στ' ἀληθινὰ καὶ δὲ χουζουρεύουνε.

ΜΕ ΣΥΓΚΙΝΗΣΗ

μεγάλη διαβάσαμε τὰ ἐνθουσιαστικὰ λόγια ποῦ ἔγραψαν γιὰ τὸ «Νουμᾶ» δυὸ σπουδαιότατες Πολίτικες ἐφημερίδες, ὁ «Ταχυδρόμος» στὸ φύλλο τῆς 5 Φεβρουαρίου καὶ ἡ «Νέα Ἐφημερίς» στὸ φύλλο τῆς 16 τοῦ ἴδιου μῆνα.

Ὁ «Ταχυδρόμος» ἀφιέρωσε ὁλόκληρο ἄρθρο στὸ «Νουμᾶ», τὸ δεύτερο ἄρθρο τῆς πρώτης σελίδας του, ἀναλύοντας τὸ πρόγραμμά του καὶ κρίνοντας τὸν ἐθνικό του ἀγῶνα, μὲ λόγια τόσο ἐνθουσιαστικά, ποῦ μὰ τὴν ἀλήθεια—γιὰ τὴν ὁποίαν κι' ἀγωνιζόμαστε—ντρεπόμαστε νὰ τὰ λογαριάσουμε στὸ ἰσχνότατο ἐνεργητικό μας καὶ τἀποδίδουμε στὴν ἀγάπη καὶ στὴν καλωσύνη τῆς Πολίτικης ἐφημερίδας Στὴν «Νέα ἐφημερίδα» πάλι, ὁ σοφώτατος κ. Ἀχ. Ἀλευρᾶς δημοσιεύει ἄρθρον ἐμβριθέστατο καὶ παμμέγιστο (δυὸ πῆχες καὶ κἄτι ρούπια, θαρροῦμε) ἐπαινῶντας τὴν δράση τοῦ «Νουμᾶ» καὶ καυτηριάζοντας δριμύτατα τὸ ἀνόητο Κουρουποκάμωμα μὲ τὸ ψευτογιαπωνέζικο ποίημα, τὸ ὁποῖον εὑρίσκει ἀνάξιο ἀνδρὸς ποῦ πῆρε εἰκοσιδύο βραβεῖα ὡς τώρα στὸν Λασσάνειο διαγωνισμὸ καὶ ἕνα ὑπερβραβεῖο στὴν Κουρμαλίδειο.

Στὸ χορὸ αὐτὸ δὲν μένει πίσω καὶ ἡ ἐγκριτωτάτη «Ἐθνικὴ» τοῦ Καϊρου ἡ ὁποία περιλούει τὸν κ. Κουρούπη με τὰ χυδαιότερα ἐπίθετα, τὸν ἀποκαλεῖ «κουρέα» τῆς φιλολογίας (ὁ περίφημος ἀναγραμματισμὸς τοῦ Συὲρ Ὑόκο) καὶ ὁμολογεῖ πῶς τὸ Γιαπωνέζικο ποίημα ἦταν «ἕν ἀπὸ τ' ἀνοητώτερα ποιήματα του».

Ὅσο κι' ἂν διαφωνοῦμε γιὰ τὸ τελευταῖο, ἀφοῦ ὁ κ. Κουρούπης ἔχει γράψει καὶ ποιήματα καὶ δράματα ἀνοητότερα ἀπ' αὐτό, δὲν ἠμποροῦμε νὰ μὴν εὐχαριστήσουμε τὴν σεπτὴ αὐτὴ τριάδα, ποῦ τιμάει τὸν Ἑλληνικὸ τύπο τοῦ Ἐξωτερικοῦ καὶ νὰ μὴ τῆς ὑποσχεθοῦμε πῶς θὰ φροντίσουμε νὰ γίνουμε ἄξιοι τῶν ἐπαίνων ποῦ μὲ τόση ἁπλοχεριὰ σκορπάει γιὰ τὸ ἔργο μας.

ΑΚΟΜΑ

σχολιάζεται τὸ «Κατηγορῶ!» ποὺ ἔρριξε κατάμουτρα στὸν ἀρχικωλυσιεργὸ ὁ κ. Θεοτόκης ἀπὸ τὸ βῆμα τῆς Βουλῆς.

Τὸ «Κατηγορῶ» τοῦ κ. Θεοτόκη, κι' ἂν θύμιζε λίγο τὸ περίφημο «Κατηγορῶ» τοῦ Ζολᾶ, ἐκρίθηκε γιὰ κοινοβουλευτικὸ πυροτέχνημα ἀπὸ κείνους ποῦ δὲν ἐνθουσιάζονται τόσο μὲ τὰ παχειὰ τὰ λόγια, καὶ μάλιστα ὅταν τά λόγι' αὐτὰ ἀκούγουνται μέσα στὴ σάλα τοῦ ἐθνικοῦ μας λεπροκομείου.

Τί κι' ἂν κατηγόρησε ὁ κ. Θεοτόκης τὴν Ἀντιπολίτευση γιὰ τὴν κωλυσιεργία της; Μποροῦσε ἀξιόλογα νὰ κατηγορήσῃ κι' ἡ Ἀντιπολίτευση τὸν κ. Θεοτόκη γιὰ τόσα ἄλλα πράματα, καὶ στὸ τέλος νὰ μείνῃ μονάχος κατηγορούμενος, ὅπως κ' εἶναι, ὁ χαμάλης λαός, ποῦ πληρώνει μὲ τὸ αἷμα του τὰ παχειά τους λόγια καὶ τἀντεθνικά τους καμώματα.

ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ

ποῦ δίνουμε σήμερα σνὸν κ. Μιστριώτη εἶναι ἄγριο, σκληρό, μὰ ἔτσι ἔπρεπε καὶ νὰ γίνῃ. Ἔπρεπε νἀποδεῖξουμε στὸν σοφὸ γλωσσοφύλακα πῶς δὲν τοῦ μοιάζουμε καὶ πῶς ἀντὶ νὰ τοῦ πολεμήσουμε τὴν σημερινή του παράσταση, τοῦ τὴν ὑποστηρίζουμε χωρὶς νὰ λογαριάσουμε οὔτε ἔξοδα παραπανιστά, ποῦ γιὰ χάρη του κάνουμε, οὔτε κόπους.

Ὁ «Αἴας» ποῦ δημοσιεύεται στὸ σημερινὸ φύλλο τοῦ «Νουμᾶ», δημοσιεύεται μόνο καὶ μόνο γιὰ νὰ βοηθήσῃ τὸ ἐθνοσωτήριο ἔργο τοῦ κ. Μιστριώτη. Ἔισι ποῦ θὰ τὸν παραστήσουν τὰ μαθητούδια του ἀπόψε, μὲ τὸ ἀρχαῖο πρωτότυπο, κανένας δὲ θὰ τὸ νοιώσῃ, οὔτε αὐτὸς ὁ κ. Δ. Γρ. Καμπούρογλους ποῦ εἶπε στὴν ἐποχὴ τῆς «Ὀρέστειας» τὰ σοφὰ λόγια πῶς δὲν πρέπει νὰ μεταφράζουνται οἱ ἀρχαῖοι τραγικοί, ἀφοῦ οἱ τραγωδίες τους εἶναι γραμμένες στὴ γλῶσσα ποῦ μιλοῦμε σήμερα. Θὰ τὸν νοιώσουν ὅλοι κι' ὁ κ. Μιστριώτης ἀκόμα, μὲ τὴν ζωντανὴ μετάφραση τοῦ «Νουμᾶ» καὶ θὰ ὁμολογήσουν ἔστω καὶ στὸν ἴδιο τὸν ἑαυτό τους, γιὰ νὰ μὴ τοὺς ἀκούσῃ κανένας, πῶς ὄχι μόνο προδότες δὲν εἴμαστε, ὅσοι ἀγωνιζόμαστε γιὰ τὴν ἐθνική μας γλῶσσα, ἀλλὰ καὶ ἱπποτικώτατοι ἀφοῦ ἀντὶ κακοῦ καλὸ ἀνταποδίδουμε στὸν ἀρειμάνιο γλωσσοσπνίχτη.

Ὁ «Νουμᾶς» θὰ ἦταν προθυμότατος νὰ τοῦ μεταφράσῃ Ρωμέϊκα—φτάνει μονάχα νὰ τοῦ τὸ ζητοῦσε—καὶ νὰ τοῦ δημοσιεύσῃ καὶ τὸν ἀλαμπουρνέζικο λόγο του ποῦ θ' ἀπαγγείλῃ, κατὰ τὴ συνήθειά του, ἀπὸ τὸ θεωρεῖο του ἀπόψε προσφωνῶντας τὸν συφοριασμένο Σοφοκλῆ ἢ τὸν ἐμπνευσμένο κ. Αὐτῖκο, γιὰ νὰ νοιώσουν ὅλ' οἱ ἀκροατές του τὰ ρηξικέλευθα καὶ τἀκατανόητα νοήματά του, τὰ ὁποῖα θὰ σκεπάσῃ πάλι μὲ τὴν ὀμιχλώδη του γλωσσικὴ καὶ γλωσσαλγικὴ ἀσάφεια.

ΜΙΑ

ἀπὸ τὶς τελευταῖες συνεδριάσεις τῆς Βουλῆς—ἡ συνεδρίασή κι' ἡ ὁλονυχτιὰ τῆς Δευτέρας, θαρροῦμε ξωδιάστηκε ὅλη σ' ἐρωτικὲς ἐξομολογήσεις διαφόρων βουλευτῶν.

Ὁ κ. Λεβίδης, ὁ κ. Σμολένσκης, ὁ κ. Γουναράκης, ὁ κύριος, δὲν ξέρομε καὶ μεῖς ποιός, ἀνέβηκαν στὸ βῆμα καὶ μᾶς ἐξομολογήθηκαν κατανυκτικώτατα γιὰ ποιὸ λόγο ἀποσκίρτησαν σὰν ἀγριοκάτσικα, ἀπὸ τοῦτο ἢ ἀπὸ κεῖνο τὸ κόμμα.

Ἡ συνεδρίασή ἦταν παραπολὺ συγκινητική, ἀφοῦ τὸ Πανελλήνιο ἔμαθε πῶς ὅλοι αὐτοὶ οἱ κύριοι ἀπὸ λόγους πατριωτικοὺς κι' ὄχι ἀπὸ προσωπικούς (ποιὸς εἶπε τέτοιο πρᾶμα, γιὰ ὄνομα τοῦ Θεοῦ, ποτέ;) ἀναγκάστηκαν κι' ἀναγκάζονται κάθε λίγο καὶ λιγάκι νὰ τσαλαπατοῦνε τὰ προεκλογικά τους προγράμματα καὶ τὶς πολιτικές τους πεποιθήσεις !!!

JUDAS ERRANT

Ο ΠΑΤΕΡ ΗΛΙΑΣ

Ντὰπ ντούπ! τρεῖς τέσσερες φορκὶς τὸ ραβδὶ ἀνεβοκατέβηκε, σὰν ἀστραπή, σ' τὴ ῥάχι τοῦ Ἠλία, ἀλλ' αὐτὸς δὲν ἦταν ἀπὸ 'κείνους ποῦ τὰ χάνουνε! Δὲν εἶχε μαζί του ραβδί, δὲν εἶχε ὀμπρέλα, πιστόλι, τίποτε γιὰ νὰ πολεμήσῃ τὸν ὀχτρό του, εἶχε ὅμως.... τὴν τραγίσια τὴν κεφάλα χωμένη σ' τὰ ῥάσσα του! Γιατὶ ὄχι; μήγαρις ὁ Σαμψὼν δὲν πολέμησε τρεῖς χιλιάδες ὀχτροὺς μὲ μιὰ γαϊδουρινὴ κεφάλα; Σ' τὴν ἱστορικειὰ αὐτὴ σκέψη, φαίνεται, ξεπετάχθηκε ἀμέσως μὲ φόρα ἡ ματωμένη κεφάλα, σὰν κείνηνε τῆς Μέδουσας, καὶ σὰν κολοκύθα ἔσκασε σ' τὸ καύκαλο τοῦ λιμοκοντόρου· δεξιὰ καὶ ζερβὰ πετάχθηκαν τὰ τραγίσια μυαλά, λυθήκανε τὰ κόκκαλα, καὶ στὰ χέρια τοῦ Ἠλία ἔμεινε μονάχα μιὰ μασέλα, ποῦ δὲν μποροῦσε πιὰ νὰ τοῦ χρησιμέψῃ ἐχτὸς γιὰ σουβλί, νὰ τοῦ βγάλῃ κάνα μάτι! Σκέφθηκε, θαρρῶ, νὰ τὸ κάνῃ, γιατὶ χύμησε ἐπάνω του, σὰν λιοντάρι, τὸν ἄρπαξε ἀπὸ τὸ σβέρκο, τὸν στριφογύρισε καὶ τὸν στρίμωξε σ' τὸν τοῖχο, ρίχνοντας μακρυὰ τὸ ραβδί, ποῦ κατώρθωσε νὰ τοῦ πάρῃ στὴν παραζάλη του· τυχερὸ ἤτανε ποῦ μαζεύτηκε 'κεῖ δὰ ὅλος ὁ κόσμος καὶ προφθάσαν οἱ ἀστυφύλακες, ἀλλοιῶς τῆς χρονιᾶς του θἄτρωγε ὁ δόλιος καβαλιέρος! Ἂν ἐρωτᾶς γιὰ τὶς κοκκωνίτσαις... βάλανε τὰ δυνατά τους νὰ λιγοθυμήσουνε. Δυὸ ἀστυφύλακες μ' ἕνα σωρὸ λούστρους ποῦ γιουχαΐζανε, κουβάλησαν τὸν Πάτερ Ἠλία σ' τὴν ἀστυνομία, ξεσκούφωτο, ξεσκισμένο, κατασκονισμένο, κίτρινο σὰν τὸ φλουρὶ ἀπ' τὸ θυμό του. Δυὸ μερόνυχτα κάθησε ὁ φιλαράκος σ' τὸ φρέσκο· ἄμα τὴν τρίτη μέρα κατώρθωσε νὰ τὸν βγάλουνε, ἦρθε σ' τὴν κάμαρά του μὲ κλειστὴ ἄμαξα, γιατὶ δὲν εἶχε χάλια νὰ φανῇ σ' τὸν κόσμο· δὲν ἤτανε δὰ καὶ τόσο σεκλετισμένος γιὰ τὴ φυλακὴ καὶ τὸ ρεζιλίκι ποὔπαθε ὅσο γιατί ... πῆγε χαμένη ἡ κεφάλα! Κρεπάραμε σ' τὰ γέλοια σὰν ἄρχισε νὰ μᾶς διηγᾶται τί τράβηξε γιὰ ἕνα στραβοκύταγμα, βλαστημῶντας τὴν ὥρα καὶ τὴ στιγμὴ ποῦ γεννήθηκε ἡ Εὔα! Μόνος ὁ σπιτονοικοκύρης του δὲν ἐνθουσιάστηκε ἀπ' αὐτὴ τὴν ἱστορία. «Ἐγώ, εἶπε, ἔχω νέα γυναῖκα καὶ κορίτσια καὶ δὲ θέλω νοικάτορα ἄνθρωπο ποῦ ρουφάει τὶς γυναῖκες μὲ τὰ μάτια! Διάολε! Σήμερα τὸν βάλανε φυλακὴ μόνο γιὰ δυὸ μέρες, αὔριο, σ' ἄλλη περίσταση, μπορεῖ νἄνε ἄξιος γιὰ σίδερα· ἂς μοῦ λείπῃ τέτοιος νοικάτορας!» Πρὶν τελειωσῃ ὁ μῆνας, ἔμαθε ὁ Ἠλίας τὸ καλὸ χαμπέρι πῶς ἔπρεπε νὰ βρῇ δωμάτιο, γιατὶ αὐτὸ ποῦ κρατοῦσε τόθελε ὁ σπιτονοικοκύρης γιὰ τὸν ἀδεφό του. Δὲν ἔκανε καμμιὰ ἱστορία σὰν τἄκουσε, γιατὶ βρῆκε ἀφορμὴ νὰ ρίξῃ ἕνα κανόνι, λέγοντας πῶς δὲν μπορεῖ νὰ πληρώνῃ δυὸ μονομιᾶς μηνιάτικα, ἕνα γιὰ τὸ παλιὸ δωμάτιο κι' ἄλλο γιὰ κεῖνο ποῦ θὰ πιάσῃ. Ἔφυγε ἀφίνοντας τὴν ἐλπίδα νὰ ξωφλήσῃ τὸ χρέος του... μόνο σ' τὸν ἄλλο κόσμο!

Τὸ καινούριο δωμάτιο ποῦ ἔπιασε ἤτανε σ' τὴν αὐλὴ ποῦ κ' ἐγὼ καθόμανε. Μὲ πολλὴ χαρὰ εἶδε πῶς θὰ μ' εἶχε γείτονα, γιατὶ κἄτι περίμενε νὰ κολλήσῃ σ' τὴ σπουδή του ἀπὸ μένα, ποὔμανε πολὺ δυνατὸς σ' τὰ μαθήματα. Εἶχα ὅλη τὴν καλὴ διάθεση νὰ τὸν βοηθήσω, σὰν ἤτανε τόσο ἀδύνατος, ἀλλ' αὐτὸς τὸ παράκαμε καὶ σὲ λίγαις μέραις κατάλαβα πῶς ἀνέλπιστα βρῆκα τὸν μπελᾶ μου.

(ἀκολουθεῖ)

Οἱ Βυζαντινοὶ στοὺς χρόνους τοῦ Ἰουστινιανοῦ εἶχανε τὸ κουράγιο νὰ φωνάξουν σ' ἕνα κοτζὰμ Αὐτοκράτορα μέσα στὸν Ἱππόδρομο :

— «Ψεύδεσαι, Γαΐδαρε !»

Τὰ θεωρεῖα τῆς Βουλῆς ἔμειναν βουβά. Τί νὰ σήμαινε αὐτὴ ἡ βουβαμαρα τους ; Πῶς χώνεψαν τὶς ψευτιές ; Ἢ πῶς οἱ κοινοβουλευτικὲς ψευτιὲς ἄρχισαν πιὰ νὰ μὴ κάνουν καμμιὰ ἐντύπωση στὸν κόσμο;

Θὰ τὸ εὐχόμαστε νἄταν τὸ δεύτερο.

ΤΗΝ ΠΕΡΑΣΜΕΝΗ

ἑβδομάδα ἡ Βουλή μας δούλεψε στὰ γερὰ καὶ τἄποτελέσματα τῆς πατριωτικῆς δουλειᾶς της φανήκανε στὴν «Ἐφημερίδα τῆς Κυβερνήσεως» ὅπου σ' ἕνα φύλλο μονάχα, στὸ φύλλο τῆς 26 Φεβρουαρίου, δημοσιευθήκανε 92, μὲ τὸ συμπάθειο, προσωπικὲς μεταβολές.

Τὴν μεγαλύτερη δουλειὰ τὴν ἔκανε ὁ κ. Στάης, ὁ ἀναμορφωτὴς τῆς Παιδείας, καὶ γι' αὐτὸ στὸ μερτικό του πέφτουν 62 μεταβολές. Στὸ μερτικὸ τοῦ κ. Σιμοπούλου πέφτουν 16, στὸ μερτικὸ τοῦ κ. Θεοτόκη 14 καὶ στὸ μερκικὸ τοῦ κ. Λεβίδη μονάχα 2. Νὰ μᾶς ζήσουν καὶ νὰ τοὺς χαιρόμαστε !

Ο,ΤΙ ΘΕΛΕΤΕ

— Ἂν ἡ Βουλὴ ἐδούλευε μὲ τὰ σωστά της, κι' ὄχι μὲ λόγια θὰ τῆς ἐστέλναμε νὰ κρίνη μιὰ ἀναθεώρηση τοῦ Ποινικοῦ Νόμου ποὺ φίλος δικηγόρος, εἰδικὸς στὰ ποινικά, μᾶς κατάστρωσε.

— Σύμφωνα μὲ τὸ σχέδιο τοῦ φίλου μας, γιὰ νὰ ἐλαττωθοῦν τὰ ἐγκλήματα, πρέπει νὰ ἐπιβληθοῦν στοὺς κακούργους βαρύτερες ποινὲς ἀπὸ τὶς σημερινές.

— Ἐκεῖνος δηλ. ποὺ σκοτώνει «ἀπρομελετήτως καὶ ἐν βρασμῷ ψυχικῆς ὀργῆς» πρέπει νὰ καταδικάζεται νὰ διαβάζη τὰ Γεωγραφικὰ ἄρθρα τοῦ κ. Κανελλίδη.

— Ἂν σκοτώση «ἐκ προμελέτης καὶ ἐσκεμμένως» νὰ καταδικάζεται νὰ ἰδῆ στὸ θέατρο τοὺς Ἴσαυρους τοῦ Ραγκαβῆ

— Ἐκεῖνος ποὺ σκοτώνει τὸν πατέρα του νὰ καταδικάζεται νὰ κάνη διάλεξη στὰ «Παναθήναια» τοῦ κ. Μουχλίδη.

— Ἐκεῖνος ποὺ κάνει «λησταεία μετὰ φόνου» νὰ καταδικάζεται νὰ τὸν κρίνη ὁ κ. Ἐβρνόπουλος, κτλ.

— Ἀπ' αὐτὰ τὰ λόγια καταλαβαίνεται πῶς τὸ νομοσχέδιο αὐτὸ εἶναι ἀδύνατο νὰ ψηφιστῆ καὶ νὰ γίνη νόμος τοῦ Κράτους, ἀφοῦ κι' αὐτοὶ οἱ νόμοι τὸν Δράκοντα, ποὺ εἶναι πολὺ μαλακώτεροι ἀπ' αὐτούς, ἐχαρακτηρίστηκαν ἀπὸ τοὺς Ἀρχαίους Ἀθηναίους ὡς θηριώδεις καὶ ἀποτρόπαιοι.

— Θὰ γιορταστῆ, λένε, ἡ φιλολογικὴ εἰκοσιπενταετηρίδα τοῦ ἀγαπητοῦ μας φίλου κ. Γ. Στρατήγη.

— Πολὺ δίκαια, ἀφοῦ μάλιστα ἐγιόρτασαν τὴν εἰκοσιπενταετηρίδα τους ὁ κ. Δ. Γρρρρ. Καμπούρογλος, ὁ κ. Μπάμπης Ἄννινος καὶ πρόκειται νὰ τὴν γιορτάση μεθαύριον καὶ ὁ κ. Κουρούπης.

— Κάποιος ἐβάφτισε τὸν κ. Μιστριώτη «ἐνσαρκωμένην ὀνομαστικὴν ἀπόλυτον».

— Τὸ καινούργιο του αὐτὸ ὄνομα δὲν μᾶς φαίνεται ἄσχημο.

— Ὁ Πολίτικος «Ταχυδρόμος» σ' ἕνα ἀπὸ τὰ τελευταῖα φύλλα του ἀναμασάει τὶς ἀνοησίες τῶν «Καιρῶν» καὶ τοῦ Κουρούπη πῶς πρέπει ἡ Ἑλλην. Κυβέρνηση νὰ ὑποδείξη φιλικὰ στὴ Γαλλικὴ Κυβέρνηση πῶς εἶναι παράνομος ὁ διορισμὸς τοῦ Ψυχάρη κτλ.

— Τὸ νοστιμώτερο ἀπὸ τὸ φλογερὸ αὐτὸ ἄρθρο εἶναι, ὅτι ὁ κ. Ν. Δεληγιάννης καὶ ὅλ' οἱ ἄλλοι πρέσβεις, ἀναγνωρίζονται ὡς «ἐπίσημοι ἀντιπρόσωποι τῆς Ἑλληνικῆς γλώσσης !»

— Οὔτε νὰ γελάση κανένας δὲν μπορεῖ μερικὲς φορές. Τί κρῖμα !

— Ὁ κ. Ἀχ. Μακεδονίας, ὁ γνωστὸς ποιητὴς τῆς πατριωτικωτάτης «Καραβίας» δημοσιεύει στὸ «Σκρὶπ» τῆς περασμένης Τετάρτης ἐμβριθέστατο ἄρθρο κριτικὸ γιὰ τοὺς Ραγκαβηδικοὺς «Ἴσαυρους».

Ὁ κ. Μακεδονίας θαυμάζει τοὺς «Ἴσαυρους», ἀπαράλλαχτα ὅπως κι' ὁ κ. Ἴσαυρος θὰ ἐθαύμαζε τὴν «Καραβία» του.

— Κι' ὁ ἑβδομαδιάτικος φιλολογικὸς διάλογος .

—«Διάβασες τὴν κρίση τοῦ κ. Ξενοπούλου στὰ «Παναθήναια» γιὰ τὸ «Ραγισμένο ποτῆρι» τοῦ Πολέμη ;

— Τέτοια πράγματα, φίλτατέ μοι, δὲν διαβάζουνται. Δίδονται σὲ σκονάκια, ὅμως ἡ Γιαλάπα καὶ ἡ Ἱππεκακουάνα !

Ο ΙΔΙΟΣ

ΧΩΡΙΣ ΓΡΑΜΜΑΤΟΣΗΜΟ

—κ Παρακοιμώμενο. Πολὺ σωστὴ ἡ παρατήρησή σας Ἔπρεπε ὁ κ. Μιστριώτης, ἂν ἐνδιαφερόταν ἀληθινὰ γιὰ τὴ γλῶσσα, νὰ ζητήση νὰ παυθῆ κι' ὁ κ. Κλέωνας ποὺ ρεζίλεψε τὴν καθαρεύουσα μὲ τοὺς «Ἴσαύρους» του.—κ. Βιοπαλαιστή. Κάθε ἄλλο. Ἂν δούλευε ἀθόρυβα ὁ κ. Λουκόπουλος, μποροῦσε νὰ τυπώνη καὶ δράματα καὶ ὅ,τι ἄλλο ἤθελε. Ποιὸς μπορεῖ νὰ κατακρίνη ποτὲ τὸν κ. Γερέσιμο Γαλάνη, ποὺ λουστράρει τόσο σεμνὰ καὶ τόσο καλλιτεχνικὰ τὰ παπούτσια στὴν ἀρχὴ τῆς ὁδοῦ Πειραιῶς καὶ ποῦ τὸ βράδυ παγαίνει στὸ Ὠδεῖο καὶ τελειοποιεῖται στὸ βιολί ; Ὁ κ. Γαλάνης οὔτε τηλεγραφήματα συγχαρητήρια ἐδημοσίευτε ποτὲ, οὔτε ἄρθρα συνταχτικῶς ἀναρχικὰ στὶς ἐφημερίδες.—κ. Δάφνη. Ὁ Λόγγος τελειώνει σ' ἕνα μῆνα Ὕστερ' ἀπ' αὐτὸν θὰ δημοσιεύσουμε ἕνα ἀνέκδοτο ρομάντσο τοῦ κ. Ψυχάρη, τὸν «Ρομπισῶνα» του. Γιὰ τἄλλα ποὺ μὰς γράφετε δὲν ἔχετε δίκιο. Μὴ βιαζόσαστε κι' ὅσα λέτε στὸ γράμμα σας θὰ γίναυν μὲ τὸν καιρό. Στὸ γραφεῖο μᾶς βρίσκετε κάθε μέρα ταχτικὰ ἀπὸ τὶς 3—5 μ. μ.—κ. Μάρκ. Γεράν. Ὄχι ἀπὸ περιφρόνηση, μὰ ἀπὸ τυπογραφικὴ ἀνάγκη ἔγινε. Ὁ κ. Ψ. μᾶς ἔγραψε θερμότατα εὐχαριστήρια. Ἐλᾶτε δίχως ἄλλο τὴν Κυριακὴ τἀπόγευμα στὸ γραφεῖο· θὰ σᾶς περιμένουμε.

ΚΕΡΔΟΣ 312,140 ΔΡΑΧΜΩΝ

Ναί ! **312,140** δραχμὰς ἔδωκε μέχρι τοῦδε τὸ γραφεῖον τοῦ τραπεζομεσίτου κ. **Ἰω. Φωτίου** εἰς τοὺς πελάτας του. Ἤτοι ἐκ τῶν ἀγοραστῶν λαχειοφόρων ὁμολογιῶν ἐκ τοῦ γραφείου του ἔχουν κερδίσει διάφορα ποσά, ἀνερχόμενα εἰς τὸν στρογγυλὸν ἀριθμὸν **327,140** δραχμῶν.

Ὁ κ. Ἰω. Φωτίου θέλει ν' ἀναβιβάση τὸ ποσὸν τοῦτο εἰς 1,000,000 δραχ. Ἐπιθυμῶν δὲ ἵνα συμμετάσχωσι τούτων πᾶσαι αἱ τάξεις τῆς κοινωνίας ὑποβιβάζει τὴν προκαταβολὴν δι' ἑκάστην λαχειοφόρον τῆς Ἐθνικῆς Τραπέζης εἰς δραχ **3** καὶ καλεῖ τοὺς θέλοντας ν' ἀγοράσωσι τοιαύτην νὰ προσελθωσιν εἰς τὸ τυχηρὸν γραφεῖόν του, ὅπου πάντως θὰ κληρωθῇ μετ' ἀμοιβῆς ὁμολογία τις καὶ τὶ χαρὰ νὰ εἶναι ἡ πρώτη μὲ τὰς 70,000 χρυσᾶς δραχμὰς τὴν 19 Μαρτίου ἐ. ἔ., ὅτε γενήσεται ἡ κλήρωσις.

Ὡσαύτως ἀσφαλίζονται καὶ λαχειοφόροι ὁμολογία τῆς αὐτῆς Ἐθνικῆς Τραπέζης διὰ τὴν αὐτὴν εἰς τὸ ἄρτιον κλήρωσιν τῆς 19 Μαρτίου 1904 ἀντὶ μιᾶς δραχμῆς ἑκάστη.

ΦΤΗΝΑ ΒΙΒΛΙΑ

Στὸ γραφεῖο τοῦ «Νουμᾶ» καὶ στὸ κιόσκι τῆς Ὁμονοίας, πουλιοῦνται τἀκόλουθα βιβλία, ΜΙΑ ΔΡΑΧΜΗ τὸ ἕνα —κ' ἕνα φρ. χρ. γιὰ τὸ Ἐξωτερικό :

Τοῦ ΨΥΧΑΡΗ : «Τὄνειρο τοῦ Γιαννίρη» καὶ τὸ «Ταξίδι μου». —Τοῦ ΠΑΛΛΗ : «Ἡ Ἰλιάδα» τόμοι δυὸ (Α—Μ).—Τοῦ ΦΩΤΙΑΔΗ : «Τὸ γλωσσικὸ ζήτημα καὶ ἡ ἐκπαιδευτική μας ἀναγέννησις». —Τοῦ ΦΙΛΗΝΤΑ : «Γραμματικὴ τῆς Ρωμέϊκης γλώσσας» Ἀπὸ τοὺς θρύλους τῶν αἰώνων (ποιήματα).

Οἱ ἀγοραστὲς τῶν ἐπαρχιῶν πληρώνουν 30 λεπτὰ ταχυδρομικὰ γιὰ κάθε βιβλίο.

Οἱ ἀγοραστὲς τοῦ ἐξωτερικοῦ δὲν πληρώνουν ταχυδρομικά.

10 ΑΡΧΑΙΑ ΦΙΛΟΛΟΓΙΑ

ΛΟΓΓΟΥ

ΔΑΦΝΗΣ ΚΑΙ ΧΛΟΗ

Μετάφραση Ἠλία Π. Βουτυερίδη

Καὶ προτήτερα ἀπὸ τὰ γνεψίματα κ'ἀπὸ τὸ γέλοιο τὸ καταλαβε· μὰ τότες,ἀφοῦ ἀπὸ τὸ πρωὶ προφασίστηκε στὸ Χρώμη, ὅτι θὰ πάει σὲ μιὰ γειτόνισσά της ἑτοιμόγεννη, τοὺς παρακολούθησε κι' ἀφοῦ κρύφτηκε σὲ καποια χαμόκλαδα, γιὰ νὰ μὴ φαίνεται, ἄκουσεν ὅλα ὅσα εἶπαν, εἶδεν ὅλα ὅσα ἔκαμαν· μήτε τῆς ξεφυγεν πῶς ἔκλαψεν ὁΔάφνης. Ἐπειδὴ λοιπὸν συμπόνεσε τοὺς δύστυχους καὶ νόμισε ὅτι ἦρθεν διπλῆ εὐκαιρία καὶ γιὰ τὴ σωτηρία ἐκεινῶνε καὶ γιὰ τὴ δική της πεθυμιά, σοφίζεται κάτι τέτοιο. Τὴν ἄλλη μέρα ἀφοῦ προφασίστηκεν ὅτι θὰ πάει στὴν ἑτοιμόγεννη γυναίκα, φανερὰ στὴ βαλανιδιὰ, ποῦ καθουνταν ὁ Δαφνης κ' ἡ Χλόη, φτάνει καὶ σὰν καμώθηκε ἀπαράλλαχτα τὴν ταραγμένη, εἶπε: —Σῶσέ με, Δάφνη, τὴν κακομοῖρα· γιατὶ ἀπὸ τὶς εἴκοσι χῆνες μου μιὰ τὴν πιὸ καλὴ ἕνας ἀητὸς μάρπαξε κι' ἐπειδὴ σήκωσε μεγάλο φόρτωμα, δὲ μπόρεσε πετώντας νὰ πάει σ' ἐκεῖνο τὸ συνηθισμένο του ἀψηλὸ βράχο· παρὰ σ' αὐτὴν ἐδῶ τὴ χαμηλὴ λαγκάδα ἔπεσε. Ἐσὺ λοιπὸν γιὰ τ' ὄνομα τῶν Νυμφῶνε κ' ἐκείνου τοῦ Πάνα, ἀφοῦ μπεῖς στὴ λαγκάδα, σῶσέ μου τὴ χήνα· γιατὶ φοβᾶμαι μονάχη μου νὰ μπῶ. Κ' ἴσως νὰ σκοτώσεις καὶ τὸν ἴδιο τὸν ἀητὸ καὶ νὰ μὴ σᾶς ἁρπαξει πιὰ πολλὰ ἀρνιὰ καὶ κατσίκια· καὶ τὸ κοπάδι ὡς τότες θὰ τὸ φυλάξει ἡ Χλόη· χωρὶς ἄλλο τήνε γνωριζουν τὰ γίδια, γιατὶ πάντα μαζῆ σου βόσκει.

ΙΑ'. Χωρὶς νὰ ὑποψιαστεῖ τίποτις ἀπὸ τὰ μελλούμενα ὁ Δάφνης,ἀμέσως σηκόνεται κι' ἀφοῦ πῆρε τὴν ἀγκλίτσα του, ἀκολουθοῦσε τὴ Λυκαίνιο· κι' αὐτὴ τὸν ἔφερνε ὅσο μποροῦσε μακριὰ ἀπὸ τὴ Χλόη· κι' ὅταν στὸ πιὸ δασὸ μέρος ἔφτασαν κι' ἀφοῦ τὸν παρακάλεσε νὰ καθισουν κοντὰ σὲ μιὰ πηγή, τοῦ εἶπε:

—Ἀγαπᾶς, Δάφνη, τὴ Χλόη κι' αὐτὸ τὸ ἔμαθα ἐγὼ τὴ νύχτα ἀπὸ τὶς Νύμφες στ' ὄνειρό μου τὰ χτεσινά σου δάκρυα οἱ Νύμφες μοῦ διγήθηκαν καὶ μὲ πρόσταξαν νὰ σὲ σωσω, μαθαίνοντάς σε τὰ ἔργατα τῆς ἀγάπης. Κι' αὐτὰ δὲν εἶναι φιλήματα κι' ἀγκαλιάσματα κι' ὅσα κάνουν τὰ κριάρια κ' οἱ τράγοι, παρὰ πηδήματα καὶ πιὸ γλυκὰ ἀπὸ κεῖνα, γιατὶ ἔχουν γλύκα γιὰ περισσότερο καιρό. Ἂν λοιπὸν θελεις νὰ γλυτώσεις ἀπὸ τὰ βάσανα καὶ νὰ μάθεις τὶς χαρὲς ποῦ ζητᾶς, ἔλα παραδόσου σ' ἐμένα σὰ χαρούμενος μαθητὴς κι' ἐγὼ γιὰ τὸ χατῆρι ἐκείνων τῶν Νυμφῶνε θὰ σὲ μάθω.

Δὲ βάστηξε ὁ Δάφνης ἀπὸ τὴ γλύκα, παρα.σὰν ἐραστὴς χωριάτης καὶ γιδάρης καὶ νέος, ἀφοῦ ἔπεσε στὰ πόδια της,παρακαλοῦσε τὴ Λυκαίνιο νὰ τόνε μάθει ὅσο μποροῦσε γλήγορα τὸν τρόπο, ποῦ μὲ δαύτον ὅ,τι θέλει θὰ κάνει τῆς Χλόης. Καὶ σὰ νἄμελλε κάτι μεγάλο κι' ἀληθινὰ θεοσταλμένο νὰ μάθει, καὶ κατσικάκι πῶς θὰ τῆς δώσει ὑπόσχονταν καὶ τυριὰ χλωρὰ ἀπὸ πρωτάρμεχτο γάλα καὶ τὴν κατσίκα τὴν ἴδια. Ἀφοῦ λοιπὸν βρῆκεν ἡ Λυκαίνιο τσοπάνικη ἀθωότητα ὅση δὲν περίμενε ἄρχισε νὰ γυμνάζει τὸ Δάφνη μὲ τοῦτο τὸν τρόπο. Τὸν πρόσταξε νὰ καθίσει κοντά της, ὅπως ἦταν, καὶ νὰ φιλάει φιλιὰ ὅπως κι' ὅσα συνήθιζε, κι' ἐνῶ θὰ τήνε φιλοῦσε νὰ τὴν ἀγκαλιάζει μαζῆ καὶ νὰ πλαγιάζει χάμου· κι' ἅμα κάθησε καὶ τήνε φίλησε, καὶ πλάγιασε, κ' εἶδε πῶς ἦταν καλός, τόνε σηκώνει κι' ἀφοῦ ξαπλώθηκε ἀποκάτου του, τὸν ἔφερε στὸ δρόμο ποῦ ζητοῦσεν ὡς τότες· κι' ὕστερις δὲν ἔκανε τίποτις παράξενο, γιατὶ ἡ φύση τόνε μάθαινε τ' ἀποδέλοιπο, ποὔπρεπε νὰ κάνει.

ΙΒ'. Κι' ἀφοῦ τελείωσε τὸ ἐρωτικὸ μάθημα ὁ Δάφνης ἔχοντας ἀκόμη ποιμενικὸ μυαλὸ ξεκίνησε τρεχάλα

Η ΚΟΙΝΗ ΓΝΩΜΗ

ΟΙ ΝΕΟΙ ΜΑΣ

Φίλτατε «Νουμᾶ».

Ἀπὸ τὶς ἀρχὲς τοῦ Γενάρη εἶχα σκοπὸ νὰ σᾶς γράψω κάτι σχετικὸν μὲ τὸ ἄρθρο τοῦ κ. Στέφανου Ραμᾶ «Οἱ νέοι μας» ἀλλὰ δὲν τὸ κατόρθωσα γιὰ πολοὺς λόγους. Γιαυτὸ σᾶς γράφω τώρα ἂν καὶ λίγο ἀργά.

Ὁ κ. Ραμᾶς πολὺ σωστὰ τὰ λέει καὶ πολὺ φιλοσοφημένα. Ἕνα μόνο μοῦ ἐφάνηκε παράξενο, ποῦ φαίνεται ᾽στὸ ἄρθρο του σὰν νὰ ἐπερίμενε τὸ ζήτημα τῆς «Ὀρέστειας» γιὰ νὰ καταλάβῃ πὼς ἡ νεολαία μας δὲν εἶναι γιὰ προκοπή. Ἐνῶ αὐτὸ ἔπρεπε νὰ τὸ ξέρῃ ὁ καθένας καὶ πρὶν νὰ δῇ τὸ τελευταῖο φέρσιμό τους, ἀφ᾽ οὗ ξέρει τὸν τρόπο τῆς ἀνατροφῆς τους τῆς πνευματικῆς. Καὶ βέβαια πῶς θέλετε οἱ δικοί μας οἱ νέοι νὰ πρωτοστατοῦν ᾽στὸ ξετύλιγμα τῶν νέων Ἰδεῶν, ἀφοῦ ὅλη ἡ πνευματική του ζωὴ ἐπέρασε ᾽στὴν ψευτιὰ μέσα; Μᾶς ἄφησαν ἐλεύτερο τὸ δρόμο τῆς σκέψης μας; Μᾶς ἄφησαν νὰ δοῦμε καθαρὰ τὴν Ἐλευθερία, τὴν ἀλήθεια, τὴν ἐπιστήμη; Ἀπὸ τὴ στιγμὴ ποῦ πέσουμε ᾽στοῦ δασκάλου τὰ χέρια, ᾽στὴν σκλαβιὰ πέφτουμε.

Ἀλήθεια καὶ ἐπιστήμη ἀπὸ ποῦ νὰ περιμένομε ἀφοῦ μᾶς βουτᾶνε σὲ ὠκεανὸ ψευτιᾶς; Ἐλευθερία γνώμης ποῦ νὰ τὴν εὕρωμε ἀφοῦ προσπαθοῦν νὰ μᾶς πνίξουν κάθε τοῦ πνεύματός μας αὐτενέργεια; Θέλετε ἕνα παράδειγμα;

Πρόπερσυ ἤμουν μαθητὴς τῆς τετάρτης τοῦ Γυμνασίου. Ἐμαθαίναμε Γραμματολογία καὶ ὁ ἀξιότιμος κ. Γυμνασιάρχης ἀπαιτοῦσε νὰ ἀποστηθίζομε τὸ μάθημα, καὶ ὅταν παραλείπαμε κᾶνα «τε» ἢ «καὶ» τὸ ἐπρόσθετε λέγοντας «νὰ διαβάζετε μὲ περισσότερη προσοχή». Φανταστῆτε τώρα τὴ μανία του ὅταν μιὰ μέρα ἐσηκώθηκα καὶ τοῦ εἶπα τὸ μάθημα ὅλο μὲ δικά μου λόγια. Ἄρχισε τὶς φωνές. «Μὲ συγχωρεῖτε κ. γυμνασιάρχα, ἀλλὰ ὅσα σᾶς λέω δὲν εἶναι σωστά;» «Ναί, ἀπαντάει, ἀλλὰ πρέπει νὰ τἀποστηθίζετε γιατὶ δὲν μπορεῖτε ποτὲ σεῖς νὰ τὰ πῆτε ὅπως ὁ συγγραφεύς» Ἄλλοτε πάλι ὁ καθηγητὴς τῶν Θρησκευτικῶν ἤθελε νὰ φέρῃ ἕνα ἐπιχείρημα ἀπὸ τὴ Φυσική Δὲν τὸ διάλεξε ὅμως καλά, ἢ τὸ ξέχασε καὶ πολεμοῦσε νὰ τὸ φτιάξῃ ὅπως—ὅπως καὶ μᾶς ἔλεγεν ἄρες μάρες· τότε τοῦ λέω πὼς σὰν νὰ μὴν τὰ λέῃ ἡ Φυσικὴ ὅπως τἄλεγεν αὐτός. Καὶ αὐτὸς μὲ ὕφος ἀπερίγραπτο μοῦ κάνει: «Δὲν θὰ συζητήσωμε μαζί. Ἐσὺ νἀκοῦς ὅσα λέω καὶ νὰ μοῦ τὰ λὲς ἀκριβῶς ὅπως τὰ λέω, ἀλλοιῶς θὰ σὲ ἀποβάλω!» Αὐτὰ εἶναι ἀπὸ τὰ μικρότερα, κάθε μέρα τὰ ἴδια καὶ χειρότερα γίνονται μέσα στὰ σχολεῖα. Ἂν ἀμφιβάλλετε γιὰ τὴν ἀλήθεια τῶν παραδειγμάτων μου μπορεῖτε νὰ ρωτήσετε τοὺς δευτεροετεῖς φοιτητὲς ποῦ βγῆκαν ἀπὸ τὸ γυμνάσιο Νεαπόλεως.

Οἱ Κινέζοι σφίγγουν μέσα σὲ ξύλα τὰ πόδια τῶν παιδιῶν τους γιὰ νὰ μείνουν ἀτροφικὰ καὶ μικρά. Τὸ ἴδιο κάνουν κ᾽ ἐδῶ οἱ Δασκάλοι ᾽στὸ πνεῦμα μας. Τὸ σφίγγουν ἀλύπητα μέσα στὰ ἀλύγιστα δεσμὰ τοῦ σχολαστικισμοῦ καὶ μᾶς τὸ κάνουν ἀτροφικό. Καὶ τότε πιὰ πῶς θέλετε ἀπ᾽ αὐτὸ τὶς ἰδιότητες ποῦ μόνο τὸ γερὸ τὸ ἀναρρώστητο πνεῦμα μπορεῖ νἄχῃ;

Τώρα θὰ μοῦ πεῖτε πως ὅσα λέω εἶναι ὑπερβολικὰ καὶ πῶς μποροῦν νἀποτινάξουν τὸ ζυγὸ τοῦ σχολαστικισμοῦ. Δὲ λέω ὄχι. Νὰ ξέρατε ὅμως πόσο δύσκολο εἶναι! Τὸ ξέρω ἐγὼ καλλίτερα ἀπὸ κάθε ἄλλον πόσο ἐπάλαιψα καὶ πόσες φορὲς ἐφάνηκα νικημένος, ὡς ποῦ νὰ βγάλω ἀπὸ πάνω μου αὐτὴ τὴν ἀρρώστεια Ἐκεῖνο ποῦ μὲ ὠφέλησε περισσότερο εἶνε ποῦ εἶμαι ἐπαρχιώτης. Ἂν ἔμενα πάντοτε ᾽στὴν Ἀθήνα ποτὲ δὲ θὰ μοῦμενε καιρὸς νὰ διαβάσω μὲ προσοχὴ καὶ νὰ σκεφθῶ ἀρκετὰ ἀπάνω σὲ ὅσα διάβασα. Ἀθήνα, βλέπετε αὐτή. Ἔχει τὸ Σύνταγμα, τοὺς φίλους τοὺς μπόλικους, τὰ θέατρα, διασκεδάσεις, ποῦ δὲν σ᾽ ἀφήνουν καιρό. Ἀλλὰ μέσα ᾽στὴν ἐπαρχιακή μου πόλι τὴ μικρούτσικη, μοῦ ἔμενε περισσότερος καιρὸς ἀπ᾽ ὅσον χρειαζόμουνα. Ἐκεῖ μοῦ ἔτυχαν ἔργα του Ψυχάρη καὶ τοῦ Παλαμᾶ, φύλλα τοῦ «Νουμᾶ» καὶ διάφορα ἄλλα ἄρθρα ἢ ἔργα ἀνθρώπων ποῦ ἐργάζονται γιὰ τὴν Ἀλήθεια καὶ γιὰ τὴν Ἰδέα. Περισσότερο ὅμως μὲ ὠφέλησαν καὶ μὲ βοήθησαν νἀποτινάξω τὸ ζυγὸ τὰ ἄρθρα τῆς «Ἀστραπῆς», «Ἑσπερινῆς» «Ἀθηνῶν» καὶ ἄλλων πατριωτικῶν καὶ ἐθνοσωτηρίων φύλλων! Δὲν πιστεύω νὰ σᾶς φανῇ παράξενο αὐτό. γιατὶ ἦσαν τόσο παλαβὰ καὶ τόσο παράλογα ὅσα ἔγραφαν οἱ πατριωτικοὶ ἀρθρογράφοι ποῦ ἀμέσως ἐρχότανε ἡ σκέψι σὲ κάθε λογικὸν πῶς ἀφοῦ ἐτοῦτοι οἱ παλαβοὶ γαυγίζουν, δὲν τὸ κάνουν γιατὶ συμβαίνει τίποτα παλαβὸ—τότε θὰ τοὺς ἄρεσε—ἀλλὰ κάτι σωστό, ἀληθινὸ καὶ πρεπούμενο. Ἀλλὰ ξέφυγα ἀπὸ τὸ ζήτημά μας. Μπορεῖ νὰ πῇ κανείς:—Πολὺ καλὰ ἂς μὴν εἶνε πρῶτοι ᾽στὴν παραδοχὴ τῶν νέων Ἰδεῶν ἀφοῦ ἔτσι τοὺς κατάντησαν οἱ δασκάλοι, μα γιατὶ οἱ νέοι νἆ εἶνε καὶ πρῶτοι ᾽στὸν κατατρεγμό τους;

Ὢ πόσα αἴτια ποῦ δὲ φαίνονται, μαζεύονται γιὰ νὰ τοὺς κάνουν τέτοιους! Καὶ ὅλα ἔχουν τὰ ρίζα τους μέσα ᾽στὴν κακὴ ἐκπαίδευσι. Τὸ σπουδαιότερον ὅμως ἀπ᾽ ὅλα εἶνε τὸ ὅτι συνάζονται καὶ ἀποτελοῦν ἕνα μεγάλο σύνολο. Κάπου λέει ὁ Λομπρόζο πῶς ἕνα σύνολον ἀνθρώπων ποτὲ δὲν ἔχει ὡς χαρακτῆρα τὸ ἄθροισμα τῶν χαρακτήρων τῶν προσώπων ποῦ τὸ ἀποτελοῦν, ἀλλὰ πάντοτε πολὺ χειρότερο Ἑνώνονται λέγει ὅλες οἱ χειρότερες ἰδιότητες ποῦ ὑπάρχουν κοινὲς εἰς τὰ πρόσωπα αὐτὰ καὶ τότε τὸ σύνολον αὐτῶν εἶνε παράφορο καὶ ἕτοιμο γιὰ κάθε καταστροφή. Εἶνε σὰν νὰ δέσῃς πολλὰ ἄλογα μαζῆ καὶ ἔπειτα νὰ δίνῃς δεξιὰ—ζερβὰ καμτσικές. Καθένας φαντάζεται τί μπορεῖ νὰ γίνῃ τότε. ᾽Στὸ ζήτημα μάλιστα τῆς Ὀρέστειας εἶνε καὶ οἱ λόγοι τοῦ Μιστριώτη ποῦ ἐβοήθησαν τὴν παράλογη στάσι να φορώσῃ. Μὲ τοὺς λόγους αὐτοὺς ποῦ εἶνε γεμᾶτοι ἐπιπολαιότητα καὶ προσωπικὰ πάθη τοὺς ἐξήγειρε δυὸ πρὸ πάντων κακὲς ἰδιότητες τοῦ χαρακτῆρα τους, τὶς ἐβοήθησε νὰ ἑνωθοῦν καὶ νἀποτελέσουν τὸν χαρακτῆρα τοῦ συνόλου. Αὐτὲς οἱ ἰδιότητες εἶνε ἐκεῖνες ποῦ χαρακτηρίζουν περισσότερο τὸν κ. Μιστριώτη: Ἡ ἐπιπολαιότητα δηλαδὴ καὶ ὁ φθόνος, ποῦ ποθεῖ νὰ καταστρέψῃ Ἀπὸ ἕνα ἀνθρωπομάζωμα λοιπὸν ποῦ γιὰ ψυχὴ ἔχει τὴν ἐπιπολαιότητα καὶ τὸ πνεῦμα τῆς καταστροφῆ. τί περιμένετε;

Ἤθελα πολλὰ κι᾽ ἄλλα να σᾶς γράψω, ἀλλὰ φοβᾶμαι μήπως ἐξάντλησα τὴν ὑπομονή σας μὲ τὴν πολυλογία μου. Καὶ ἔτσι παύω ἂν καὶ τὸ γράμμα μου μοῦ φαίνεται σὰν μισό. Ἕνα μονάχα θέλω νὰ ᾽πῶ ὡς συμπέρασμα σὲ ὅσα σᾶς ἔγραψα: Πῶς ἡ κατάρα καὶ τὸ ἀνάθεμα δὲν πρέπει νὰ πέφτῃ ᾽στὸ κεφάλι τῶν νέων, ἀλλὰ ἐκεινῶν ποῦ τοὺς κατάντησαν ἔτσι, ποῦ τοὺς ἔπνιξαν τὴ νεανικὴ ψυχή.

Μὲ μεγάλην ὑπόληψι

Φοιτητὴς στὰ Νομικά.

Ο „ΝΟΥΜΑΣ" ΣΤΗΝ ΠΟΛΗ

Καθούμασταν στὴ μπυραρία καὶ πίναμε ἥσυχα-ἥσυχα τὴ μπύρα μας. Ἄξαφνα βλέπουμε κάποιο στὸ πλαϊνό μας τὸ τραπέζι νὰ διαβάζῃ νεόφερτο «Νουμᾶ». Ξαφνιστήκαμε Ἀρχίσαμε τοὺς ψιθυρισμούς. Ὁ Ἀμυλίδης, ὁ ξάδερφος τοῦ Φιλήντα, γίνηκε κατακόκκινος ἀπὸ χαρά, νόμιζε κείνη τὴ στιγμὴ πῶς γίνηκε κάποια κατάχτηση κ᾽ εἶπε:

— Ἔ, παιδιά, ἡ ἰδέα προδεύει!

Φωνάξαμε ἕνα γκαρσόνι καὶ τόνε ρωτήσαμε πῶς ἔτυχε νὰ βρεθῇ ἐδῶ ὁ «Νουμᾶς». Κι᾽ ἀπάντησε μ᾽ ἕνα ὕφος παλληκαρήσιο:

— Τοὺς ἄτιμους, τοὺς προδότες. .. ἂν ξανάρτῃ ὁ διανομέας θὰ τοῦ κόψουμε τὰ πόδια.

Τότες πετιέται ὁ πλαϊνὸς ποῦ διάβαζε τὸ «Νουμᾶ» καὶ λέῃ:

— Ἀμ᾽ σὰ θέλομε τούτη γλῶσσα τί θὰ τὰ κάνουμε τὰ σκολιά; Παγαίνουμε στὶς στροῦγκες καὶ τὴ μαθαίνουμε.

Ὁ Ἀμυλίδης ἦταν καρωμένος, τὸ πῆρε στὴν καρδιὰ καὶ θἄχαμε καβγάδες α δὲ σιωπούσαμε τὰ πράγματα. Πέρασε λίγη ὥρα καὶ ξαναφωνάζουμε τὸ γκαρσόνι

— Δὲ μοῦ λές, τοῦ λέω, τί σὲ κάνει νἆσαι τόσο κόντρα σ᾽ αὐτὴ τὴ γλῶσσα;

— Τοὺς προδότες, νἄρτῃ ὁ συντάχτης τῆς Κωνσταντινούπολης καὶ θὰ τοῦ πῶ νὰ γράψῃ.

— Μὴ μιλᾷς ἔτσι, τοῦ λέω. Ξέρεις ποιὸς εἶμαι ἐγώ; μὲ ξέρεις γιὰ προδότη; ξέρεις πιὸ πολλὰ ἀπὸ μένα; φαντάζεσαι πῶς ἐσὺ κι᾽ ἀφτὸς ποῦ μίλησε ἔτσι εἶστε πιὸ πατριῶτες ἀπὸ μένα;

— Σᾶς ξέρω καὶ δὲν μπορῶ νὰ πῶ ἕνα τέτοιο πρᾶμα.

— Ἔ! λοιπό, ἐγὼ εἶμαι συνεργάτης τοῦ «Νουμᾶ» καὶ τὸ θεωρῶ τόση μεγάλη τιμή. Δὲ μοῦ κόβεις λοιπὸν τὰ πόδια μου, ἀφοῦ εἶμαι πιὸ ἔνοχος ἀπὸ τὸ διανομέα;

Χαμογέλασε. Ὅλη ἡ ταρταρινικὴ παλληκαριὰ τῶν γκαρσονιῶν, γιατὶ μαζώχτηκαν ὅλα τὰ γκαρσόνια κοντά μας, χάθηκε. Καὶ μὲ κάμποσα ἀκόμα λόγια μᾶς εἶπαν πῶς ἡ γλῶσσα ποῦ μιλοῦμε εἶναι βέβαια καλή, ἡ δασκαλικὴ δὲν εἶναι καλή, μὰ ὄχι πάλε ἐκείνη ποῦ θέλουνε νὰ φκιάσουν.

Ἄ, περισσότερο δὲν μπορούσαμε νὰ τοὺς ποῦμε.

Καὶ τὸ ἐπεισόδιο τέλειωσε καθὼς κι᾽ οἱ ταρταρινισμό.

Κωσταντινουπολίτης

γιὰ τὴ Χλόη κι᾽ ὅσα εἶχε μάθει νὰ τῆς κάνει ἀμέσως, σὰ νὰ φοβόταν μήπως ἀργῶντας τὰ ξεχάσει· μὰ ἡ Λυκαίνιον ἀφοῦ τὸν κράτησε, τέτοια τοῦ εἶπε:

—Ἀκόμη κι᾽ αὐτὰ πρέπει νὰ σὲ μάθω, Δάφνη. Ἐγὼ ὄντας γυναῖκα δὲν ἔπαθα τώρα τίποτες· γιατὶ ἀπὸ καιρὸν αὐτὰ ἄλλος ἄντρας μοῦ τἄμαθε, παίρνοντας τὴν παρθενιά μου γιὰ πλέρωμή. Μὰ ἡ Χλόη, ἅμα παλέψει μαζῆ σου αὐτὸ τὸ πάλεμμα, θὰ φωνάξει καὶ θὰ κλάψει καὶ θὰ κείτεται μὲ πολὺ αἷμα σὰ σκοτωμένη· ἐσὺ ὅμως μὴ φοβηθεῖς τὸ αἷμα, μόνε ὅταν τὴν καταφέρεις νὰ σοῦ παραδοθεῖ φέρ᾽ τηνε σὲ τοῦτο τὸ μέρος, γιὰ νὰ μὴν τὴν ἀκούσει κανένας κι᾽ ἂν φωνάξει· κι᾽ ἂν δακρύσει κανένας νὰ μὴν τὴν ἰδεῖ· κι᾽ ἂν ματώσει νὰ λουστεῖ στὴν πηγή· καὶ νὰ θυμᾶσαι, ὅτι ἐγὼ πρὶν ἀπὸ τὴ Χλόη ἄντρα σ᾽ ἔχω κάνει.

ΙΓ΄. Ἡ Λυκαίνιο λοιπὸν ἀφοῦ τόσα τὸν ὁρμήνεψε σ᾽ ἄλλο μέρος τῆς λαγκάδας ἔφυγε, σάματη νὰ ζητοῦσεν ἀκόμη τὴ χήνα· κι᾽ ὁ Δάφνης ἔχοντας στὸ νοῦ του ὅσα τοῦ εἶπεν ἄφησε τὴν πρωτὴ του ορμή· καὶ δίσταζε νὰ ζητήσει ἀπὸ τὴ Χλόη περισσότερο ἀπὸ φίλημα κι᾽ ἀγκάλιασμα, ἐπειδὴ δὲν ἤθελε μήτε νὰ φωνάξει σὰ γιὰ ὀχτρό, μήτε νὰ δακρύσει σὰ νὰ πονοῦσε, μήτε νὰ ματώσει σὰ σκοτωμένη γιατὶ ὄντας ἀρχάριος φοβόταν τὸ αἷμα καὶ θαρροῦσε πῶς μονάχα ἀπὸ πληγὴ αἷμα βγαίνει. Κι᾽ ἀφοῦ ἀποφάσισε νὰ διασκεδάζει μαζῆ της ὅπως πάντα, βγῆκε ἀπὸ τὴ λαγκάδα καὶ ἅμα ἦρθεν ἐκεῖ ποῦ κάθονταν ἡ Χλόη πλέκοντας στεφανάκι ἀπὸ μενεξέδες, καὶ ψέμα εἶπε, πῶς ἀπὸ τὰ νύχια τοῦ ἀετοῦ ἅρπαξε τὴ χήνα, κι᾽ ἀφοῦ τὴν ἀγκάλιασε τήνε φίλησε, καθὼς τὴ Λυκαίνιο στὴν ἀπόλαψή τους. Γιατὶ αὐτὸ μποροῦσε νὰ γίνει δίχως κανένα κίντυνο. Κ᾽ ἐκείνη τὸ στεφάνι τὄβαλε στο κεφάλι του καὶ φίλησε τὰ μαλλιά του, ποῦ ἦταν γι᾽ αὐτὴν καλύτερα ἀπὸ τοὺς μενεξέδες. Κι᾽ ἀφοῦ ἔφερεν ἀπὸ τὸ ταγάρι της ἕνα κομμάτι πηχτὴ καὶ λίγα φελιὰ ψωμὶ τοῦδωσε νὰ φάει· κ᾽ ἐκεῖ ποῦ ἔτρωγεν ἀπὸ τὸ στόμα του τἄρπαξε, κ᾽ ἔτσι ἔτρωγε κ᾽ ἐκείνη σὰν κλωσοπούλι.

ΙΔ΄. Κ᾽ ἐλῶ ἔτρωγαν καὶ φιλιοῦνταν περισσότερο ἀπὸ ὅσο ἔτρωγαν, φάνηκεν ἕνα ψαροκαΐκο ποῦ πήγαινε γιαλὸ-γιαλό. Δὲ φυσοῦσε καθόλου, παρὰ ἦταν γαλήνη καὶ ἀναγκάζουνταν νὰ λάμνουν κ᾽ ἔλαμναν δυνατά, γιατὶ βιάζουνταν τὰ νιόβγαλτα ψάρια στὴν πολιτεία νὰ τὰ πᾶν γιὰ μερικοὺς πλουσίους Κι᾽ ὅπως συνήθιζουν οἱ ναῦτες νὰ κάνουν γιὰ νὰ ξεχνοῦν τὴν κούραση, τὸ ἴδιο κάνοντα. κ᾽ ἐκεῖνοι, τὰ κουπιὰ σήκωναν μαζῆ· ἕνας λοιπὸν ποῦ ἦταν ἀρχηγὸς ἔλεγε τὸ τραγοῦδι· κ᾽ οἱ ἄλλοι, σὰν χορὸς μὲ μιὰ φωνὴ σύφωνα μὲ τὴ φωνὴν ἐκεινοῦ φώναζαν Κι᾽ ὅσο λοιπὸν στὴν ἀνοιχτὴ θάλασσα ἔκαναν αὐτά, χάνονταν ἡ βοή, γιατὶ ἡ φωνὴ σκορπίζονταν σὲ πολὺν ἀέρα ἅμα ὅμως, προσπερνῶντας ἕνα ἀκρωτῆρι, σὲ κόρφο σὰ μισοφέγγαρο καὶ βαθουλὸ μπῆκαν, δυνατώτερη ἀκούγονταν ἡ βοὴ καὶ ξάστερα ἔφταναν στὴ στεριὰ τὰ τραγούδια, ποῦ μὲ τὸ χρόνο τους τράβαγαν κουπί. Γιατὶ ὄντας κάτου ἀπὸ τὸν κάμπο βαθὺ φαράγγι, ποῦ τὸν ἀχὸ μέσα του σὰν ὄργα δέχονταν, ἔβγανε φωνή, ποῦ μιμόνταν ὅλα τὰ λεγάμενα· χωριστὰ τὸν ἀχὸ τῶν κουπιῶνε, χωριστὰ τὴ φωνὴ τῶ ναυτῶνε. Κ᾽ ἦταν τἄκουσμα εὐχάριστο. Γιατὶ ἅμα ἔφτανε ἡ φωνὴ ἀπὸ τὴ θάλασσα, τόσο πιὸ ἀργὰ ἔπαυε ἡ φωνὴ ἀπὸ τὴ στεριά, ὅσο πιὸ ἀργὰ ἄρχιζε. Ὁ Δάφνης, ἐπειδὴ ἤξερε τί γίνονταν, μονάχα στὴ θάλασσα πρόσεχε· καὶ διασκέδαζε μὲ τὸ πλοῖο, ποῦ γιαλὸ-γιαλὸ περνοῦσε τὸν κάμπο γληγορότερα ἀπὸ πουλί, καὶ προσπαθοῦσε νὰ συγκρατήσει στὸ νοῦ του μερικὰ ἀπὸ τὰ τραγούδια γιὰ νὰ τὰ παίζει μὲ τὸ σουραῦλι. Μὰ ἡ Χλόη, ἐπειδὴ τότες πρώτη φορὰ ἄκουσεν αὐτὸ ποῦ λὲν ἀντίλαλο, πότες ἔβλεπε κατὰ τὴ θάλασσα, ἐνῶ οἱ ναῦτες τραγουδοῦσαν μὲ τὸ πρόσταγμα, πότε γύριζε κατὰ τὸ φαράγγι ζητῶντας ἐκείνους, ποῦ ἀποκρινόντουσαν. Κι᾽ ἐπειδὴ ἅμα προσπέρασαν ἦταν καὶ στὸ φαράγγι σιγαλιά, ρωτοῦσε τὸ Δάφνη, ἂν εἶναι καὶ πίσω ἀπὸ τὸ ἀκρωτῆρι θάλασσα, κι᾽ ἂν περνάει γιαλὸ-γιαλὸ κι᾽ ἄλλο πλοῖο, κι᾽ ἄλλοι ναῦτες τραγουδοῦσαν τὰ ἴδια, κι᾽ ἂν ὅλοι μαζῆ σώπασαν.

(Ἀκολουθεῖ).

ΑΝΩΝΥΜΟΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΤΡΑΠΕΖΑ

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΔΡ. 20,500,000

ΔΙΗΡΗΜΕΝΟΝ ΕΙΣ 205,000 ΟΜΟΛΟΓΙΑΣ 100 ΔΡΑΧΜΩΝ ΕΚΑΣΤΗΝ

ἐπὶ τόκῳ ἐτησίῳ πρὸς Δρ. 2 1)2 τοῖς 100

ΜΕΓΑ ΛΑΧΝΩΝ

ΣΥΝΟΛΟΝ ΤΩΝ ΚΑΤΑΒΛΗΤΕΩΝ ΛΑΧΝΩΝ ΔΡ. 10,925.000

ΕΚΔΟΣΙΣ ΕΙΣ ΔΗΜΟΣΙΑΝ ΕΓΓΡΑΦΗΝ

105,000 ΟΜΟΛΟΓΙΩΝ

Τιμὴ ἐκδόσεως καθ' ὁμολογίαν δραχ. 100.—
Χαρτόσημον » 0.50

Σύνολον δραχ. 100.50

καταβλητέαι κατὰ δόσεις ὡς ἑξῆς:

Α' δόσις δρ 25 50 κατὰ τὴν ἐγγραφὴν ἀπὸ 10 μέχρις 20 Μαρτίου 1904.
Β' » » 25.— ἀπὸ τῆς τῆς 1 μέχρι τῆς 5 Μαΐου 1904
Γ' » » 25.— ἀπὸ τῆς 1 μέχρι τῆς 5 Σεπτεμβρίου 1904.
Δ' » » 25.— ἀπὸ τῆς 1 μέχρι τῆς 5 Νοεμβρίου 1904.

Δρ. 100.50

Οἱ προτιμῶντες δύνανται νὰ καταβάλωσιν ὁλόκληρον τὸ ἀντίτιμον κατὰ τὴν ἐγγραφὴν ἐπὶ ἐκπτώσει δρ. μιᾶς, ἤτοι ἀντὶ δρ. 99.50.

Αἱ ἐγγραφαὶ γίνονται δεκταὶ ἀπὸ τῆς 10 μέχρι τῆς 20 Μαρτίου 1904.

Ἐν Ἀθήναις παρὰ τῇ Ἐθνικῇ Τραπέζῃ τῆς Ἑλλάδος.
» Ἰονικῇ Τραπέζῃ Limidet.
» Τραπέζῃ Βιομηχανικῆς Πίστεως τῆς Ἑλλάδος.

Ἐν ταῖς παρχίαις παρὰ πᾶσι τοῖς ὑποκαταστήμασι τῆς Ἐθνικῆς Τραπέζης τῆς Ἑλλάδος καὶ Ἰονικῆς Τραπέζης Limidet καὶ τῶν ἑτέρων ἀνωτέρω Τραπεζῶν.

Κατὰ τὰς ἐν Ἀθήναις παρὰ τῇ Ἐθνικῇ Τραπέζῃ ἐνεργουμένας ἐγγραφὰς γίνονται πληρωμαὶ δεκταὶ καὶ εἰς ἐπιταγὰς τραπεζικὰς ὄψεως ἐπὶ τοῦ ἐξωτερικοῦ εἰς χρυσόν, τῆς τιμῆς κανονιζομένης κατὰ τὴν ἐν τῷ Χρηματιστηρίῳ Ἀθηνῶν τιμὴν τοῦ ἐξωτερικοῦ συναλλάγματος.

Ἐγγραφαὶ γίνονται ἐπίσης δεκταὶ ἀπὸ σήμερον δι' αἰτήσεων ἢ ἐπιστολῶν πρὸς τὸ ἐν Ἀθήναις Κεντρικὸν Κατάστημα τῆς Ἐθνικῆς Τραπέζης, συναποστελλομένου τοῦ ἀντιτίμου τῆς πρώτης δόσεως ἢ τοῦ ὅλου ἀντιτίμου τῶν ἐγγραφομένων ὁμολογιῶν.

Ἡ ἀποστολὴ τοῦ ἀντιτίμου γίνεται διὰ τραπεζικῶν ἢ ταχυδρομικῶν ἐπιταγῶν.

Ἐγγραφαὶ γίνονται δεκταὶ ἐκ τοῦ ἐξωτερικοῦ μόνον ἐπὶ καταβολῇ κατὰ τὴν ἐγγραφὴν δραχμῶν 99 50 **διὰ τὸ ὅλον τίμημα** ἑκάστης ὁμολογίας οἱ' ἐπιστολῶν πρὸς τὴν Διοίκησιν τῆς Ἐθνικῆς Τραπέζης τῆς Ἑλλάδος εἰς Ἀθήνας συναποστελλομένης ἐπιταγῆς ὄψεως τραπεζικῆς ἐπὶ Ἀθηνῶν εἰς τραπεζικὰ γραμμάτια ἢ ἐπὶ Λονδίνου, Παρισίων ἢ Βερολίνου, εἰς χρυσόν. Τὰς εἰς χρυσὸν ἐπιταγὰς ἡ Ἐθνικὴ Τράπεζα θέλει τρέψει εἰς τραπεζικὰ γραμμάτια ἐπὶ τῇ τιμῇ τοῦ συναλλάγματος τῆς ἡμέρας τῆς λήψεως, ἀποστελομένου λογαριασμοῦ τῷ ἐγγραφομένῳ.

Κατὰ τὴν ἐγγραφὴν παραδοθήσονται τοῖς ἐγγραφομένοις προσωρινὰι ἀποδείξεις, ἀνταλλαχθησόμεναι δι' ἀνωνύμων προσωρινῶν τίτλων κατὰ τὴν καταβολὴν τῆς δευτέρας δόσεως, ὅτε θέλουσι παραδοθῇ οἱ προσωρινοὶ ἀνώνυμοι τίτλοι ἐντελῶς ἐξωφλημένοι καὶ πρὸς τοὺς καταβαλόντας ὁλόκληρον τὸ τίμημα ἀπ' ἀρχῆς.

Οἱ ὁριστικοὶ ἀνώνυμοι τίτλοι παραδοθήσονται τοῖς ὁμολογιούχοις κατὰ τὴν καταβολὴν τῆς τελευταίας δόσεως ἐπιστροφῇ τοῦ προσωρινοῦ ἀνωνύμου τίτλου. Κατὰ τὴν προθεσμίαν τῆς πληρωμῆς τῆς τελευταίας δόσεως παραδοθησονται οἱ ὁριστικοὶ ἀνώνυμοι τίτλοι καὶ πρὸς τοὺς καταβαλόντας ἀπ' ἀρχῆς τὸ ὅλον τίμημα τῶν ὁμολογιῶν.

Εἰς τοὺς ἐκ τοῦ ἐξωτερικοῦ ἐγγραφομένους ἀποστέλλονται αἱ ἀποδείξεις τῆς ἐγγραφῆς. Τοὺς προσωρινοὺς καὶ ὁριστικοὺς ἀνωνύμους τίτλους ὀφείλουσιν οὗτοι νὰ παραλαβωσιν εν Ἀθήναις παρὰ τῇς Ἐθνικῇς Τραπέζες τῆς Ἑλλαδος, ἐὰν δὲν προτιμῶσι νὰ καταθέσωσι τοὺς τίτλους τουτους πρὸς φύλαξιν εἰς τὸ ταμεῖον τῶν τίτλων τῆς Ἐθνικῆς Τραπέζης ἐπὶ ἀποστολῇ πρὸς αὐτοὺς τῆς σχετικῆς ἀποδείξεως καταθέσεως.

ΠΡΩΤΗ ΚΛΗΡΩΣΙΣ ΜΕΤΑ ΛΑΧΝΩΝ ΤΗ 1 ΙΟΥΝΙΟΥ 1904

τηύτης δὲ καὶ τῶν ἑπομένων κληρώσεων τοῦ 1904 μετέχουσι καὶ οἱ προτιμήσαντες τὴν κατὰ δόσεις καταβολὴν τοῦ ἀντιτίμου ἐὰν κατέβαλον πρὸ τῆς κληρώσεως πάσας τὰς πρὸ τῆς χρονολογίας τῆς κληρώσεως ληξιπροθέσμους δόσεις.

ΠΙΝΑΞ ΤΩΝ ΛΑΧΝΩΝ

Λαχνοὶ κατὰ τὸ ἔτος 1904

Κατὰ τὸ ἔτος τοῦτο θὰ γίνωσι τρεῖς κληρώσεις ὡς ἑξῆς.

α') 1 Ἰουνίου.
β') 1 Ὀκτωβρίου.
γ') 1 Δεκεμβρίου.

Θὰ ἐξαχθῶσι δ' ἐκ τῆς κληρωτίδος 16 ἀριθμοὶ δι' ἑκάστην κλήρωσιν, εἰς τὴν ὁποίαν θὰ διανέμωνται ὡς κέρδη 75 χιλιάδες δραχ. ἑκάστοτε. Οὕτω ὁ πρῶτος ἀριθμὸς θὰ κερδίζῃ 50 χιλιάδας δραχμάς. Οἱ πέντε ἑπόμενοι ἀνὰ τρεῖς χιλιάδας καὶ οἱ δέκα τελευταῖοι ἀνὰ χιλίας δραχμάς.

Λαχνοὶ ἀπὸ τοῦ 1905—1918

Κατὰ τὴν περίοδον ταύτην θὰ γίνωνται τέσσαρες κληρώσεις κατ' ἔτος, ὡς ἑξῆς:

α') 1 Φεβρουαρίου (ἐξαιρετικῶς διὰ τὸ 1905, ἡ κλήρωσις αὕτη θὰ γίνῃ τὴν 1 Μαρτίου).
β') 1 Ἰουνίου.
γ') 1 Ὀκτωβρίου.
δ') 1 Δεκεμβρίου.

Κατὰ τὰς κληρώσεις ταύτας θὰ ἐξαχθῶσιν οἱ καὶ κατὰ τὸ τρέχον ἔτος 1904 ἀναφερόμενοι ἀριθμοὶ λαχνῶν δι' ἑκάστην κλήρωσιν, τοὐτέστι 16 λαχνοὶ ἑκάστοτε μετὰ κέρδους 75 χιλιάδων δραχ. ἐν συνόλῳ δι' ἑκάστην κλήρωσιν.

Λαχνοὶ ἀπὸ τοῦ 1919—1928

Κατὰ τὰ ἔτη ταῦτα θὰ γίνωσι τρεῖς κληρώσεις, ὡς ἑξῆς:

α') Κατὰ τὴν 1 Φεβρουαρίου.
β') Κατὰ τὴν 1 Ἰουνίου.
γ') Κατὰ τὴν 1 Δεκεμβρίου.

Κατὰ τὴν περίοδον ταύτην θὰ ἐξάγωνται ἀνὰ πᾶσαν κλήρωσιν οἱ ἑξῆς ἀριθμοί:

Κατὰ τὴν 1 Φεβρουαρίου εἷς λαχνὸς κερδίζων δραχμὰς 50 χιλιάδας. 5 λαχνοὶ κερδίζοντες ἀνὰ δραχμὰς 3,000 ἕκαστος καὶ 15 ἀριθμοὶ κερδίζοντες ἀνὰ δρ. 1000 ἕκαστος.

Ἤτοι ἐν ὅλῳ δραχμὰς 80 χιλιάδας.

Κατὰ τὴν κλήρωσιν τῆς 1 Ἰουνίου θὰ ἐξαχθῶσιν τῆς κληρωτίδος 31 ἀριθμοί.

Ἐξ αὐτῶν ὁ πρῶτος κερδίζει 50 χιλιάδας.

Οἱ πέντε ἑπόμενοι ἀνὰ τρεῖς χιλιάδας καὶ οἱ λοιποὶ 25 ἀνὰ χιλίας δραχμάς. Ἤτοι ἐν συνόλῳ ἐννενήκοντα χιλιάδας δραχμάς.

Κατὰ τὴν τρίτην κλήρωσιν τῆς 1 Δεκεμβρίου θὰ κληρωθῶσι ὅσοι ἀριθμοὶ καὶ κατὰ τὰς κληρώσεις τῆς 1 Φεβρουαρίου τῆς χρονίας ταύτης περιόδου.

Λαχνοὶ ἀπὸ τοῦ ἔτους 1929—1938

Κατὰ τὴν περίοδον ταύτην θὰ γίνωνται ἐτησίως τρεῖς κληρώσεις.

α') Κατὰ τὴν 1 Φεβρουαρίου.
β') Κατὰ τὴν 1 Ἰουνίου.
γ') Κατὰ τὴν 1 Δεκεμβρίου.

Κατὰ τὴν κλήρωσιν ἑκάστης 1 Φεβρουαρίου θὰ ἐξάγωνται λαχνοὶ 15 ἐκ τῶν ὁποίων ὁ πρῶτος θὰ κερδίζῃ δραχμὰς 50,000, οἱ τρεῖς ἑπόμενοι ἀνὰ τρισχιλίας καὶ οἱ ἕνδεκα τελευταῖοι ἀνὰ χιλίας.

Ἤτοι ἐν συνόλῳ 60,000.

Κατὰ τὰς κληρώσεις τῆς 1 Ἰουνίου θὰ ἐξάγωνται ἀπὸ τῆς κληρωτίδος 11 λαχνοὶ ἐκ τῶν ὁποίων ὁ πρῶτος θὰ κερδίζῃ 50 χιλιάδας καὶ οἱ 10 ἑπόμενοι ἀνὰ χιλίας

Ἤτοι ἐν συρόλῳ δραχμὰς 60,000

Κατὰ τὰς κληρώσεις ἑκάστης 1 Δεκεμβρίου θὰ κερδίζωσι τόσοι ἀριθμοὶ ὅσοι καὶ κατα τὰς κληρώσεις τῆς 1 Φεβρουαρίου τῆς χρονικῆς ταύτης περιόδου τοῦ 1928-1938.

Λαχνοὶ ἀπὸ τοῦ ἔτους 1939 - 1943

Κατὰ τὴν περίοδον ταύτην θὰ γίνωνται δύο κληρώσεις κατ' ἔτος.

α') Κατὰ τὴν 1 Ἰουνίου ἑκάστου ἔτους.
β') Κατὰ τὴν 1 Δεκεμβρίου ἑκάστου ἔτους.

Εἰς τὰς δύο κατ' ἔτος κληρώσεις θὰ ἐξάγωνται ἀνὰ δέκα ἓξ ἀριθμοὶ ἐκ τῆς κλληρωτίδος. Ἐξ αὐτῶν ὁ πρῶτος θὰ κερδίζῃ 50,000 δραχμὰς οἱ πέντε ἑπόμενοι ἀνὰ 3,000 καὶ οἱ τελευταῖοι 10 ἀνὰ 1000.

Ἤτοι ἐν ὅλῳ 75,000 δραχμὰς ἀνὰ ἑκάστην κλήρωσιν.

Λαχνοὶ ἀπὸ τοῦ ἔτους 1944—1953

Κατὰ τὴν περίοδον ταύτην θὰ γίνωνται δύο κληρώσεις κατ' ἔτος.

α') Ἀνὰ πᾶταν 1 Ἰουνίου·
β') Ἀνὰ πᾶσαν 1 Δεκεμβρίου.

Κατὰ τὰς δύο ταύτας ἑκάστου ἔτους κληρώσεις θὰ ἐξάγωνται ἀνὰ ἑκάστην κλήρωσιν ἐννέα λαχνοί. Ἐξ αὐτῶν ὁ πρῶτος θὰ κερδίζῃ 40,000 δραχμάς, ὁ δεύτερος 3,000 δρ. καὶ οἱ 7 τελευταῖοι ἀνὰ χιλίας δραχ. ἕκαστος.

Δηλαδὴ θὰ διανέμωνται εἰς ἑκάστην κλήρωσιν ἀνὰ 50,000 δραχμαί.

Λαχνοὶ ἀπὸ τοῦ ἔτους 1954—1958

Κατὰ τὴν περίοδον ταύτην θὰ γίνηται μία κλήρωσις ἀνὰ πᾶν ἔτος.

Κατὰ πᾶταν 1 Δεκεμβρίου.

Κατὰ τὰς κληρώσεις ταύτας θὰ ἐξάγωνται 9 λαχνοὶ ἐκ τῶν ὁποίων ὁ πρῶτος θὰ δίδει κέρδος 40,000 δραχ. ὁ δεύτεος 3,000 καὶ οἱ 7 τελευταῖοι ἀνὰ 1000 δρ. ἕκαστος.

Ἤτοι τὸ σύνολον τῶν κερδῶν εἰς ἑκάστην κλήρωσιν θὰ εἶναι 50,000 δραχμαί.

ΟΡΟΙ ΕΚΔΟΣΕΩΣ ΤΟΥ ΔΑΝΕΙΟΥ

Ἐν ὑπερημερίᾳ περὶ τὴν καταβολὴν μιᾶς, ἢ πλειόνων δόσεων, οἱ ὁμολογιοῦχοι βαρύνονται διὰ τόκου ὑπερημερίας πρὸς 6 ο)ο κατ' ἔτος.

Ἐὰν αἱ καθυστερούμεναι δόσεις δὲν καταβληθῶσι μετὰ τῶν ὀφειλομένων τόκων ὑπερημερίας τὸ βραδύτερον μέχρι τῆς 15 Ἰανουαρίου 1905 ἡ ἐκδοθεῖσα προσωρινὴ ἀπόδειξις ἢ ὁ ἐκδοθεὶς προσωρινὸς τίτλος δὲν μετέχουσι τῶν κληρώσεων, καὶ ἀποβαίνουσιν αὐτοδικαίως ἄκυροι, τὸν δὲ ὁριστικὸν τίτλον ἡ Ἐθνικὴ Τράπεζα δικαιοῦται ἄνευ εἰδοποιήσεώς τινος τοῦ ὁμολογιούχου νὰ ἐκποιήσῃ διὰ δύο μεσιτῶν ἐν τῷ Χρηματιστηρίῳ Ἀθηνῶν διὰ λ)τμὸν τοῦ ὁμολογιούχου, ἀφοῦ δὲ πληρωθῇ αὕτη ἐκ τοῦ τιμήματος τὸ ὀφειλόμενον μέρος τοῦ ἀντιτίμου μετὰ τῶν τόκων διὰ συμψηφισμοῦ ἐκ τοῦ ἐπιτευχθέντος τιμήματος, τὸ τυχὸν ὑπόλοιπον καταθέτει παρ' ἑαυτῇ ἀτόκως εἰς τὴν διάθεσιν τοῦ καθυστερήσαντος ἐπὶ προσαγωγῇ καὶ παραδόσει τῆς προσωρινῆς ἀποδείξεως ἢ τοῦ προσωρινοῦ τίτλου.

Οἱ παραδοθησόμενοι τοῖς ὁμολογιούχοις ὁριστικοὶ ἀνώνυμοι τίτλοι θὰ φέρωσι προσηρτημένα τὰ μέχρις ἐξοφλήσεως τοῦ δανείου ἐτήσια τοκομερίδια πρὸς δραχ. 2 1)2 ἕκαστον, τοῦ τόκου τῶν ὁμολογιῶν ἀρχομένου ἀπὸ 1 Ἰανουαρίου 1905.

Αἱ κληρούμεναι εἰς τὸ ἄρτιον ὁμολογίαι ἐξοφλοῦνται κατὰ τὴν λῆξιν τοῦ πρώτου μετὰ τὴν κλήρωσιν τόκομεριδίου μετὰ τοῦ τοκομεριδίου τούτου. Ἡ πληρωμὴ τῶν λαχνῶν γίνεται τῶν μὲν κληρουμένων κατὰ τὴν Α' ἑξαμηνίαν τῇ 30 Ἰουνίου, τῶν δὲ κληρουμένων κατὰ τὴν Β' ἑξαμηνίαν τῇ 30 Δεκεμβρίου ἑκάστου ἔτους. Εἰς τὰς μετὰ λαχνοῦ κληρουμένας ὁμολογίας κκταβάλλεται πρὸς ἐξόφλησιν μόνον ὁ λαχνός.

Ἡ πληρωμὴ τῶν εἰς τὸ ἄρτιον ἢ μετὰ λαχνοῦ ἐξοφλητέων ὁμολογιῶν, γίνεται ἐπὶ τῇ προσαγωγῇ τοῦ τίτλου τῆς ὁμολογίας φεροντα προσηρτημένα πάντα τὰ μεταγενεστέρας λήξεως τῆς ὁρισμένης διὰ τὴν πληρωμὴν ἡμέρας τοκομερίδια. Τὰ ἐλλείποντα ἐκ τῶν τοκομεριδίων τούτων ἐκπίπτονται ἐκ τοῦ τελευταίου κεφαλαίου ἢ λαχνοῦ.

Ἡ ὑπηρεσία τοῦ δανείου γίνεται παρὰ τῇ Ἐθνικῇ Τραπέζῃ καὶ τοῖς ὑποκαταστήμασιν αὐτῆς.

Αἱ κληρώσεις ὧν μετέχουσιν ἀπ' ἀρχῆς αἱ 205.000 ὁμολογίαι ἐνεργηθήσονται κατὰ τοὺς συνημένους πίνακας.

Αἱ κληρώσεις γίνονται δημοσίᾳ ἐν τῇ Στοᾷ τοῦ ἐν Ἀθήναις Καταστήματος τῆς Ἐθνικῆς Τραπέζης τῆς Ἑλλάδος ἐνώπιον τοῦ διοικητικοῦ αὐτῆς συμβουλίου συμπαρισταμένου τοῦ Βασιλικοῦ Ἐπιτρόπου καὶ ἐπιτροπῆς ἀποτελουμένης ἐκ τοῦ Προέδρου τοῦ Ἐλεγκτικοῦ Συνεδρίου τοῦ Προέδρου τοῦ Ἀρείου Πάγου, τοῦ Νομάρχου Ἀττικῆς καὶ τοῦ διευθυντοῦ τῆς Ἀστυνομίας.

Οἱ κληροι θέλουσι τοποθετηθῆ ἐντὸς κληρωτίδος πρὸ τῆς πρώτης κληρώσεως μετὰ προηγουμένην ἐξέλεγξιν ἐνώπιον τοῦ συμβουλίου τῆς Τραπέζης, τοῦ Βασιλ. Ἐπιτρόπου καὶ τῆς ἐν τῇ προηγουμένῃ παραγράφῳ ἀναφερομένης ἐπιτροπῆς.

Μεθ' ὃ ἡ κληρωτὶς κλείεται διὰ δύο κλειδῶν, ὧν τὴν μίαν φυλάττει ὁ Διοικητὴς τῆς Ἐθνικῆς Τραπέζης καὶ τὴν ἑτέραν ὁ Βασιλικὸς Ἐπίτροπος καὶ σφραγίζεται διὰ τῶν σφραγίδων τοῦ Ἐλεγκτικοῦ Συνεδρίου, τῆς νομαρχίας Ἀττικῆς, τοῦ διοικητοῦ τῆς Ἐθνικῆς Τραπέζης καὶ τοῦ παρὰ τῇ Τραπέζῃ Βασιλ. Ἐπιτρόπου.

Καθ' ἑκάστην κλήρωσιν ἀνοίγεται ἡ κληρωτὶς μόνον μετὰ προηγουμένην βεβαίωσιν τοῦ ἀλυμάντου τῶν σφραγίδων ὑπὸ τῆς ἀνωτέρω Ἐπιτροπῆς σφραγιζομένη καὶ κλειομένη αὖθις μετὰ τὸ πέρας τῆς κληρώσεως.

Τὸ δάνειον ἐξοφληθήσεται ἐντὸς πεντήκοντα πέντε ἐτῶν ἐπὶ τῇ βάσει τοῦ οἰκείου χρεωλυτικοῦ πίνακος, τῶν εἰς τὸ ἄρτιον ἐξοφλουμένων ὁμολογιῶν κληρουμένων κατὰ τὴν κλήρωσιν τῆς 1 Δεκεμβρίου ἑκάστου ἔτους. Ἡ πρώτη κλήρωσις ὁμολογιῶν εἰς τὸ ἄρτιον θέλει γίνῃ τῇ 1 Δεκεμβρίου 1908.

Ἐὰν ἐγγραφῶσιν ὁμολογίαι πλείονες τῶν ἐκδιδομένων εἰς δημοσίαν ἐγγραφὴν 105,000, ἡ Διοίκησις τῆς Ἐθνικῆς Τραπέζης ἐπιφυλάσσει ἑαυτῇ τὸ δικαίωμα τῆς κατανομῆς ἐνεργηθησομένης πρὸ τῆς προθεσμίας τῆς Βας δόσεως.

Ἡ καταβολὴ τῶν ἑπομένων τῇ πρώτῃ τῶν δόσεων καὶ ἡ παράδοσις τῶν προσωρινῶν καὶ τῶν ὁριστικῶν τίτλων γενήσονται κατ' ἐπιλογὴν τοῦ ἐγγραφέντος ἢ παρὰ τῷ ἐν Ἑλλάδι καταστήματι, ἔνθα ἐγένετο ἡ ἐγγραφή, ἢ παρὰ τῷ κεντρικῷ καταστήματι τῆς Ἐθν. Τραπέζης.

Κατὰ τὴν ἀνταλλαγὴν τῶν προσωρινῶν τίτλων πρὸς τοὺς ὁριστικοὺς ἡ Τραπεζα δύναται ὅπως μὴ τηρήσῃ τὴν ταυτότητα τῶν ἀριθμῶν.

ΠΙΝΑΞ ΧΡΕΩΛΥΤΙΚΟΣ

Ἔτος κληρώσεως	Ὁμολογίαι κληρούμεναι μετὰ λαχνοῦ	Ὁμολογίαι κληρούμεναι εἰς τὸ ἄρτιον	Σύνολον κληρουμένων ἐτησ. ὁμολογ.
1904	48	—	48
1905	64	—	64
1906	64	—	64
1907	64	—	64
1908	64	985	1049
1909	64	1218	1282
1910	64	1251	1315
1911	64	1284	1348
1912	64	1317	1381
1913	64	1352	1416
1914	64	1388	1452
1915	64	1423	1487
1916	64	1461	1525
1917	64	1499	1563
1918	64	1538	1602
1919	73	2079	2152
1920	73	2132	2205
1921	73	2187	2260
1922	73	2244	2216
1923	73	2301	2374
1924	73	2361	2434
1925	72	2422	2495
1926	73	2484	2557
1927	73	2548	2621
1928	73	2614	2687
1929	41	3181	3222
1930	41	3260	3301
1931	41	3344	3385
1932	41	3427	3468
1933	41	3514	3555
1934	41	3603	3644
1935	41	3695	3736
1936	41	3787	3828
1937	41	3884	3925
1938	41	3982	4023
1939	32	4582	4614
1940	32	4697	4729
1941	32	4816	4868
1942	32	4956	4955
1943	32	5061	5093
1944	18	5688	5706
1945	18	5831	5849
1946	18	5977	5995
1947	18	6127	6145
1948	18	6280	6298
1949	18	6438	6456
1950	18	6599	6617
1951	18	6764	6782
1952	18	6934	6952
1953	18	7108	7126
1954	9	7786	7795
1955	9	7981	7990
1956	9	8181	8190
1957	9	8385	8394
1958	9	8595	8604
	Σύνολον ὁμολογιῶν		20500

Ὁ Διοικητὴς τῆς Ἐθν. Τραπέζης τῆς Ἑλλάδος

Σ. ΣΤΡΕΪΤ